

NR.1/2023

ISSN 2457-8428

ISSN-L 2457-8428

REVISTA EDUCAȚIA AZI



Editura Educația Azi

NR.1/2023

ISSN 2457-8428

ISSN-L 2457-8428

REVISTA EDUCAȚIA AZI



Editura Educația Azi

Colegiul Redacțional

Prof. univ. dr. Ion-Horia BÎRLEANU (*Universitatea „Stefan cel Mare” - Suceava*)
Prof. univ. dr. Viorel GULICIUC (*Universitatea „Stefan cel Mare” - Suceava*)
Conf. univ. dr. Carmen Cornelia BALAN (*Universitatea „Stefan cel Mare” - Suceava*)
Conf. univ. dr. Brândușa COVACI (*Academia Română - Institutul Național de Cercetări Economice - București*)
Conf. univ.dr. Roxana PARASCHIV (*Institutul Teologic Adventist - București*)
Lector univ. dr. Marius ESI (*Universitatea „Stefan cel Mare” - Suceava*)
Lector univ. dr. Ruxandra FOLOȘTINĂ (*Universitatea din București*)
Lector univ. dr. Corina GHEORGHIU (*Universitatea „Stefan cel Mare” - Suceava*)
Lector univ. dr. Mihai COVACI (*Universitatea Hyperion - București*)
Lector univ.dr. Maria MARCU (*Universitatea „Lucian Blaga” - Sibiu*)
Asistent univ. dr. Damian GHEORGHIU (*Universitatea „Stefan cel Mare” - Suceava*)
Asistent de cercetare dr. Răducu RUȘET (*Universitatea „Babeș-Bolyai” - Cluj-Napoca*)
Asistent univ. dr. Dragos HUTULEAC - *redactor șef*
prof. Cristina BINDIU (*Scoala cu clasele I-VIII-Vatra Moldovitei*)
prof. Cornelia BRATU (*C.N. Mihai Eminescu - Suceava*)
prof. Ovidiu HUTULEAC (*Scoala cu clasele I-VIII - Stroiesti*)
prof. Nicoleta Alexandra UNGUREANU (doctorand *Universitatea Pedagogica de Stat „Ion Creangă” - Chișinău*)
prof. Simona Ionela DIACONIȚA (*Grădinița cu Program Prelungit „Așchiiță” -Suceava*)
prof. Nicolae ROBU (*Liceul Tehnologic „Ștefan cel Mare”, Cajvana*)
prof. Gelu-Gheorghe CLITNOVICI (*Liceul Tehnologic „Vasile Cocea”, Moldovița*)

Colaboratori:

prof. Balogh Gabriela Monica, (*Liceul Tehnologic „Nicolae Teclu”, Coșca-Mică*)
prof. Costea Agnes Ildico (*Liceul Tehnologic pentru Transport Rutier Tîrnava*)
prof. Nicoleta Lupu (*Centrul școlar pentru Educație Incluzivă, Brașov*)
prof. Petrescu Mihaela-Iuliana (*Școala Gimnazială „Alexandru Macedonski”, Craiova*)
prof. Crina Diana POPA (*Școala Gimnazială Hășmaș*)
Ing. drd. Mihaela Ionescu Sas, (*Universitatea din Oradea*)
prof. Safta Mariana Alina (*Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” -Târgoviște*)
prof. Moiescu Roxana (*Școala Gimnazială nr. 3 -Râșnov*)
prof. Alina Simona Dulgheru (*Grădinița cu P.P. nr. 5, Bârlad*)
prof. Gabriela Cercel (*Grădinița cu P.P. nr. 5, Bârlad*)
prof. Ghica Sergiu (*Școala Gimnazială Nănești, Vrancea*)
prof. Pop Nicoleta Mirela (*Școala Gimnazială „Nicolae Iorga”, Cluj-Napoca*)
prof. Rațiu Iulia Simona (*Școala Gimnazială „Radu Popa”, Sighișoara*)
prof. Bogdan Ionela (*Școala Gimnazială „N. Stoleru”, Baia*)
prof. dr. Dogaru Elena-Carmen (*Colegiul Tehnic „Costin D. Nenitescu”, Pitești*)
prof. Surdu Liliana (*Școala Gimnazială Poplaca*)
prof. Elena Dolinschi Ioanei (*Școala Gimnazială nr. 2 „Luca Arbure”, Arbore*)
prof. Popovici Adina (*Școala Gimnazială nr. 1 Corlăteni, Botoșani*)
prof. Gabriela Cercel (*Grădinița cu P.P. nr 5, Bârlad*)
prof. Sebesi-Sütö Ștefan Mihai (*Școala Gimnazială „Mihai Viteazu”, Tg. Mureș*)
prof. Panțeru Elena (*Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”, Curtea de Argeș*)
prof. Zăhăreșcu Daniela (*Liceul „Voievodul Mircea”, Târgoviște*)
prof. Toma Raluca (*Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”, Brăila*)
prof. Popșor Cristina-Eugenia (*Liceul Tehnologic Special Dej*)
prof. Sandu Sorin-Laurențiu (*Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Dobrovăț*)
prof. Dudarec Daniela Lucia (*Liceul Teoretic Buziaș*)
prof. Larisa Ciupercă (*Centrul Școlar de Educație Incluzivă Brăila*)
prof. Daniela Găbăroi (*Școala Gimnazială Grajduri, Iași*)
prof. Croitoriu Nicoleta (*Centrul Școlar de Educație Incluzivă Suceava*)
prof. Bosancu Constantin (*Liceul Tehnologic „Nicanor Moroșan” Pârteștii de jos*)
prof. Ionașc Rodica (*Școala Gimnazială „Genreal Grigore Baștan”, Buzău*)
prof. Balan Corina (*Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Bănești*)
prof. Chiș Liliana (*Școala Gimnazială Sylvania, Șimleul Silvaniei*)
prof. Carață Florina Ioana (*Școala Gimnazială Șentereag, jud. Bistrița-Năsăud*)
prof. Anamaria Filip (*Colegiul Tehnic Motru, jud. Gorj*)
prof. Tonț Anamaria-Bianca (*Liceul Tehnologic nr.1 Șuncuius, Bihor*)
prof. Sanda-Paduraru Elena (*Liceul Tehnologic „Gheorghe Ionescu-Sisești”, Valea Călugărească*)
prof. Turcu Alexandra (*Liceul Tehnologic Fierbinti, jud. Ialomita*)
prof. Diaconu Cătălina Felicia (*Școala Gimnazială Strejnicu, jud. Prahova*)
prof. Faghiura Florina (*Școala Gimnazială „Nicolae Iorga”, Focșani*)
prof. Ionescu Cristina Ioana (*Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu”, Ploiești*)
prof. Dindiri Carmen (*Școala Gimnazială Deveselu, jud. Olt*)
prof. Croitoru Diana Victoreta (*Liceul de Arte „D. Cuclin”, Galați*)
masterand Botilca Cristina Mihaela (*Universitatea Bucuresti*)
prof. Liana Moldovan (*Grădinița nr. 6, Bistrița*)

prof. Viorica Conea (Grădinița „Academia Ștrumfilor”, Bistrița)
dr. Paula Diana-Mantea (Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”, București)
prof. Simion Didina Georgiana (Liceul Teoretic „Constantin Angelescu”, Ianca)
prof. Călugăru Carmen-Grabiela (Școala Gimnazială Hadâmbu, jud. Iași)
prof. Giurcă Otilia Ionela (Liceul Teoretic Novaci, jud. Gorj)
prof. Florin Cheia (Școala Gimnazială „Cristofor Simionescu”, Ploeni, jud. Suceava)
prof. Ghile Lavinia Simona (Școala Gimnazială nr.1 Marca, jud. Sălaj)
prof. Călin Loredana-Andreia (Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza”, Iași)
prof. Grigore Mădălina Gabriela (Grădinița cu program prelungit nr. 5, Mizil)
prof. Dragomir Simona-Carmen (Grădinița cu program normal Gornea, jud. Caraș-Severin)
prof. Priscorneac-Belei Diana-Elena (Liceul Tehnologic „Vasile Cocea”, Moldovița, jud. Suceava)
prof. Maria Bresfelean (Grădinița cu program prelungit „Ștrumfii”, Bistrița)
prof. Nechiti Laura Maria (Școala Gimnazială „Avram Iancu”, Bistrița)
prof. Popa Crina Diana (Liceul Tehnologic Beliu, jud. Arad)
prof. Ana Maria Bedreagă (Colegiul Național „Gheorghe Lazăr”, Sibiu)
prof. Caciur Alina Vasilica (Școala Gimnazială Negostina, jud. Suceava)
prof. Stoica Larisa Elena (Colegiul Tehnic „August Treboniu Laurian”, Agnita, jud. Sibiu)
prof. Matache Alexandra (Liceul Tehnologic Special pentru Copii Cu Deficiențe Auditivă, Buzău)
prof. Horvat Natalia Augusta (Școala Gimnazială „Nicolae Iorga”, Baia Mare)
prof. Raluca Popovici (Liceul Teoretic „Henri Coandă”, Bacău)
prof. Dicu-Șerban Alexandra (Școala Gimnazială „Duiliu Zamfirescu”, Focșani)
prof. Bari Mihaela (Școala Gimnazială nr. 7 „Remus Opreanu”, Constanța)
prof. Popa Constantina (Școala Gimnazială Luncoiu de Jos, jud. Hunedoara)
prof. Oancea Alida-Claudia (Școala Gimnazială Luncoiu de Jos, jud. Hunedoara)
prof. György Maria-Magdalena (Școala Gimnazială „Teleki Domokos”, jud. Mureș)
prof. Baicu Cristina-Elena (Grădinița „Dorothy”, Târgoviște)

prof. Matei Oana-Alexandra (Școala Gimnazială nr. 36 „Nicolae Tonitza”, Constanța)
prof. Vasile Olari (Școala Gimnazială „Iraclie Porumbescu”, Frătăuții Noi, jud. Suceava)
prof. Toader Viorela (Grădinița Karin`s Kids Academy, București)
prof. Sârb Marcela Maria (Grădinița „Ștrumfii”, Bistrița)
prof. Drăghici Alexandra Mihaela (Grădinița „Ștrumfii”, Bistrița)
prof. Morar Andra Corina (Grădinița „Ștrumfii”, Bistrița)
prof. Lungescu Violeta Cristina (Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”, Ploiești)
prof. Raț Florentina-Valentina (Grădinița P.P. nr. 7, Satu Mare)
prof. Condrache Gabriela (Școala Gimnazială nr. 2, București)
prof. Brăileascu Anita (Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza”, Galați)
prof. Ulici-Călăuz Mariana (Liceul Borșa, Maramureș)
prof. Popescu Anca-Tița (Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Constanța)
prof. Croitoru Diana Victoreta (Liceu de Arte „D. Cuclin”, Galați)
prof. Covrig Gabriela Loredana (Liceul Tehnologic Baia de Fier, Gorj)
prof. Gordon Ioana Mihaela (Grădinița „Ștrumfii”, Bistrița)
prof. Drăgoi Georgeta Elena (Școala Gimnazială Șoimuș, jud. Hunedoara)
prof. Zamfira Maria Petrescu (Grădinița „Agricola”, Bacău)
prof. Călugăru Bernandeta (Școala Gimnazială Pârcovaci, jud. Iași)
drd. Balercă Vasilica (Universitatea de Stat din Moldova)
prof. Dumitrașcu Alina (Liceul Teoretic „Dunărea”, Galați)
prof. Damian Soica (Liceul Tehnologic „Clisura Dunării”, Moldova Nouă)
secretar - Peter Eva (Școala Gimnazială „Fulop Aron”, Feliceni)
prof. Florea Mihaela Ramona (Școala Gimnazială „Andrei Șaguna”, Deva, jud. Hunedoara)
admin. financiar Matasă Mihaela (Școala Gimnazială „Justin Pârvu”, Poiana Teiului, jud. Neamț)
secretar Tiuntuic Irina (Școala Gimnazială „Constantin Brâncuși”, București)
prof. Bejan Alexandra (Școala Gimnazială nr. 1, Umbrărești)
prof. Cernat Gabriela (Grădinița P. P. nr. 3, Bragadiru, jud. Ilfov)
prof. Lucaci Melinda (Liceul Teoretic "Samuil Micu" Sârmașu)

În acest număr au semnat:

Bădoi-Hammami Mona
 Bădoiu Bianca-Maria
 Bejan Alexandra
 Cernat Gabriela
 Curcă Mihaiela Cornelia
 Dănilă Oana-Mihaela
 Grădinaru Simona
 Ilie Mihaela Ionela
 Mândreanu Dana
 Preda Roxana
 Ungureanu Nicoleta Alexandra
 Lucaci Melinda

Indexări



WZB

Berlin Social Science Center



türk eğitim indeksi

MIAR 2015 Live



UNIVERSITÄTS
BIBLIOTHEK ubl LEIPZIG



PBN
Polska Bibliografia Naukowa



Wojciech Fenrich
w.fenrich@icm.edu.pl



Formarea preșcolarilor în cadrul grădiniței

Rezumat: *Perioada grădiniței este foarte importantă în viața preșcolarilor ajutându-i și pregătindu-i pentru o nouă etapă din viața lor, în care se vor despartii de mediul familial și vor accede în ciclul școlar. La această vârstă, în cadrul grădiniței, copilul este pregătit să absoarbă mediul preșcolar, pe lângă faptul că este antrenat în cele mai importante abilități necesare angajării în viață în general și în viața școlară în special.*

Cuvintele cheie: Grădiniță, educație, formare, preșcolar, familie.

Istoricul instituțiilor pregătitoare în vederea intrării copiilor în școală

În cele mai vechi timpuri, în majoritatea civilizațiilor precum grecii, romanii etc., creșterea copiilor a fost una dintre cele mai importante sarcini ale mamei până la vârsta aproximativă de opt ani, când copiii se alăturau unei instituții de învățământ, după ce au deprins cele mai importante abilități și cunoștințe de bază, de care vor avea nevoie în viitor, mai ales la școală.

Filozoful grec Platon a fost primul care a lansat ideea educației preșcolare instituționale prin înființarea de instituții de învățământ preocupate de educația și formarea preșcolarilor, în timp ce numele de ”părinte al grădiniței de copii” a fost acordat educatorului Fr. W. Froebel, inițiatorul fundațiilor instituțiilor de învățământ preșcolar, grădiniță, în care a adoptat și a încurajat utilizarea schimbului de rol și a învățării prin joc ca metodă esențială de formare și educare a copiilor.

El a pledat pentru respectarea individualității dezvoltării cognitive și fizice ale fiecărui copil, lucru susținut de Maria Montessori, punând bazele creșterii și educației copiilor prin experimentarea diferitelor experiențe și condiții care reprezintă situații sau obiecte din mediul încurajător, astfel încât aceștia să fie capabili să se adapteze la diverse condiții viitoare fără obstacole greu de depășit. S-a ajuns astfel la concluzia ca grădinița să devină veriga inițială a învățământului cu sarcini instructiv-educative pentru pregătirea copiilor, ușurându-le integrarea în activitatea de tip școlar.

Educația preșcolară

Caracteristicile esențiale în educația preșcolară se realizează pe mai multe paliere :

- 1- Instructiva – cu accent pe transmiterea de cunoștințe
- 2- Educativa – cu accent pe procesul formării și dezvoltării personalității copilului și a capacității de adaptare la mediu.
- 3- Multidimensională – vizează toate compartimentele definiției personalității umane.
- 4- Adaptabilă schimbărilor ce se produc în evoluția copilului prin trecerea de la o etapă la alta, ceea ce înseamnă că ea este dinamică și flexibilă.

Programul grădiniței oferă prilejul unei educații asistate super vizate, în cadrul unui mediu educativ diferit de cel familial, ușor formalizat și, de asemenea destul de neasemănător cu cel de tip școlar, care este mult mai riguros, mai exigent, mai normativ.

Grădinița - terenul descoperirilor preșcolarilor

În acord cu particularitățile sale de vârstă și individ, noul curriculum pentru învățământul preșcolar promovează conceptul de dezvoltare globală a copilului, considerat a fi central în perioada copilăriei timpurii.

Astfel, toate cele trei mari tipuri de activități de învățare, respectiv activitățile pe domenii experiențiale (ADE), activitățile liber alese (ALA) și activitățile de dezvoltare personală (ADP), vor urmări atingerea unor obiective de referință care, deși aparent vizează competențele academice, urmăresc și dezvoltarea fizică, socio-emoțională, a limbajului și a capacităților de învățare ale copiilor.

Domeniile de educație preșcolară

Conținutul programei privind socializarea și obținerea autonomiei personale: Numai integrat în grup, în colectivități umane copilul se poate umaniza, se poate dezvolta normal ca ființă umană, datorită efectului socializator al acestora. Socializarea copiilor, integrarea lor socială reprezintă un proces complex, dinamic și continuu la a cărui realizare sunt angajați o mulțime de factori și condiții.

Deși copilul se naște și crește în cadrul mediului social, al familiei, procesul de socializare nu se realizează de la sine. Comportamentele sociale se învață atât prin imitație, cât și prin instruire.

Prin întregul program al activităților din grădiniță copiii sunt puși în situația de a se raporta unii la alții, de a se cunoaște mai bine, de a-și cunoaște drepturile și obligațiile.

La grădiniță copilul trebuie să execute acțiuni simple, rutine de fapt, fără ajutorul părinților cum ar fi: sa-și schimbe hainele, să se încălze, să mănânce singur, să aibă deprinderi minime de igienă personală.

În grădiniță copilul primește primele reguli de comportament într-un grup, cunoscând anumite drepturi și îndatoriri în fața colegilor și profesorului.

Socializarea copilului de vârstă preșcolară înseamnă integrarea lui într-un nucleu social, realizându-se în funcție de: gradul de deschidere a copilului spre relația cu ceilalți, temperamentul său, calitatea mediului educogen din care provine, gradul de independență în acțiune, precum și de competența educatoarei, calitatea mediului ambiant al grădiniței, deschiderea spre colaborare a familiei ș.a.

Conținutul educațional al grădiniței: programa adresată nivelului de preșcolari trebuie să fie flexibilă și deschisă către răspunsuri individualizate și personalizate, lăsând copilului libertatea să se dezvolte liber. O bună planificare a activității din grădiniță trebuie să pornească întotdeauna de la starea personalității copiilor și nu de la conținuturi.

Conținutul trebuie să-i ofere copilului șansa de a se forma și dezvolta într-o direcție pozitivă. Comunicarea copilului cu educatoarea, atât cea verbală cât și cea nonverbală, prezintă o deosebită importanță.

Programul zilnic al grădiniței cu activități comune asemănătoare lecțiilor școlare, cu reguli și cerințe formulate clar îi va facilita copilului preșcolar integrarea cu succes în activitatea școlară viitoare. Pregătirea pentru școală înseamnă formare, antrenare și cultivare de abilități, deprinderi, atitudini și modalități acționale, disponibilități motivațional-afective, care să-l facă pe copil apt pentru a răspunde solicitărilor specifice situațiilor școlare.

Beneficiile pe termen lung ale frecventării grădiniței

Frecventarea grădiniței contribuie la pregătirea copilului preșcolar pentru integrarea socială și școlară, asigurând egalizarea șanselor de instruire pentru toți copiii, ajutându-i pe copiii cu risc pentru manifestarea unor întârzieri în dezvoltare să depășească handicapul inclusiv cel social (mediu social defavorizat). Omogenizarea grupului de copii nu înseamnă egalizarea personalităților, lucru imposibil de realizat ci se referă la experiența de care vor dispune copiii preșcolari la începerea activității școlare.

Dezvoltarea intelectuală a preșcolarului se realizează treptat și gradat prin acțiunile întreprinse de el cu obiectele și cu jucariile, precum și prin legăturile pe care le stabilește cu adulții. În grădiniță toate activitățile sunt surse de pregătire în vederea adaptării la regimul activității școlare. Copilul care frecventează grădinița este cooptat într-un proces de construire, elaborare a unui comportament care să-i permită afirmarea eului prin descoperirea competențelor sale ori prin constatarea dificultăților pe care le are de învins.

Grădinița contribuie într-un mod propriu la procesul construirii personalității copilului într-una din etapele de vârstă cele mai maleabile și vulnerabile

În concluzie Etapa de grădiniță este considerată una dintre cele mai importante etape din viața unui copil, deoarece reprezintă unul dintre primele medii cu care copilul interacționează în afara familiei și are un impact foarte important asupra celorlalte etape prin care va trece. Prin urmare, profesorul trebuie să aibă capacitatea de a alege strategiile și metodele de predare proporțional cu nevoile individuale ale preșcolarilor și ale societății.

Bibliografie:

MEN, (1998) Consiliul Național pentru Curriculum- Curriculum Național- programe școlare pentru învățământul primar, București;

Mușata BOCOȘ, (2007) , Teoria și metodologia curriculumului, Polirom, București;

Ion, Ovidiu, Panișoara, (2019), Pedagogia învățământului primar și preșcolar. Volumul I. Polirom, București;

Preda, V., (2002) Metoda proiectelor la vârste timpurii, Ed. Miniped., București.

Rolul grădiniței in dezvoltarea copiilor

Rezumat: *Grădinița are un rol foarte important în formarea și dezvoltarea personalității copilului, deoarece această instituție are un rol foarte important în viața copiilor întrucât este capabilă să atingă axele principale în formarea personalității: educarea și dirijarea comportamentului copilului spre direcția corectă și sănătoasă, reprezentând un mediu sigur și iubitor pentru copil, incluzând multe dintre activitățile și activitățile care dezvoltă copilul psihologic, mental și fizic.*

Cuvintele cheie: Grădiniță, educație, dezvoltare, rol, preșcolar, familie

Rolul si beneficiile grădiniței in viața copilului

Grădinița este un mediu creativ, care pune baza educației copilului și îl ajută să deprindă primele aptitudini necesare pentru școală și de a-și dezvolta abilități esențiale pentru viața de zi cu zi, pe care stând acasă nu le poate dobândi. Iată de ce este important să duci copilul la grădiniță și care sunt principalele beneficii ale acesteia asupra dezvoltării lui!

1. Rolul si beneficiile grădiniței pentru copil

Grădinița nu este doar o măsură practică la care apelezi pentru a duce copilul timp de câteva ore, cât esti la serviciu, sau o instituție în care cel mic se joacă, doarme, mănâncă. Prin urmare enumerăm cele mai importante finalități ale grădiniței privind copilul:

- Formează copilul pentru școală;
- Învață copilul să socializeze;
- Învață copilul să comunice și îi dezvoltă limbajul și vorbirea;
- Învață copilul cum să se comporte politicos;
- Contribuie la dezvoltarea intelectuală a copilului;
- Învață copilul să fie independent;
- Dezvoltă abilitățile motorii ale copilului;
- Contribuie la dezvoltarea personală a copilului.

2. Rolul grădiniței în formarea preșcolarului

Grădinița este ideală pentru realizarea unor schimbări. Aceasta îl ajută să comunice mai bine cu cei care îi sunt egali. Mulți copii nu știu să se poarte cu ceilalți copii atunci când ajung la grădiniță. Nu știu să comunice decât cu adulții, lângă care obțin multă afecțiune și tendința de a fi mereu în centrul atenției acestora. Odată ajuns la grădiniță, copilul învață surprizele relațiilor sociale, învață să asculte și să se facă ascultat de un alt copil. Această comunicare îi face altruști și deschisi către ceilalți într-un mod semnificativ îmbunătățit, față de un copil care este crescut fără a interacționa cu cei de vârsta lui și obișnuit să obțină lucrurile de care are nevoie de la adulții din preajmă. (A. Alshamas, 2004, p. 88-91)

Grădinița îl ajută pe copil să se deschidă către ceilalți și să își renegocieze dimensiunile egoiste ale personalității sale.

Această perioadă îl ajută foarte mult să își formeze niște reguli sănătoase de a fi în lume, printre ceilalți oameni și de a găsi niște mijloace integrate social de a-și atinge scopurile. Grădinița îl ajută să își facă prieteni care nu sunt parte din familia sa și să se simtă bine alături de ei.

Copiii de aceeași vârstă își împărtășesc aceleași curiozități, descoperă lumea împreună și leagă uneori cele mai trainice prietenii din existența lor, bazate pe încredere și afecțiune, fără interese sociale.

În etapa de grădiniță, activitățile și obiectivele acesteia sunt organizate în principal pentru a atinge nevoile cognitive ale copilului, pe lângă faptul că includ activități care respectă și îndeplinesc dorința copilului de a cunoaște tot ceea ce îl înconjoară, învățând cât mai multe despre viață, despre mediu, și despre ceea ce se întâmplă în fața ochilor lui, transformând curiozitatea spontană a copiilor, care se manifestă prin întrebări, treptat într-o activitate intelectuală intensă.

3. Rolul grădiniței în dezvoltarea de valori, experiență și abilități sociale pentru copii

În această etapă copilul învață să ia sentimentele și dorințele altora în considerare și își reglează comportamentul său inițial limitat față de comportamentul părinților, fraților, surorilor și prietenilor de joacă.

Din această cauză Grădinița se ocupă cu achiziționarea experienței și abilităților sociale inclusive, cum ar fi:

- A învăța un copil cum să-și câștige încrederea în sine, prin ținerea departe de generalizarea puternic negativă: Copilul spune că toate acțiunile mele sunt greșite; prin îndepărtarea de așteptări negative; totul sau nimic: fie succesul sau eșecul acestui act acută de frustrare și anxietate atunci când sunt expuse la tensiune; îndepărtarea de gândurile negative ale altora: copilul care crede că el ar fi accentul ridicolului poate decade în mai multe tipuri de tulburări sau delincvență, agresivitate, anxietate socială sau retragere; comparația: dezactivează motivația copilului, în special dacă copilului utilizează termeni cum ar fi (ei sunt mai capabili decât mine) devine mult mai sensibil la stres emoțional sau de anxietate; absolut cu siguranță: (nu-mi permit mie pentru a fi acolo unde există); legarea respectului și apreciere personală pentru aceiași factori externi: Dacă nimeni nu m-a contactat pentru a merge la ceremonie, EU sunt nepopular .
- A învăța copilul să abandoneze convingerile eronate și erori de gândire;
- A ajuta copiii să-și dezvolte abilitățile sociale;
- Ajuta copilul să-și dezvolte conștiința socială:

Primele semne de creștere a conștiinței sociale a copilului apar în jurul vârstei de doi ani când realizează anumite acte (minciuna). Începe dezvoltarea conștiinței sociale cu aspecte simple ajungând la cele generale, ce trebuie să facă și ce nu trebuie să facă.

Familia cu o bună conștiință socială ajută mult la formarea conștiinței sociale a copilului (I. Alshamas, 2004, p. 92- 95)

4. Rolul grădiniței în formarea unor norme comportamentale și sociale

- Învăța copilul cum să respecte tradițiile religioase;
- Învăța copilul cum să se exprime civilizată;
- Învăța copilul cum să se comporte la masă;
- 4-Învăța copilul cum să se comporte în societate. (Metwally Musa, 2006,p.49-50)

Bibliografie

Ion, Ovidiu, Panișoara, (2019), Pedagogia învățământului primar și preșcolar. Volumul I. Polirom, București;

Issa Al Shamas, 2004, Introducere în antropologie. Publicații Damasc, Damasc;

Issa Shamas, 2004, Grădinița și Societatea, Damascus Publications, Damasc;

Metwally Musa, (2006), Creșterea copiilor în rolurile de grădiniță, Cartea Al-Raed; Egypt;

Mușata BOCOȘ, (2007) , Teoria și metodologia curriculumului, Polirom, București;

Preda, V., (2002) Metoda proiectelor la vârste timpurii, Ed. Miniped.,București.

Gabriela Cernat
e-mail: cernatgabriela10@yahoo.com
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 3, Bragadiru, jud. Ilfov

Rolul poveștilor în dezvoltarea socio-emoțională la preșcolari

Rezumat: *Poveștile joacă un rol deosebit în dezvoltarea copilului preșcolar în plan socio-emoțional, aceasta reprezentând un instrument remarcabil pentru a-i ajuta pe copii să își dezvolte, nu doar limbajul, ci și modul în care relaționează cu ceilalți. Prin relatarea poveștilor copilul preșcolar ajunge să își dezvolte abilitatea de a se exprima logic, coerent dar și de a-și înțelege propriile trăiri, emoții, sentimente.*

Astfel, poveștile și povestirea produc emoții puternice copiilor, le dezvoltă imaginația, sensibilitatea în plan psihic-emoțional.

Cuvinte cheie: *povești, dezvoltare socio-emoțională, preșcolar.*

Specialiștii din domeniul psihologiei, în general, și din domeniul consilierii în special, consideră biblioterapia ca fiind o metodă foarte eficientă în depășirea a provocărilor apărute în viața de zi cu zi a copiilor. Termenul de biblioterapie provine din limba greacă, din termenii *vivlio* (care înseamnă carte) și *therapeia* (terapie) (Myers, 1998). Biblioterapia a fost utilizată pentru prima dată în medicină, materialele literare, poveștile fiind folosite ca și suport în procesul de însănătoșire a pacienților. În prezent, biblioterapia este folosită cel mai frecvent în ședințele de consiliere și psihoterapie, literatura fiind un instrument care ajută la promovarea sănătății mentale.

Zaccaria și Moses (1968) afirmă că biblioterapia a apărut odată cu primele materiale scrise din cadrul unei biblioteci din Grecia antică, bibliotecă numită „locul unde se vindecă suflete” (Apud Riordan și Wilson, 1989, pag. 506). Încă din acele timpuri, cărțile erau considerate „consilieri tăcuți” de nenumărate persoane care au găsit inspirația sau alinarea în cuvintele scrise.

Termenul poveste este legat de verbul „a povesti” și conține în sine sensul de a expune, a comunica prin cuvinte, prin urmare povestitul constituie una dintre trăsăturile de bază ale speciei. Prin termenul poveste se obișnuiește să fie definite creațiile artistice, care se referă la cele trei grupe mari de povești: despre animale, fantastice, nuvelistice.

Prin intermediul poveștilor copiii află despre consecințele unui anumit comportament, pozitiv sau negativ, al personajelor, află despre minciună și adevăr, despre bine și rău, despre calități pozitive dar și despre defecte. Copilul preșcolar se identifică cu anumite personaje din povești și basme stimulându-i astfel imaginația, fantezia, pe care le transpune în jocul cu ceilalți copiii din grupul din care face parte, ceea ce va conduce inevitabil la dezvoltarea unor relații socio-emoționale importante pentru copil.

Prin examinarea și convorbirea dintre educatoare și copil pe baza unei/unor imagini dintr-o poveste, i se acordă practic copilului ocazia de a-și alege propriile cuvinte în relatarea poveștii, dându-i astfel frâu liber imaginației și implicit creativității, ceea ce conduce la creșterea încrederii în sine.

Se poate vorbi despre rolul deosebit de important pe care îl au poveștile asupra conștientizării și dezvoltării propriilor emoții, trăiri precum: bucuria, tristețea, frica, furia, care pot fi trăite cu intensitate de către copil, atunci când ascultă sau chiar relatează o poveste.

Rezultatele cercetărilor au pus în evidență faptul că povestea terapeutică poate fi un instrument foarte eficient în schimbarea cognițiilor, emoțiilor și comportamentelor copiilor, dacă este folosită corect. Cuvântul cheie în utilizarea poveștilor terapeutice este „identificarea” copilului cu personajul din text. Dacă acest lucru nu se realizează, povestea terapeutică nu va fi eficientă. Personajul din povestea terapeutică, problema cu care se confruntă, strategiile de rezolvare sunt redată sub forma

unor simboluri, de exemplu: „Hăinuța Nimănu” - numele personajului principal, reflectând copilul abandonat de părinți (vezi povestea Hăinuța Nimănu), „Inimioarele (...) le-a desprins una câte una” - dorința de a nu-și exprima emoțiile, ba chiar să le ascundă „și le-a pus în buzunar” („Dresorul cel tânăr”) (Drugaș, Ioana, 2008, pag. 13).

Poveștile au un puternic rol de apropiere, de dezvoltare a relației dintre adult și copil, dintre educator și copil, precum și dintre părinte și copil, conducând astfel la o legătură specială, prin implicarea în evenimentele derulate în poveste, prin analiza personajelor din poveste, prin paralele care se fac dintre personaje. Se creează astfel amintiri plăcute, care durează poate chiar și toată viața („Îmi amintesc cu drag când mama mi-a citit Povestea lui Harap-Alb!” sau „Îmi amintesc cu drag când, în copilărie, la grădiniță, doamna educatoare ne-a citit povestea „Pinocchio!”).

În concluzie, prin intermediul poveștilor copilul preșcolar ajunge, nu numai la identificarea propriilor emoții, trăiri, ci și la dezvoltarea relației cu cei din mediul în care trăiește și/sau se joacă. Putem vorbi despre importanța poveștilor în dezvoltarea socio-emoțională a copilului preșcolar, care trăiește tot felul de emoții, sentimente, participă cu mintea și sufletul alături de personajele și evenimentele din povești.

Bibliografie:

1. Burns, G. W. (2011). *101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți. Folosirea metaforelor în terapie*. București: Editura Trei;
2. Drugaș, Ioana, (2008). *Educăm și vindecăm prin... povești*. Oradea: Universitatea din Oradea;
3. Dumitru, I. Al. (2008). *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*. Iași;
4. Harwood, S., Miller, A., Vasta, R., (2010). *Psihologia copilului*. Iași: Editura Polirom;
5. Ioniță, C. (2012). *Alfabetizarea emoțională prin joc la vârsta preșcolară. Revista învățământului preșcolar, nr. 1-2*, București: Editura Arlequin;
6. Neacșu, I., Suditu, M. (2020). *Educația emoțional-afectivă. Noi explorări, noi strategii*. Iași: Editura Polirom.

Ilie Mihaela Ionela
e-mail: iliemihaelaionela@yahoo.com
Școala Gimnazială Gura Șuții

Educația ecologică

Rezumat: *Ecologia este ramura biologiei care se ocupă cu studiul interacțiunii dintre organisme. Ea este o știință descriptivă și experimentală. Educația ecologică responsabilizează oamenii față de mediu și problemele sale. Are drept scop asimilarea de cunoștințe, formarea de atitudini, deprinderi și comportamente concentrându-se pe modelarea unui cetățean capabil să conștientizeze faptul că viața generațiilor de mâine depinde în mare măsură de opțiunile sale.*

Cuvinte cheie: *ecologie, educație ecologică, poluare*

Educația ecologică se referă la relația dintre om și natură și este întemeiată pe înțelegerea valorii netrecătoare a naturii și a tot ce este viu pe Pământ. Ea orientează omul spre atitudinea grijulie față de natură, resursele ei și bogățiile minerale, floră și faună. Combaterea poluării, conservarea și dezvoltarea unui mediu ambiant sănătos și prosper, solicită conștientizarea tuturor locuitorilor globului asupra gravității problemelor ecologice, asupra consecințelor prezente și posibile ale acestora asupra lumii.

Educația ecologică, investește în dezvoltarea gradului de conștiință și a simțului responsabilității tuturor oamenilor față de mediu și problemele sale; vizează în egală măsură asimilarea de cunoștințe, formarea de atitudini și comportamente, clarificarea valorilor, precum și un demers practic eficient.

Rolul educației ecologice și de protecție a mediului înconjurător este evident, el se concentrează pe modelarea viitorului cetățean capabil de a-și forma un punct de vedere obiectiv asupra realității înconjurătoare, de a-l încuraja să participe, devenind astfel conștient de viitor și de faptul că viața generațiilor de mâine depinde într-o mare măsură de opțiunile sale. Educația ecologică este o educație ce prezintă conținuturi informaționale în modalitate transdisciplinară, în context formal sau nonformal.

Apariția problemelor cu privire la alimentație, creșterea populațiilor umane, poluare, criza energetică, productivitatea ecosistemelor, protecția și amenajarea mediului, reprezintă numai o parte din direcțiile ecologiei contemporane. Educația ecologică se bazează pe conștientizarea care are drept scop protejarea naturii, de a o face să-și păstreze sănătatea de care depinde, în final, sănătatea noastră, a oamenilor.

Individul trebuie să existe în strinsa legatură cu natura, să respecte tot ce există în cadrul natural, să utilizeze rațional resursele naturale, să gestioneze corect deșeurile, să aranjeze frumos ceea ce îl înconjoară, să utilizeze coerent resursele naturale. Lipsa unei educații ecologice duce la efecte drastice, cum ar fi: alunecări de teren, inundații, seceta, infecții radioactive, gauri în stratul de ozon.

În școlile din România eco-educația este o disciplină opțională, elevii dobândind noțiuni de ecologie de la părinți sau în cadrul activităților extrașcolare desfășurate în unitățile școlare cu ajutorul ONG-urilor. Prin participarea elevilor la diferite acțiuni ca: îngrijirea pomilor din curtea școlii, distrugerea buruienilor, plantarea de flori și de pomi, întreținerea spațiilor verzi, hrănirea păsărilor și animalele sălbatice pe timp de iarnă, se realizează dezvoltarea spiritului de cunoaștere și apărare a

naturii. Ei au înțeles că omul nu are dreptul să distrugă o specie animală sau vegetală, fără o motivație serioasă, invocând pretextul că acestea nu folosesc la nimic, distrugerea unor specii ducând la dezechilibre grave în ecosistem.

Educația ecologică are scopul de a ajuta pe copii să dobândească o înțelegere și o sensibilitate față de mediul înconjurător, învață despre cum funcționează Pământul, despre urmările degradării mediului și care este rolul lor în prevenirea problemelor de mediu. Dobândind un set de valori, cunoștințe și sentimente pentru mediul înconjurător, copiii capătă motivația și abilitățile necesare pentru a se implica în proiectele, programele și campaniile de mediu.

Școala are menirea de a organiza și desfășura o vie și susținută activitate privind educația ecologică și protecția mediului, iar elevii pot și trebuie să formeze apărtoarii naturii. Adevărata educație ecologică își va atinge scopul numai atunci când va reuși ca elevii –cetățenii de mâine- să fie convingși de necesitatea ocrotirii naturii.

Bibliografie:

1. N. BUTNARI, *NOILE EDUCAȚII- suport de curs*, Chișinău, 2017 CEP USM
2. C. Munteanu, M. Dumitrescu, A. Iliuță, *ecologie și protecția mediului - Sport de curs*, 2011, Editura Balneara.
3. <https://reciclaimpreuna.ro/educatia-ecologica-parte-din-educatia-pentru-viata/>
4. <http://yryna07.byethost15.com/Necesitatea-educatiei-ecologice-in-scoala.html>

Inovare de la grupa mică

Rezumat: *Educatorea este cea care dăruiește fiecărui om, la pornirea lui pe drumul spre lumină primele elemente, călăuzindu-i pașii spre marele titlu de om. Ea este cea care modelează materialul cel mai de preț- copilul- tinzând ca din fiecare bloc de marmură brută să realizeze o ființă înzestrată cu cele mai frumoase trăsături, un om care să înmănușeze calitățile morale cele mai înalte. Ea este cea care îl ajută pe copil să descopere tainele naturii. Toate acestea au făcut ca activitatea sa, să fie socotită drept profesiunea de aur.*

Cuvinte cheie: *educație, grădiniță, didactică, creativitate, învățământ;*

Creativitatea este deseori privită ca un proces misterios, ce caracterizează un număr restrâns de artiști și inventatori geniali în marile momente de inspirație. În fapt noi toți suntem prezumtivi creativi.

Fiind o rezultată a funcționării optime a întregii personalități, creativitatea sintetizează factori multipli de natură: intelectuală, motivațională, emoțională și atitudinală.

Creativitatea reprezintă capacitatea individului de-a concepe și realiza produse cât mai diferite de cele existente.

O analiză a conceptului de creativitate pune în evidență mai multe dimensiuni ale acestui concept: procesul creativ, produsul creativ și personalitatea creatoare.

Orice proces de creație începe prin sesizarea unei probleme. Sesizarea problemei generează o stare de îndoială, care devine mobilul activității de analiză și de căutare a soluției.

Uneori pentru a fi creativi trebuie să fim necritici, liberi, spontani, alții analitici, depunând un efort susținut de căutare a unor soluții inedite.

Există câteva modalități prin care educatoarea poate stimula creativitatea în grădiniță.

1. acceptarea și încurajarea gândirii de tip divergent.

Exemple: Pe parcursul discuțiilor din clasa profesorul poate formula întrebări de genul: "Poate cineva să sugereze un alt mod de-a înțelege această întrebare?"

Recompensarea încercărilor de-a găsi soluții inedite, chiar dacă produsul final nu e unul perfect sau expectat de către profesor.

2. tolerarea opiniilor nonconformiste

Exemple: a solicita preșcolărilor să-și argumenteze opiniile divergente.

Asigurați-vă dacă elevii nonconformiști au acces egal la privilegiile și recompensele care le acordați celorlalți.

3. încurajarea preșcolărilor să aibă încredere în propriile lor judecăți.

Când elevii pun o întrebare e important să fie luat în calcul și faptul că ei pot răspunde, reformula sau clarifica întrebările pe care le formulează. În consecință trebuie facilitate astfel de activități.

4. sublinierea faptului că oricine este capabil să realizeze activități creative într-o anumită formă.

Recunoașteți și apreciați eforturile creative ale fiecărei activități a preșcolari.

Educatoarele care aplică aceste principii renunță la a oferi doar un flux permanent de cunoștințe. Ele devin astfel un mediator între copil și realitate și nu doar o sursă directă a furnizării de informație.

Preșcolarii trebuie învățați să exploreze, să vizualizeze o problemă, să inventeze sau să modifice unele din procedurile învățate, să asculte și să argumenteze, să-și definească scopurile și să coopereze în echipă.

Gabriela Cernat
e-mail: cernatgabriela10@yahoo.com
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 3, Bragadiru, jud. Ilfov

Importanța recunoașterii, exprimării și dezvoltării emoțiilor la preșcolari

Rezumat: Copilul de vârstă preșcolară se confruntă cu modificări importante în viața afectivă exprimându-și emoțiile și trăirile în mod direct, atât în relația cu cei de vârsta lui, cât și cu adulții. Recunoașterea, exprimarea și dezvoltarea emoțiilor la preșcolari se poate realiza prin dezvoltarea competenței emoționale a acestora. De asemenea, copilul poate fi ajutat să își recunoască emoțiile și să le ghideze cu scopul de a-i permite să le manifeste, fără să ajungă să-i deranjeze pe cei cu care interacționează, activitățile desfășurate în grădiniță având un puternic rol în ghidarea copilului către reglarea propriilor emoții.

Cuvinte cheie: preșcolari, dezvoltare emoții, competență emoțională, reglare emoțională.

Perioada de preșcolaritate (3 - 6/7 ani) este deosebit de importantă și trăită cu intensitate de către copii fiind deosebit de important mediul în care aceștia învață și se dezvoltă, modul în care relaționează cu ceilalți copii dar și cu adulții. În această perioadă „se realizează dependența sa față de oamenii care îi înconjoară trebuind să țină seama de cerințele formulate de cei din jur. Succesul și insuccesul depind de relația cu ceilalți.” (Bonchiș Elena, 2004, pag. 33)

Recunoaștea și înțelegerea emoțiilor preșcolarului se poate realiza prin dezvoltarea competenței emoționale a acestuia. „Competența emoțională este definită drept capacitatea de a recunoaște și interpreta emoțiile proprii și ale celorlalți. Competențele emoționale sunt împărțite în trei categorii: experiențierea (trăirea) și exprimarea emoțiilor; înțelegerea și recunoașterea emoțiilor; reglarea emoțională.” (Ștefan, A. Catrinel, Kallay, Eva, 2010, pag. 18)

Prin gestionarea emoțiilor proprii, dar și ale celorlalți, copilul poate iniția și menține relațiile sociale. Modul în care acesta își dezvoltă abilitatea de a recunoaște expresiile emoționale ale celorlalți poate constitui modalitatea prin care poate achiziționa informații suplimentare despre emoții, cauzele și consecințele emoțiilor, învață să se adapteze sau nu la regulile de grup utilizând limbajul la care este expus. Copilul, dacă reușește să recepteze corect sau nu mesajul emoțional, poate atrage sau nu probleme în relația cu cei din mediul său.

Dacă trăirea unei emoții se referă la modul în care persoana respectivă trăiește o experiență, prin exprimarea propriilor emoții se poate ajunge în urma unor comportamente observabile. Din acest motiv se ajunge mult mai frecvent la agresivitate, ca formă de manifestare, în cazul copiilor de 3 - 4 ani comparativ cu cei de 5 - 6 ani. De aici rezultă că: „Modalitatea prin care sunt trimise mesajele afective, momentul dar și intensitatea emoției exprimate sunt factori esențiali pentru adaptarea la context și, în al doilea rând, abilitatea de a exprima emoțiile în mod adecvat este legată de modul în care copilul înțelege relația dintre trăirea emoțională și exprimarea emoției.” (Ștefan, A. Catrinel, Kallay, Eva, 2010, pag. 20)

Aceasta conduce către necesitatea de a recunoaște și exprima emoțiile în mod adecvat fiind deosebit de important în interacțiunea cu cei din jur. De exemplu, un copil care nu poate recunoaște furia de pe fața unui alt copil din grupă, nu se va feri de eventuale răniri provocate de aruncarea unui obiect de către cel înfuriat.

Prin reglare emoțională se poate ajunge la un control voluntar definit ca „abilitatea de a inhiba un răspuns dominant pentru a da un răspuns subdominant.” O definiție reprezentativă pentru reglarea emoțională este „procesul de inițiere, menținere, adaptare și modificare a apariției, intensității sau duratei stărilor emoționale interne, a proceselor fiziologice legate de emoții și a comportamentelor care însoțesc emoțiile, în scopul atingerii propriilor scopuri.” (Botiș, Mihalca, 2007, pag. 36)

La vârsta de 2 - 3 ani copilul ajunge să recunoască emoțiile, precum și să realizeze conexiuni cu evenimentul sau situația care le-a provocat. Se poate ajunge la o autoreglare independentă a copilului acesta fiind suținut de către adult, iar în perioada preșcolară la o interiorizare a controlului emoțional. Prin autoreglare copilul are capacitatea de a manevra emoții, gânduri, acțiuni, în manieră flexibilă, reușind să se adapteze la diferite contexte fizice și sociale.

La 4 ani copiii reușesc să facă corespondența dintre emoție și expresia facială corespunzătoare (furie, tristețe, bucurie, mânie). La 5 - 6 ani copilul ajunge să recunoască și alte emoții, în afară de cele recunoscute în etapa anterioară, fiind vorba de teamă, dezgust, surprindere. Necunoașterea sau incapacitatea copilului de a interpreta diferite emoții îi poate provoca dificultăți, în ceea ce privește interpretarea mesajelor cu încărcătură emoțională și, în același timp, pot apărea blocaje în transmiterea unui răspuns corespunzător acelei emoții primite.

În acest fel se ajunge la necesitatea dezvoltării abilităților emoționale întrucât aceasta este importantă din următoarele motive:

- ajută la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți. De exemplu, interacțiunea de succes a copilului cu celelalte persoane depinde, atât de abilitatea lui de a înțelege ce se întâmplă, cât și de capacitatea de a reacționa adecvat la aceasta;

- prin dezvoltarea abilităților emoționale copiii sunt ajutați să se adapteze la grădiniță și la școală. De exemplu, copiii care înțeleg emoțiile și modul în care acestea sunt exprimate vor fi capabili să empatizeze cu ceilalți copii și să-i sprijine. Apoi, copiii care înțeleg emoțiile celorlalți sunt priviți de către colegi ca fiind parteneri de joc mai buni și mai distractivi, sunt capabili să utilizeze expresivitatea lor pentru a atinge scopuri sociale, să răspundă adecvat emoțiilor colegilor în timpul jocului și să se adapteze mai ușor la mediul preșcolar;

- pentru că previne apariția problemelor emoționale și de comportament. Problemele în dezvoltarea emoțională a copiilor pot conduce la dificultăți de comportament, în copilăria timpurie și cea mijlocie.

Se pune întrebarea: „Cum își pot dezvolta copiii abilitățile emoționale?” Se ajunge la o concluzie prin care adulții (părinți, educatori) sunt cei care contribuie la dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor prin trei modalități: prin reacțiile avute la emoțiile exprimate de copii; prin discuțiile despre emoții, precum și prin exprimarea propriilor emoții. Fie că se află în parc cu părinții sau în sala de grupă, alături de alți copii, copilul preșcolar poate ajunge să își identifice propriile emoții în diverse situații, să recunoască emoțiile pe baza componentei nonverbale: prin expresia facială, postură, modificări fiziologice. Copilul își manifestă sau nu empatia față de alte persoane, își exprimă emoțiile complexe, precum vinovăția, atunci când cineva îl apostrofează că a greșit sau de mândrie, atunci când cineva îl laudă pentru reușita sa. Pe de altă parte, copilul poate ajunge, sub îndrumarea adultului, să învețe cum să înțeleagă emoțiile, identificând cauza emoțiilor, precum și să numească consecințele emoțiilor într-o anumită situație (de exemplu: „Mi-a fost frică să spun poezia deoarece doamna educatoare m-a certat ultima dată când nu am recitat corect.”). Pas cu pas, copilul poate să ajungă la reglarea emoțională, descoperind strategii prin participarea la tot felul de activități instructiv-educative, care îl ajută să își exprime propriile emoții, trăiri, dorințe, așteptări pe care le are de la ceilalți copii precum și de la adulți, atunci când simte că el poate fi ajutat într-o situație neplăcută cu care se confruntă. „Astfel, se poate vorbi despre trei competențe emoționale: recunoașterea și exprimarea emoțiilor, înțelegerea emoțiilor și reglarea emoțională.” (Botiș, A., Mihalca, L., 2007, pag. 12 - 13)

Multe din problemele de comportament venite din partea copilului preșcolar se pot datora unei emoționalități negative și lipsei de reglare emoțională.

Încă de la naștere, copilul începe călătoria de învățare și dobândire a abilităților emoționale și de relaționare cu cei din jurul său. Pe măsură ce crește are loc dezvoltarea cognitivă ajungând să devină conștient de propriile emoții, dar și de emoțiile celor cu care interacționează pe parcursul acestei călătorii. Pe parcursul copilăriei mici se produc achiziții și transformări importante, în plan afectiv și emoțional, parcurgând astfel o serie de etape în procesul de dezvoltare emoțională.

Este important să înțelegem faptul că nimeni nu se naște cu abilități emoționale, ci le dobândește pe parcursul vieții. Copiii își exprimă o varietate de emoții în primul și al doilea an de viață astfel că, încă de la naștere, emoțiile sunt exprimate printr-un zâmbet spontan care, la 3 - 6 săptămâni, se transformă în zâmbet social. În această perioadă exprimarea emoțională se manifestă cel mai frecvent prin plâns, copilul având nevoie permanentă de afecțiune și îngrijire din partea adulților. Principala achiziție, din punct de vedere emoțional, în primele 6 luni de viață, este sentimentul de frică, copilul manifestând în mod deosebit frica față de persoanele care nu fac parte din mediul său considerându-le ca fiind străine. La 5 - 6 luni copilul este capabil să distingă persoanele cunoscute de cele necunoscute, pe acestea din urmă le respinge, fie întorcând privirea, fie refuză să fie luat în brațe sau nu acceptă orice fel de gest de afecțiune din partea acestora.

În primele 24 de luni reglarea emoțională se realizează prin comportamente constând în căutarea suportului din partea adultului (de exemplu: privire, suport fizic). La 2 ani copilul începe să fie entuziasmat de controlul pe care începe să îl aibă asupra celor din jur, prin faptul că începe să relaționeze cu alți copii, să manipuleze tot felul de obiecte. Este etapa în care copilul își schimbă destul de frecvent starea de spirit trecând de la râs la plâns, are accese de negativism, de încăpățănare.

În etapa 2 - 4 ani copiii încep să descopere și să vorbească despre propriile emoții, identifică și diferențiază expresiile faciale ale emoțiilor de bază (furie, tristețe, frică și bucurie), manifestă frecvent accese de violență de furie și teamă de separare. Se angajează în „lupte pentru putere”, ceea ce conduce adeseori la apariția acceselor de furie. Copiii încep să înțeleagă cauzele emoțiilor de bază. Ei pot înțelege doar că evenimentele sunt cele care cauzează emoții. Pot face inferențe de genul „dacă... atunci.” tot în această perioadă, copiii apelează și la strategii comportamentale de autoreglaj emoțional precum căutarea suportului adulților și căutarea apropierii fizice a adulților.

De la 4 la 5 ani copilul identifică și diferențiază expresiile faciale ale mai multor emoții, precum: furie, tristețe, frică, bucurie, rușine, mândrie, vină. Identifică și diferențiază emoțiile și pe baza altor indicii decât expresiile faciale (de exemplu tonul vocii).

După vârsta de 3 ani copiii încep să se simtă din ce în ce mai confortabil, atunci când sunt separați de persoane, locuri sau lucruri familiare. În această perioadă emoțiile se pot categoriza în emoții pozitive („bune”) și emoții negative („rele”). Manifestă interes în explorarea emoțiilor celorlalți („Mamă, de ce plângi?” sau „De ce ești trist, tată?”). Utilizează etichete verbale pentru diferite trăiri emoționale, de genul: „Nu sunt supărat, sunt îngrijorat.” La această vârstă nu pot înțelege faptul că o persoană poate să simtă două emoții în același timp (de exemplu, o persoană poate fi tristă și furioasă).

Între 4 și 5 ani copiii încep să înțeleagă impactul pozitiv și/sau negativ al exprimării diverselor emoții. Tot acum copii încep să înțeleagă că un anumit eveniment poate fi o sursă de emoții diferite pentru persoane diferite (de exemplu, câștigătorul concursului este fericit, iar cel care a pierdut este trist). Sunt capabili să amâne o recompensă imediată, dar mică, pentru o recompensă ulterioară unei activități, dar mai substanțială (de exemplu: „Decât o bomboană, mai bine o felie de tort, după ce aranjez toate jucăriile la locul lor.”).

Copiii de 4 - 5 ani tolerează trăirile care nu au o soluție imediată (de exemplu, dacă sunt în autobuz și le este foame pot aștepta, fără să se enerveze, până la oprirea autobuzului). Este perioada în care interiorizează regulile și se supun cu ușurință lor, ceea ce înseamnă că reglarea emoțională se realizează mai ușor. Copiii încep să aplice singuri strategii eficiente de reglare emoțională precum: identificarea de soluții adecvate la problemele cu care se confruntă, raționalizarea sau minimizarea.

De la 5 la 7 ani, în identificarea emoțiilor, copiii pot lua în calcul și factorii situaționali, nu doar expresiile faciale pentru a descifra un „zâmbet amar”. Datorită dezvoltării intense a limbajului, în jurul acestei vârste, copiii pot identifica și denumi majoritatea emoțiilor. Copiiiilor nu le plac eșecurile și devin critici cu ei înșiși; este recomandată stimularea competitivității cu ei înșiși și nu cu alți copii. Copiii de această vârstă pot manifesta teama de separare, atunci când nu sunt alături de persoanele semnificative din viața lor în situații critice (de exemplu, când schimbă grădinița sau când dorm în altă parte decât acasă). Cea mai importantă achiziție în această perioadă este dezvoltarea empatiei, adică a abilității de a fi interesat și de a înțelege emoțiile celorlalți.

Copiii de 5 - 7 ani încep să își formeze simțul moralității și înțeleg termeni abstracti ca: onestitate, corectitudine, moralitate. În această perioadă înțeleg că emoțiile sunt cauzate, nu de evenimentele externe sau de situații în sine, ci de interpretarea cognitivă a acestora, adică de ceea ce gândim noi despre ele. Copiii din această etapă sunt capabili să își elaboreze propriile reguli de reglaj emoțional în diverse situații de joc, de interacțiuni sociale și uneori aceste reguli sunt complexe. Deși la această vârstă copiii apreciază prietenii de aceeași vârstă, continuă să apeleze la adulți (mai ales la părinți) pentru ajutor și ghidaj emoțional. (Botiș, A., Mihalca, L., 2007, pag. 18 -20)

O metodă importantă de dezvoltare emoțională a copilului este de a-l integra, de la o vârstă fragedă, în colectivitate și de a iniția tot felul de jocuri prin care poate să identifice emoții, trăiri și sentimente. Copilul, pe lângă faptul că învață ce sunt emoțiile și cum se pot manifesta acestea, reușește să le identifice singur și chiar să le recunoască la cei din jur astfel că, prin activitățile educative și jocurile desfășurate în grădiniță, copilul își dezvoltă imaginația și creativitatea, ceea ce va contribui din plin la dezvoltarea abilităților emoționale.

Bibliografie:

1. Bonchiș, Elena (2004). *Psihologia copilului*. Oradea: Editura Universității Oradea;
2. Botiș, A., Mihalca, L., (2007). *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până la 7 ani*. Buzău: Editura Alpha MDN;
3. Dumitru, I. Al. (2008). *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*. Iași;
4. Neacșu, I., Suditu, M. (2020). *Educația emoțional-afectivă. Noi explorări, noi strategii*. Iași: Editura Polirom;
5. Ștefan, Catrinel, A., Kallay, E. (2010). *Dezvoltarea competențelor emoționale: ghid practic pentru educatori*. Cluj-Napoca: ASCR.

Educația permanentă

Rezumat: Educația permanentă este un proces de perfecționare a dezvoltării personale, sociale și profesionale pe durata întregii vieți a indivizilor, în scopul îmbunătățirii calității vieții. Aceasta este o definiție unificatoare care include învățarea formală, non-formală și informală pentru dobândirea unui orizont de cunoaștere care să permită atingerea celui mai înalt nivel de dezvoltare. Educația permanentă este în relație directă cu dezvoltarea individuală și progresul social. Ideile “a învăța să fii” și “o societate a învățării” sau “o societate educativă” sunt asociate cu acest concept.

Cuvinte cheie: educație, elevi, școală, perspective;

Astăzi educația permanentă a devenit un ideal pentru politica educațională. În multe țări, conceptele educației permanente au fost puse în practică în diverse domenii. Procesul educației nu trebuie să fie limitat la perioada adolescenței și copilăriei, ci trebuie să includă întreaga viață în relație cu activitatea profesională.

Educația permanentă reprezintă un principiu organizatoric și filozofic care pretinde că educația continuă pe durata întregii existențe a omului determină pe fiecare individ să-și dezvolte personalitatea cu ajutorul unui sistem complex de mijloace, care trebuie să răspundă nevoilor și aspirațiilor de ordin educațional și cultural ale acestuia. Printre condițiile care au impus acest principiu în practica educațională actuală sunt:

a) evoluția științifică și tehnologică din a doua jumătate a secolului XX, care a dus la „explozia” cunoașterii, concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoștințelor. Volumul de cunoștințe acumulat de individ în școală nu-i poate servi eficient toată viața, el fiind obligat ca la scurt timp după terminarea studiilor, prin obligațiile sale profesionale, sociale și culturale, să-și formeze abilități și cunoștințe noi, în acord cu noile date ale științei și ale tehnicii;

b) noile mutații din viața economico-socială, politică și culturală, care au dus la schimbarea, în mare măsură, a statului economic și social prin trecerea în sectorul secundar, terțiar (servicii) și apoi în cel cuaternar (cercetare).

Definirea educației permanente, în calitate de concept pedagogic fundamental, presupune delimitarea domeniului de referință și a semnificației sale strategice. Ca domeniu de referință, educația permanentă implică întreaga durată de viață a unui individ și vizează activitatea de formare/dezvoltare a personalității umane, abordată în totalitatea ei, implicând următoarele resurse:

- stadiile educației: vârstele de școlarizare (preșcolară, școlară, postșcolară) și vârstele psihologice (ciclurile vieții: copilăria, preadolescența, adolescența, tinerețea, maturitatea, bătrânețea);
- conținuturile educației sau dimensiunile/laturile educației: intelectuală, morală, tehnologică, estetică, fizică);
- formele educației (educația formală, nonformală, informală); factorii educației (familia, comunitățile educaționale, instituțiile școlare etc.

Ca semnificație strategică, educația permanentă poate fi definită la nivel funcțional-structural-operational, prin care se evidențiază:

- scopul său final: a menține și a îmbunătăți calitatea vieții;

- caracterul său universal (reprezintă democratizarea educației) și dinamic (permite adaptarea materialelor și a mijloacelor de învățare la noile condiții impuse de dezvoltare);
- sensul său managerial (educația permanentă este un principiu organizator pentru toate tipurile de educație). La nivel funcțional, educația permanentă angajează trei categorii de funcții: funcția de adaptare, funcția de inovare, funcția de corectare.

La nivel structural, educația permanentă angajează două componente principale, aflate în raporturi de interacțiune: componenta generală și componenta profesională. Aceste componente nu sunt separate, ci interacționează. Educația permanentă exercită totodată o funcție coercitivă, remediază dificultățile educației actuale. Principalele funcții ale educației permanente sunt: integrarea, inovarea și adaptarea reciprocă a individului și a societății. Sunt necesare trei condiții esențiale pentru a realiza educația permanentă: ocazia, motivația și educabilitatea, preconizând ca finalitatea să amelioreze calitatea vieții.

La nivel operațional, educația permanentă angajează resursele de dezvoltare pedagogică/educabilitate ale fiecărei personalități umane, valorificabile în termeni de oportunitate și de motivație individuală și socială.

Un motiv imperativ al punerii în practică a educației permanente este continua dezvoltare tehnico-științifică ce solicită o permanentă actualizare a calificărilor profesionale.

Promovarea educației permanente se sprijină până în prezent pe două categorii de argumente: exigențele dezvoltării societății și nevoile individului care dorește să se adapteze și să se afirme. Aceste argumente sunt importante și valabile, a apărut o a treia categorie de argumente: problematica lumii contemporane, a cărei natură și amploare depășesc limitele și posibilitățile unei anumite țări sau ale unui grup de țări.

Individul trebuie să învețe să aleagă și să exerseze o activitate care îi asigură existența, satisfacerea nevoilor sale materiale și a dorinței de realizare personală. El trebuie să primească o educație care să-i permită să se perfecționeze și să se adapteze la activitățile profesionale noi. Educația este înțeleasă ca un mijloc de ascensiune socială și că oferă înainte de toate diplome sau competențe și asigură un statut social. Educația permanentă trebuie să garanteze adaptarea la evoluția meseriei și atitudinea corespunzătoare în fața ofertei de serviciu. O altă categorie de nevoi educaționale umane abia începe să suscite cereri cu toată importanța ei, ea rămâne încă neglijată: este vorba de adaptarea individului la activitățile și evenimentele vârstei, la diferitele perioade ale vieții. Nevoile de educație ale individului în viața sa personală se pot completa cu cele care privesc viața familială: educația copiilor, gestiunea bugetului, procurarea și întreținerea bunurilor materiale.

Personalitatea unui adult nu se schimbă atât de ușor, iar, pentru a fi un lucru realizabil, educația adultului va fi pregătită de la vârsta copilăriei și a adolescenței pentru însușirea valorilor și atitudinilor adecvate. Aceste nevoi sunt deopotrivă individuale și sistemice în sensul că ele concură la realizarea obiectivelor societății cărora le corespund anumite necesități individuale.

În societate, omul trebuie mai întâi, să fie capabil să comunice, să exprime, să asculte, să citească, să scrie. O altă nevoie de educație privind comunicarea are de câțiva ani o importanță tot mai mare: este vorba de cunoștințele în materie de mijloace audio-vizuale. Radio-ul, televiziunea, benzile desenate, afișele și imaginile în general constituie mijloace de comunicare din ce în ce mai răspândite, pe care trebuie să le înveți pentru a profita de ele.

Mijloacele educației permanente

Comunicațiile și mass-media

Necesitatea sistemelor de comunicație. Educația permanentă necesită descentralizarea și dispersarea experiențelor educative, astfel încât ele să fie eliberate de mărginirea lor fizică, și anume școlile. Ea necesită și mijloace de integrare a informației, cum sunt munca, activitățile culturale, timpul liber și școala. O altă necesitate importantă este transferul informației de la persoană la persoană.

Rolul limbajului. Pentru a face ca informația să fie abstractă și simbolică, eliberându-se astfel de evenimentele fizice care stau la baza ei, sunt necesare sisteme eficiente de simboluri. Pentru realizarea educației permanente este necesar ca sistemele de comunicație să fie extrem de eficiente.

Rolul mass-mediei. Educația permanentă implică tehnici de transmitere a informației afară de tradiționalul contact “fata în fata”. Mass-mediei îi revine un rol important deoarece ea permite o distribuție largă a informației și înlătură necesitatea ca toți elevii să se afle în clase formale. Ea permite comunicația prin modalități alternative, ca imaginea. Prin mass-media, informația poate fi prezentată într-o formă abstractă unui public dispersat în diverse locuri. Ea face posibilă utilizarea proceselor de învățare informală și a surselor de informare care nu sunt accesibile din punct de vedere fizic, de exemplu, prin selectarea și accentuarea anumitor aspecte educative ale vieții de fiecare zi a societății, sau prin descrierea trecutului sau a viitorului societății. Mijloacele de comunicare permit contactul cu surse de învățare care sunt îndepărtate din punct de vedere geografic.

Bibliografie:

H. Robert Dave – Fundamentele Educației permanente

Luis D’Haimant – Reforme de învățământ și educație permanentă

Jinga Ioan – Educația Permanentă

Lengrand P. - Introducere în educația permanentă, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.

Curcă Mihaela Cornelia
e-mail:mihaiela_iulian@yahoo.com
Liceul Tehnologic Elena Caragiani Tecuci

Calitatea educației în învățământul profesional și tehnic

Rezumat: *Calitatea educației este un deziderat al școlii moderne, un ansamblu de acțiuni și programe capabile să satisfacă așteptările beneficiarilor și standardele de calitate, în funcție de realitățile complexe economice, politico-administrative și culturale ale unei țări în context European. Un învățământ profesional și tehnic bine dezvoltat și implementat la nivelul liceelor tehnologice poate să-i ajute pe elevi să dobândească o privire de ansamblu asupra vieții și universului, să asimileze mai temeinic valorile fundamentale și să distingă mai ușor scopurile de mijloace .*

Cuvinte cheie: *Educație, abilități, instruire practică, învățământ profesional, creativitate.*

Societatea în care trăim și în care vor trăi elevii pe care-i pregătim ,are nevoie atât de oameni care să gândească critic și rațional , dar tot atât de mult are nevoie de oameni care să-și îndeplinească cu succes rolurile sociale , să pună în practică competențele profesionale dobândite prin formarea lor în învățământul tehnic și profesional. Calitatea educației este un deziderat al școlii moderne, un ansamblu de acțiuni și programe capabile să satisfacă așteptările beneficiarilor și standardele de calitate, în funcție de realitățile complexe economice, politico-administrative și culturale ale unei țări în context European. Un învățământ profesional și tehnic bine dezvoltat și implementat la nivelul liceelor tehnologice poate să-i ajute pe elevi să dobândească o privire de ansamblu asupra vieții și universului, să asimileze mai temeinic valorile fundamentale și să distingă mai ușor scopurile de mijloace .

Dezvoltarea creativității elevilor din învățământul tehnic este importantă atât pentru acestia, cât și pentru ceilalți elevi din sistemul de învățământ, dar și pentru comunitate. Fiecare elev trebuie învățat să se exprime într-un fel propriu, să fie creativ în tot ceea ce face , astfel încât să scoată în evidență cât mai bine personalitatea proprie. Toți elevii, indiferent de tipul de inteligență predominantă trebuie să aibă șansa la dezvoltare și afirmare, mai mult decât atât, tuturor elevilor trebuie să li se dezvolte inteligența emoțională pentru a putea, după terminarea școlii să se poată integra pe piața muncii. Elevii trebuie învățați că indiferent de modul cum aleg să-și exprime trăirile sunt valoroși, iar noi suntem datori să le arătăm că sunt apreciați, avem datoria să-i determinăm să se facă respectați.

Nu de puține ori s-a constatat, că elevii din învățământul tehnic nu sunt apreciați la adevărata lor valoare, presupunându-se că în aceste școli educația nu este de calitate . Cei mai mulți profesori și părinți consideră că un elev este bun doar dacă are performanțe notabile la disciplinele „ importante” și la școli de prestigiu, de cele mai multe ori școli preponderent cu învățământ teoretic, fără să-și dea seama că la fel de valoroși sunt și elevii care se străduiesc să învețe o meserie în scopul de a le fi folositoare în viață . Pentru a se dezvolta în continuare, societatea noastră are nevoie nu numai de buni oratori , informaticieni sau matematicieni, are nevoie și de buni profesioniști în domeniul tehnic, de oameni creativi care să se integreze ușor pe piața muncii.

Pentru învățământul tehnic, diversificarea la nivel de sistem înseamnă proiectarea unor profiluri și specializări, dar și organizările non formale ale educației capabile să ofere un cadru de promovare a unor talente și disponibilități speciale ale tinerilor, o ofertă educațională bogată,

extinsă, deschisă. Instruirea practică oferă elevilor de liceu tehnologic crearea de aptitudini creatoare, a spiritului de analiză, a dorinței de adaptabilitate într-o lume plină de provocări, dezvoltă dorința de inovare, cercetare și crearea unor produse de calitate. Este important ca formarea inițială a acestora să devină reală, bine orientată, motivată și deschisă pentru cei care îmbrățișează profesia de tehnicieni.

Ea trebuie să cuprindă:

- Stimularea comunicării implicative (valorificarea superioară a comunicării);
- Proiectarea și asigurarea suporturilor de formare (concretizarea conceptuală și instrumentală, în conținuturi specifice, a documentelor și materialelor de formare);
- Organizarea și monitorizarea activităților de practică (stabilirea programului activităților și asigurarea eficienței prin stimulare și control);
- Analizarea și evaluarea rezultatelor obținute de elevii, la practica (emiterea de judecăți de evaluare și de valorificare a rezultatelor);
- Întocmirea și prelucrarea documentelor școlare .

Prin instruirea practica, se urmărește formarea capacității eleviilor, de a opera cu informațiile și abilitățile dobândite la disciplinele de specialitate și din domeniul științelor educației, orientarea acestora în programele analitice și manualele școlare, asumarea rolului de tehnician, prin formarea unor capacități, competențe și deprinderi necesare exercitării, în condiții de calitate și eficiență corespunzătoare, a profesiei (familiarizarea cu procesul tehnologic din fabrici, selectarea și utilizarea eficientă a resurselor materiale, conceperea și elaborarea unor materii prime și materiale, proiectarea demersurilor dezvoltarea abilităților de învățare-in cadrul programului de instruire practica, etc.).

Acțiunea de colaborare dintre scoala și unitățile de aplicație se bazează pe o strategie clară a cărui context este stabilit de comun acord printr-o convenție-cadru (contract) privind efectuarea stagiului de pregătire practică în cadrul programelor de studii sau de atestat profesional. Elaborarea programelor de formare profesională este esențială pentru realizarea unei pregătiri profesionale eficiente, care să conducă la creșterea mobilității și flexibilității forței de muncă, precum și la facilitarea integrării profesionale a absolvenților. Nevoia de a asigura funcționarea unui mecanism clar de cooperare între furnizorii de pregătire și cerințele reale ale pieței de muncă a dus la apariția pe plan internațional a unei tendințe continuu crescătoare de adoptare a unor instrumente capabile să facă acest lucru. Confruntarea cu situații problematice și tentativele de rezolvare a acestora, ocupă o mare parte din sfera comportamentului uman. Principala finalitate a sistemului de învățământ este de a pregăti elevul de a rezolva probleme. Reprezentarea cognitivă a mediului și analizele efectuate asupra tuturor împrejurărilor, sunt realizate cu scopul de a spori adaptabilitatea organismului la mediu, de a-l ajuta să rezolve problemele cu care se confruntă toată viața.

Elevul trebuie să vadă o altă stare a acestora prin intermediul exercițiilor și al aplicațiilor practice executate de către elev sub supravegherea și îndrumarea instructorului. În cazul domeniilor de cunoaștere puternic formalizate prima etapă de instruire devine practic o activitate de rutină, în care instructorul repetă periodic aceleași informații. Utilizarea calculatorului în procesul de instruire aduce avantajul că permite fiecărui elev să adopte un ritm propriu de studiu și să reia fiecare lecție ori de câte ori are nevoie, până la înțelegerea deplină a problemelor prezentate.

Deciziile de instruire trebuie să țină cont de motivarea elevului supus formării. Există un număr de tehnici de instruire și elemente necesare pentru ca un program de instruire să fie eficient. În evaluarea performanțelor este importantă atât evaluarea comportamentelor considerate adecvate, cât și a celor neadecvate, precum și acordarea echitabilă a recompenselor. Experiența poate fi dobândită în mod direct, prin contactul elevului cu realitatea sau indirect, prin asimilarea valorilor culturii elaborată, de obicei, la nivelul abstracțiunilor, condensată în concepte și exprimată prin intermediul simbolurilor. Indiferent de caracterul experienței (clasică sau modernă), de conținutul ei (face parte din domeniul disciplinelor tehnologice), în lumina didacticii moderne cheia învățării rezidă în trăirea

deplină a acestei experiențe, în implicarea activă și pleneră a subiectului în dobândirea de noi experiențe.

Bibliografie:

1. N.I. Cerchez – Didactica specialitatilor – Ed. Polirom 2005;
- 2.I. Radu – Didactica moderna, Ed. Dacia;
- 3.Simionescu A., Bușe F., Hodor P., Irimie S., Palamariu M-Managementul resurselor umane”, Editura Agir, București, 1999
- 4.Nicola, i.- Tratat de pedagogie școlară, E.D.P., București, 1996
- 5.Petz, Geoff, Metode modernede predare, București, Editura Atelier Didactic, 2007
6. Ghid metodologic, pentru aplicarea programelor școlare – tehnologii – C.N.C. 2000;
Revista Centrului Național de Formare a Personalului Didactic din Învățământul Preuniversitar,2002, 2003, Nr. 2, 4, 5, 7, 8, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, București1. M. Ionescu,

Folosirea mijloacelor moderne în predarea online

Rezumat: Începând cu 11 martie 2020, ca urmare a deciziei Ministerului Educației și Cercetării de a suspenda cursurile față-în-față, sistemul de învățământ se reorientează către practici noi de comunicare și de cooperare prin care să asigure continuitatea învățării și funcționarea organizațională. Măsurile instituite prin starea de urgență ne relevă maniere diferite, câteodată inedite, de a fi și a acționa. Adulți și copii deopotrivă sunt în situația de a descoperi noi moduri de conectare socială și de continuare a activităților profesionale, sociale, culturale și de petrecere a timpului liber; în acest sens, utilizarea noilor tehnologii a luat o amploare de neimaginat în urmă cu câteva luni. Toate aceste elemente au, cu siguranță, o zonă de evoluție și dezvoltare socială importantă, dar faptul că totul s-a întâmplat brusc „peste noapte” a pus societatea în fața unei provocări de o magnitudine pe care nu am mai întâlnit-o până în prezent.

Cuvinte Cheie: educație, online, învățământ, școală, școlari;

Activitatea cadrelor didactice

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la distanță, în perioada suspendării cursurilor. Cu toate acestea, o parte din activitatea didactică uzuală (față-în-față) nu se poate face online/ la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice. Profesorii semnalează disfuncții în ceea ce privește următoarele activități de suport pentru învățare: comunicare autentică și relaționare umană, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare.

Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual. Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid. Comunicarea nonverbală și utilizarea mediată a paralimbajului completează paradigma dificilă a comunicării în mediul online în cazul în care comunicarea se realizează prin chat instant, iar unele indicii pe care o bună comunicare nonverbală le putea produce pentru susținerea comunicării verbale sunt acum pierdute prin întreruperi sau blocaje specifice acestor sesiuni în condiții de capacitate de bandă limitată sau de trafic încărcat.

Un element interesant este acela că profesorii apreciază monitorizarea învățării în mediul online ca fiind dificil de realizat. Vorbim de lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmăririi notițelor elevilor, dificila administrare a probelor evaluative, pentru care e nevoie să se apeleze, de cele mai multe ori, la altă resursă digitală online.

Printre dificultățile în realizarea activităților didactice la distanță, cadrele didactice semnalează, în ordine: lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare la disciplina lor, lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de

performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale.

Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorii și elevii folosesc mai multe mijloace specifice, dintre care cel mai frecvent:

- aplicații simple/ cunoscute deja, pentru comunicare asincronă de grup, precum Whatsapp, Facebook messenger etc.: 91% - medie de 3,66 pe scala 1-4;

- apeluri telefonice/ SMS/ canal de comunicare cu fiecare elev: 83% – medie de 3,34; Pe locurile următoare se situează: • utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi situri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, muzee virtuale, Digitaliada, LearningApps etc.: medie de 2,82;

- platformele specializate de elearning – Moodle, Google classroom, Edmodo, Easyclass etc.: 2,6;

- aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe precum Webex, Zoom, Meet, Teams, Skype: 2,48.

La acestea, se adaugă instrumente și aplicații online pentru activități de învățare (ex.: Kahoot, Padlet, Bubbl.us, Dotstorming, Wordwall etc.), precum și platforma eTwinning pentru proiecte colaborative complexe.

Un alt factor determinant privește gradul de penetrare a noilor tehnologii. Sunt încă diferențe semnificative între mediul rural și urban în ce privește disponibilitatea instrumentelor tehnologice. Dacă, în mediul rural, cadrele didactice găsesc mai potrivită, mai rapidă și mai convenabilă utilizarea apelului telefonic (3.43 în rural, față de 3.25 în urban mare) și a aplicațiilor pentru comunicare asincronă cum ar fi Whatsapp și Facebook Messenger (3.70 față de 3.63), mediul urban are condițiile necesare pentru a face, într-o mai mare măsură, apel la platforme de e-learning (2.75 față de 2.40 în rural) și la aplicații pentru comunicare sincronă precum Webex, Meet, Teams, Skype, Zoom (2.51 față de 2.38 în rural).

Analizând opiniile profesorilor referitoare la aspectele privind procesul didactic în condițiile derulării activităților didactice online pe perioada suspendării întâlnirilor față-în-față, remarcăm identificarea preponderentă a dezavantajelor, firească în contextul schimbării radicale a modului de lucru. Suspendarea activităților didactice față-în-față poate să afecteze în mod negativ procesul de învățare în general. Profesorii consideră că dedică mai mult timp decât în maniera tradițională și reușesc mult mai greu să motiveze și să mențină treaz interesul elevilor. Cadrele didactice descoperă limitele instrumentelor de lucru și ale platformelor online prin experiență directă, concluziile la care ajung fiind, de fapt, cunoscute din literatura de specialitate din ultimii ani.

Este însă de remarcat că participanții la studiu sunt de acord că perioada de suspendare a întâlnirilor față-în-față oferă posibilitatea profesorilor și elevilor să se concentreze în mai mare măsură pe ceea ce este esențial, pe elementele cu impact calitativ, pe capacități și competențe, mai degrabă decât pe conținuturi și pe elemente periferice. Aceasta opinie a înregistrat un scor mediu de 2.20 pe o scală de la 1 la 3, în care 3 marchează acordul total.

Cadrele didactice participante la studiu recunosc că au dificultăți reale în derularea activităților didactice în mediul online din cauza absenței unor instrumente tehnice corespondente variatelor activități pe care le desfășoară în mod curent la clasă (integrate în platformele pe care le utilizează), destinate managementului de ansamblu al clasei, obținerii feedback-ului și realizării activităților de evaluare. Faptul că, în marea lor majoritate, nu folosesc platforme dedicate activităților didactice online (așa numitele Virtual Learning Environment), ci mai degrabă platforme destinate întâlnirilor de lucru în spațiul virtual sub forma videoconferințelor (de genul Skype, Meets, Zoom, Messenger), conduce la anumite dezechilibre în gestionarea în ansamblu a parcursurilor de învățare.

În ceea ce privește managementul claselor și al activităților de învățare, aproape 40% dintre cadrele didactice chestionate declară că nu folosesc nicio platformă dedicată de elearning. Dintre cei care declară că utilizează o astfel de platformă, trei sferturi au apelat la platforme precum Google classroom, Moodle, Edmodo, Easyclass. Teoria acceptării tehnologiilor, a lui Fred D. Davis (1989), spune că criteriul pentru alegerea unei soluții tehnologice îl constituie ușurința în utilizare, așa cum

este percepută de cei care intenționează să o folosească, mai degrabă decât utilitatea sa. Spre deosebire de alte platforme, Google Classroom a avut o mai mare vizibilitate, iar în această perioadă, cadrele didactice și instituțiile de învățământ au fost ajutate să creeze conturi de echipa de experți elearning din proiectul CRED.

Activitatea elevilor

În mod firesc, trecerea bruscă la activitatea online nu este ferită de anumite dificultăți în realizarea activităților la distanță propuse în această perioadă: în primul rând vorbim despre dificultăți tehnice (73%), apoi de lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii (71%), urmând să consemnăm nivelul insuficient al competențelor digitale (68%), lipsa unui dispozitiv adecvat (65%), lipsa unui program bine structurat (65%), lipsa controlului și monitorizării constante a activității lor (65%), acces limitat la Internet (64%), lipsa suportului/ lipsa de interes/ interdicții din partea adulților (59%).

Poate aparent surprinzător, pe primul lor în opțiunile cadrelor didactice sunt situate dificultățile tehnice (conectare complicată pe anumite platforme, restricții de acces, limitări de browser, instalări de programe suplimentare etc.) urmate de lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii și abia pe locul al treilea lipsa unui computer/ tabletă/ telefon smart. Sigur, elementul pe care opinia publică l-a clamat cu preponderență în acest timp se situează între primele trei, dar nu este pe primul loc! Din observațiile cadrelor didactice (atenție, la începutul intrării școlii în online, lucrurile putând să fie în măsură să se îmbunătățească pe parcurs!) dificultățile tehnice și lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii sunt pe primele locuri. Mai simplu spus, elevul are acces la informația digitală, dar nu are o obișnuință de a învăța în acest sens, numeroase alte studii arătând anterior prezentului că obișnuința elevilor de a utiliza device-urile este în direcția programelor de socializare, muzică și entertainment. În acest context trebuie explicată prevalența itemului care privește lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii față de cel care vizează lipsa unui computer/tabletă/telefon smart. Cadrele didactice au observat că și în situația în care elevii au acces la dispozitivele necesare conectării online, faptul că puțini dintre ei au utilizat tehnologia anterior ca un instrument pentru învățare face ca respectivul acces să nu fie cel mai important. Cel mai puțin important factor a fost considerat cel privind lipsa conținutului educațional suficient de diversificat. Acest lucru este corelat și cu faptul că, fiind la începutul utilizării tehnologiei în educație, multe dintre cadrele didactice se află încă în faza de a transpune predarea clasică față în față în zona tehnologiei și astfel tehnologia este considerată mai degrabă un intermediar, nu un cadru de oferire și un procesor al informației. Este evident că, după perioada de încercare a tehnologiei și de reglare a predării tradiționale în noile cadre, vor apărea noi direcții de abordare și atunci necesitatea extinderii orizontului de conținut o să devină mai importantă. Percepțiile cadrelor didactice privind dificultățile elevilor sunt relativ omogene la o diferențiere pe mediul în care este situată instituția școlară. Întrucâtva firesc, impedimentele sunt sensibil mai mari pentru elevii din mediul rural comparativ cu cei din orașele mari, în special în ceea ce privește accesul la echipamente, la Internet, precum și în privința competențelor digitale.

Studiul a relevat că discrepanța dintre elevii buni și cei cu rezultate medii și chiar slabe crește în acest caz. Un procent de 77% dintre elevii cu rezultate bune și foarte bune reușesc să parcurgă curriculumul de trunchi comun conform planificărilor preexistente. Lucrurile stau diferit cu elevii cu rezultate slabe, care, în opinia profesorilor, reușesc doar în proporție de 50% să țină pasul.

Discrepanța dintre elevii cu rezultate medii și slabe față de elevii buni crește mai mult în mediul rural, comparativ cu diferențele percepute de cadrele didactice din mediul urban.

CONCLUZII

Printre rezultatele cele mai elocvente, menționăm:

- Pre-achizițiile informatice ale profesorilor, obținute cu ocazia formării inițiale sau continue (TIC, IAC etc.), constituie un factor facilitator și predispozant al înscrierii învățământului într-o direcție la distanță;

- În intervalul menționat, s-a manifestat o pluralitate de experiențe didactice la distanță, de la soluții ad-hoc până la cele profesionale, de la un eclecticism operațional până la unitate de viziune, acoperind în parte exigențele unei formări de această natură, date fiind trecerea bruscă, integralitatea și ineditul acestei experiențe de predare-învățare;

- Indiferent de performanțele cadrului tehnic, de abilitățile profesorilor, de gradul de adaptare a conținuturilor la noul context, procesul de predare, învățare, evaluare este diminuat, pierde din consistență, calitate, naturalitate;

- Succesul învățământului la distanță este o rezultată a unui efort colaborativ dintre cadru didactic, informatician, inginer de sistem, manager școlar, performativitatea rețelei de comunicare etc. și nu un atribut exclusiv al profesorului;

- Nu toate dimensiunile educației pot fi acoperite prin noua formulă: au de suferit aspectul relațional, dimensiunea cooperativă, realizarea obiectivă a evaluării și a feedback-ului, monitorizarea și stimularea performanțelor, individualizarea și personalizarea învățării;

- Referitor la conținutul educațional predat, fiind la începutul utilizării tehnologiei în educație, multe dintre cadrele didactice demonstrează că tehnologia este considerată mai degrabă un intermediar, și nu un cadru de procesare sau de prelucrare a informației didactice într-un nou format, operație ce presupune o serie de competențe suplimentare de convertire și transcodate didactică;

- Prin educația „la distanță” mai degrabă se poate orienta procesul de auto-învățare la elevi, se pot discuta consemne de lucru pentru acasă, se pot administra testări etc. decât să se realizeze predarea, în adevăratul sens al cuvântului, a unor cunoștințe inedite, de procesare sau aplicare a teoriei în raport cu practica etc.;

- De asemenea, din perspectivă procesual-administrativă, este favorizat managementul instituțional (ședințe online ale consiliului de administrație, de pildă), decât managementul clasei de elevi sau a procesului didactic de învățare, care presupune alte condiții sau criterii de realizare;

- Se manifestă diferențe de implementare a învățământului la distanță pe diferite niveluri ale învățământului (cel mai permisiv fiind intervalul gimnazial), dar și funcție de specificul conținutului disciplinelor; • Printre experiențele ce se sub-înscriu educației la distanță se remarcă și programul gen Teleșcoală, ce s-a dovedit o soluție bună pentru prima etapă, implementată rapid, focalizată pe nevoile elevilor din clasele gimnaziului și liceului, și care înregistrează un așteptat trend calitativ (la TVR, pentru mai multe discipline științifice sau umaniste, și la Trinitas TV, pentru Religie);

- Informatizarea „generalistă” a educației, prin formarea unor competențe digitale de primă instanță, nu este suficientă pentru instaurarea unei formări virtuale; sunt necesare transformări la nivel de formare prin focalizări pentru contexte gândite explicit în acest sens;

- Instrumentele informatice sau de tip software, utilizate în mod curent pentru comunicarea sincronă/asincronă cu elevii, nu au fost proiectate direct în scopul realizării activităților didactice; unele solicitări din partea profesorilor sugerează necesare calibrări, încă din start, ale unor echipamente sau programe, în perspectivă explicit didactică, educațională;

Nivelul de implicare al familiei/părinților crește simțitor, ceea ce obligă la acțiuni pe viitor de formare la părinți a unor competențe specifice, complementare cu cele ale profesorului (prin redefinirea acelei „școli a părinților”, printr-o partajare realistă a rolurilor);

- Suspendarea întâlnirilor față-în-față oferă posibilitatea profesorilor și elevilor să se concentreze în mai mare măsură pe rezumativ, pe esențial, pe structuri sau integrări de cunoștințe, decât pe conținuturi și elemente periferice, cazuistici, exemplificări;

- Învățământul la distanță încearcă să acopere dimensiunea instructivă a formării, având mai puține virtuți de educare și structurare a personalității, respectiv de formare a comportamentelor, atitudinilor, valorilor;

- Nu întreaga populație școlară dispune de tehnologia necesară, de accesul la sursele ce girează educația pe baza noilor tehnologii și de abilitățile de uzanță respective; în plus, sistemul informatic național sau european poate deveni inoperant, supraîncărcat, apărând riscul încetărilor sau blocajelor conectivităților;

- Replierea cvasi-totală a educației pe traiectul online poate conduce la accentuarea decalajelor și la o nouă distribuire a capitalului cultural pe axele urban-rural, elevi cu rezultate bune-elevi cu rezultate slabe la învățatură, mediu familial favorizant, mediu familial nefavorizant din punct de vedere al învățării autentice etc.;

- Învățământul online poate exclude categorii de elevi – cum ar fi copiii cu nevoi speciale, cu dificultăți de învățare, ne-școlarizați, abandonati etc.;

- Învățarea virtuală devine mai costisitoare financiar și mai cronofagă din perspectiva pregătirii și livrării acesteia, de către profesor, din perspectivă proiectivă, tehnică, didactică;

- Competențele strict academice și metodice nu sunt suficiente pentru un astfel de cadru de formare: profesorul trebuie să preia și sarcini de consiliere de învățare, în unele situații chiar de consiliere psihopedagogică, personală ajutând elevii să adopte strategii meta-cognitive, de auto-observare și auto-conducere atât în raport cu învățarea propriu-zisă, cât și raportarea/ asumarea/ susținerea unei realități date;

- Profesorii sugerează că pregătirea lor trebuie orientată în viitor nu numai spre conținuturile de învățare, ci și spre noile tehnologii în perspectiva integrării acestora, în cunoștință de cauză și cu folos, în procesul de învățare.

Bibliografie: “ȘCOALA ONLINE - ELEMENTE PENTRU INOVAREA EDUCAȚIEI, Raport de cercetare evaluativă”, București, 2020- Petre Botnariuc, Constantin Cucuș, Cătălin Glava, Daniel E. Iancu, Editura Universității din București

Bădoiu Bianca-Maria
e-mail: biancabdoiu@yahoo.com
Grădinița cu Program Prelungit Rovinari

Educația și problematica lumii contemporane

Rezumat : *Problematica lumii contemporane (caracterizată prin universalitate, globalitate, complexitate și caracter prioritar) demonstrează tot mai pregnant că soluțiile cele mai eficiente nu se găsesc prin demersuri și angajări secvențiale, ci e nevoie de o viziune holistică în decantarea și studierea celor mai eficiente mijloace de rezolvare a marilor probleme cu care se confruntă omenirea.*

Trăim într-o epocă în care resursele umane (inteligența, creativitatea, adaptabilitatea) au trecut pe prim plan, devenind resursele cheie ale unei dezvoltări care integrează diferitele sale dimensiuni - pacea, economia, mediul înconjurător, justiția socială și democrația.

Cuvinte cheie : *educație, lumea contemporană, școală, elevi;*

În ultimele decenii ale secolului XX, oamenii de știință, oamenii politici și responsabilii diverselor sectoare ale vieții sociale au identificat un nou tip de probleme, care se impuneau din ce în ce mai mult atât prin caracterul lor grav și presant, cât și prin dimensiunile lor regionale și globale. Este vorba de probleme ca: deteriorarea mediului înconjurător, caracterul limitat al resurselor naturale, ritmul galopant al creșterii demografice în anumite zone ale lumii, etc. Spre sfârșitul secolului trecut s-au descoperit și conexiunile dintre aceste probleme, ajungându-se la concluzia că ele pot fi neglijate de către factorii responsabili din țările lumii contemporane.

Aceste evoluții au dus, în cele din urmă, la introducerea conceptului de „problematică a lumii contemporane” (S. Rassekh, G. Văideanu, 1987). Conceptul s-a impus și el pune în lumină caracteristicile general-comune ale acestei problematice, care se impune atât comunităților naționale, cât și grupurilor sociale și persoanelor individuale. Pe ansamblu, problematica lumii contemporane prezintă :

- Caracter universal, în sensul că nici o țară și nici o regiune de pe glob nu se poate plasa în afara acestei problematice ;
- Caracter global, în sensul că ea afectează toate sectoarele vieții sociale, constituind o sursă de probleme deschise și, deseori, de dificultăți atât pentru sfera vieții materiale, cât și pentru cea a vieții spirituale ;
- O evoluție rapidă și greu previzibilă, în sensul că oamenii se văd puși în fața unor situații complexe pentru care nu sunt pregătiți, în fața unor situații pentru care nu au metode sau soluții adecvate ;
- Caracter pluridisciplinar, respectiv prezența unor conexiuni puternice și numeroase ; în fața acestor demersuri epistemologice, oamenii fiind tentați să folosească demersuri unidisciplinare și nu pluridisciplinare, se văd dezorientați ;
- Caracter prioritar și presant, în sensul că presiunile exercitate asupra comunității mondiale și asupra fiecărei comunități naționale sunt puternice, ele cerând răspunsuri prompte, multă ingeniozitate și deseori eforturi financiare importante.

Problematica lumii contemporane demonstrează tot mai pregnant că demersurile și angajările secvențiale nu generează soluții optime, acestea ar putea fi descoperite doar printr-o viziune holistică. În studierea celor mai eficiente mijloace de surmontare a dificultăților cu care se confruntă omenirea.

Caracteristicile enumerate mai sus dictează necesitatea tratării complexe și multidimensionale a problematiceii lumii contemporane, fapt confirmat și de educația prospectivă. Prin urmare, modul de dezvoltare a lumii este determinat, în mare măsură, de modul în care educația poate satisface cerințele acestei dezvoltări.

Totodată, școala de azi trebuie să facă față celor trei provocări: explozia cunoștințelor, creșterea demografiei ca și diversificarea aspirațiilor. Cantitatea imensă de informații acumulate datorită progresului tehnico-științifice depășește posibilitățile de asimilare. În acest context, educația prospectivă pune accent pe aplicarea principiului legăturii cu experiențele de viață și pe neprevăderea consecințelor acțiunii individului.

În vederea prevenirii eventualelor probleme, educația prospectivă trebuie să asimileze direcția, conținutul și ritmul dezvoltării sociale, să-și prefigureze conținutul în funcție de exigențele societății, să pregătească omul pentru adaptare la schimbare, aplicând un șir de strategii: asigurarea unui echilibru optim între dimensiunea informativă și cea formativă. Actuala abordare curriculară centrează acțiunea educațională nu pe conținuturi, ci pe formarea de competențe complexe; a ști nu mai este un scop în sine, ci un factor intermediar, o premisă care asigură saltul spre a ști să faci, a ști să fii și a ști să devii. Între aceste căi ale cunoașterii există multiple interacțiuni și schimburi, ele constituind un întreg; în centrarea pe învățarea inovatoare, care are capacitatea de a acționa și în situații limită, de problemă, când ipoteza se schimbă.

Prin operații de reformulare și de regrupare, învățarea inovatoare poate contribui la rezolvarea unor probleme globale care depășesc orizontul unei singure științe și solicită o acțiune educațională calitativ superioară, desfășurată în disonanța contextelor în implementarea principiilor și a conținuturilor învățării anticipative, care include: simulări-contexte multiple, o gamă cazuistică diversificată; scenarii, prognoze; evaluări ale consecințelor și implicațiilor; sensuri pozitive; revalorificarea intervențiilor eșuate din lipsă de informație sau datorită nivelului tehnologic scăzut; abordări interdisciplinare; situații noi de învățare: studii de prognoză, dar și anticipări științifico-fantastice; capacități intelectuale inițiatore (producătoare) de schimbări benefice; în extinderea actului educativ de-a lungul întregii vieți a individului.

Este o completare a instrucției școlare, necesară pentru remodelarea adulților prin: participare directă, constructivă la propria devenire; corelarea noilor informații cu cele existente; selectarea strategiilor de formare în funcție de particularitățile psihopedagogice ale adulților; interesul pentru valorificarea în învățare a oportunităților oferite de calculator; asimilarea unor modele de structurare a conținuturilor, de dirijare a activităților și de evaluare în acord cu expectanțele de moment, dar și de viitor ale societății; în abordarea globală și abordarea coerentă a conținutului, asigurarea echilibrului dintre ele. După G. Văideanu, absența unei metodologii globale diminuează posibilitatea diferitelor comisii de a satisface două dintre criteriile fundamentale pentru asigurarea unui conținut pertinent: coerența și echilibrul; adaptabilitatea la schimbare. Rezolvarea problemelor legate de impactul educației asupra modelării viitorului presupune realizarea unor studii de perspectivă, care să ofere alternative și acțiuni eficiente în inițierea la timp a schimbării și adaptarea la schimbare. Astfel, accentul cade pe un nou mod de a înțelege schimbarea și raportul dintre continuitate și discontinuitate. Adică, omenirea nu mai dorește transformări spontane și întâmplătoare care generează crize psihologice, economice, ci le anticipează și le provoacă.

Bibliografie:

- Cojocaru, V.-M., Educație pentru schimbare și creativitate, București, EDP, 2003;
- Cristea, S., Dicționar de pedagogie, Buc., EDP, 1979 ;
- Cristea, S., Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului, Buc., EDP, 1994 ;
- Cucos, C., 1998, Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași;
- Joița, E., 2003, Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Editura Arves, Craiova;
- Macavei, E. 1997, Pedagogie. Propedeutica. Didactică, EDP București;
- Toader, A.D., 1995, Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional, EDP, București;
- Tomșa, Ghe., 2005, Psihopedagogie preșcolară și școlară, Ministerul Educației și Cercetării, București.

Mândreanu Dana
e-mail: danamandreanu@yahoo.com
Școala Gimnazială Nr.30
Jud. Brașov

Educația și problemele lumii contemporane. Educația multiculturală și interculturală în rândul tinerilor

Rezumat: *Societatea noastră devine din ce în ce mai pluriculturală, educația de tip inter și multiculturală are un rol bine determinat în dezvoltarea personalității elevilor, prin urmare realitatea socială în care trăim se caracterizează prin coexistența în același spațiu a unei diversități culturale: etnice, lingvistice, religioase, de vârstă, de origine socială etc, iar construirea unei societăți democratice bazată pe valorile democrației trebuie să aibă ca punct de plecare recunoașterea și punerea în valoare a acestor diferențe, ca sursă unică a supraviețuirii și coexistenței în pace.*

Cuvinte-cheie: *Multiculturalism, pluriculturalism, egalitate, democrație, valori culturale;*

Vizibil deschisă către valori diverse, educația este considerată un demers pe deplin justificat, deoarece vizează o mai bună inserție a individului într-o lume spirituală polimorfă și dinamică. Demersul formativ în discuție vine atât în întâmpinarea dezideratelor individualității, cât și în profilul societății, asigurându-i un anumit grad de coerență, solidaritate și funcționalitate. Solidaritatea comunitară este potențată prin felul cum se gestionează reproducerea marilor simboluri în interiorului spațiului socio-cultural respectiv, dar și prin modul cum este reglată deschiderea spre alte formațiuni socioculturale.

Noțiunea de educație multiculturală reprezintă totalitatea programelor educaționale ce răspund necesităților impuse de coexistența într-un mediu multiethnic. Scopul educației multiculturale este de a facilita acomodarea grupurilor etnoculturale minoritare și, în aceeași măsură, acomodarea și deschiderea societății majoritare la modelurile culturale specifice grupurilor minoritare. Programele educaționale multiculturale sunt fundamentate pe principiul diversității culturale și a deschiderii societății contemporane, educația și predarea interculturală, fiind astfel menite să concentreze atenția elevilor spre propria identitate, cât și spre valorile umane universale, egalitatea oportunităților educaționale pentru toate grupurile din interiorul societății. Educația multiculturală este considerată a fi, prin demersurile antirasiale, antixenofobe, antidiscriminative și de relativizare a culturilor existente, garantul unei societăți multiculturale viabile, factor de stabilitate democratică și de diminuare a conflictualității.

Educația interculturală presupune o nouă abordare a orizontului valorilor. Problemele care se pun acum sunt cele legate de negocierea valorilor, de interpretarea lor, de juxtapunerea și complementaritatea lor. Din recunoașterea egalității valorice a culturilor nu trebuie trasă concluzia că toate sunt la fel și că dispar unele diferențe sau chiar divergențe. Școala trebuie să releve și să cultive aceste diferențe, revalorizând noile expresii culturale în contextul mai larg, al comunității în care fiecare își găsește locul potrivit.

Obiectivul principal al educației interculturale constă în pregătirea persoanelor pentru a percepe, accepta, respecta și experimenta alteritatea. A face educație interculturală presupune ca însuși procesul educațional să se realizeze într-un mediu interacțional, prin punerea alături sau față în față a purtătorilor unor expresii culturale diferite.

Multiculturalismul european este o bogăție potențială cu condiția să nu diminueze sau să anuleze identitate fiecărei culturi, și se poate converti într-un veritabil interculturalism. Politicile educative și culturale se cer a fi deschise nu numai în ceea ce privește valorile naționale, ci și cele

internaționale. O educație aptă să se fondeze pe diferență și să se deschidă în fața diverselor valori este singura capabilă să răspundă nevoilor Europei de astăzi și de mâine.

Sarcina școlii de astăzi este de a forma elevilor o conștiință europeană. Încă din clasele primare se impune cultivarea respectului și solidarității față de cultura altor popoare. În acest sens, însă elevii trebuie în primul rând centrați cultural, trebuie să cunoască foarte bine valorile propriei culturi, ca apoi să fie în stare a primi informații despre o altă cultură. Așadar, rezultă că *școala trebuie să fie mai întâi culturală și apoi interculturală. Trebuie mers spre intercultural prin cultural.*

Educația inter și multiculturală se constituie în noi dimensiuni ale educației, destinate formării unei conștiințe europene a elevilor, cultivării respectului și solidarității față de cultura altor popoare, dezvoltarea unor comportamente și atitudini inter și multiculturale, implicând simultan afirmarea fiecărei culturi cu normele sale specifice, dar și deschiderea către alte culturi, în perspectiva constituirii unei noi civilizații comune.

Conceperea și abordarea educației din această dublă perspectivă duce la formarea unor comportamente specifice, și anume, aptitudinea de a comunica eficient, întărirea respectului de sine și față de semenii, toleranță față de opiniile diferite, adaptarea continuă la diversitatea culturală, fructificarea diferențelor culturale și a valorilor spirituale, locale și generale, în beneficiu personal și social, dar și recunoașterea egalității valorice a culturilor.

Conchidem că, atâta timp cât societatea noastră devine din ce în ce mai pluriculturală, educația e tip inter și multiculturală are un rol bine determinat în dezvoltarea personalității elevilor, în calitate de subiecți ai învățământului românesc și nu numai. Realitatea socială în care trăim se caracterizează prin coexistența în același spațiu a unei diversități culturale: etnice, lingvistice, religioase, de vârstă, de origine socială etc. Construirea unei societăți democratice bazată pe valorile democrației trebuie să aibă ca punct de plecare recunoașterea și punerea în valoare a acestor diferențe, ca sursă unică a supraviețuirii și coexistenței în pace.

Înșușirea unor elemente de educație multiculturală, dobândirea unor deprinderi, atitudini și comportamente bazate pe toleranță și respect reciproc, constituie paliere reale de inserție comunitară și socială a tuturor indivizilor.

Referințe bibliografice:

1. C. Cucos, *Pedagogie*, Editura Polirom Iași, 2006, pp. 48-97
2. D. Salade, D. *Dimensiuni ale educației*, EDP București, 1998, p. 76
3. Văideanu, G. *Unesco 50 –Educație*, EDP București, 1996, pp. 120-169
4. Voinea, Maria; Bulzan, Carmen, *Sociologia drepturilor omului*, Editura Universității București, 2004, pp. 78-190.

Dănilă Oana-Mihaela
e-mail: oana23.danila@gmail.com
Școala Gimnazială Budacu de Sus, Budacu de Sus, jud. Bistrița-Năsăud

**SING, DANCE and LEARN English in
awesome ways!
- optional school subject -**

***Rezumat:** Studiul de caz de față cuprinde o privire de ansamblu asupra motivației și contextului din spatele unui curs opțional intitulat Cântă, dansează și învață engleza în moduri minunate, deoarece este foarte important să existe un punct de plecare bine stabilit în procesul de concepere al unui curs opțional. De asemenea, cuprinde și prima parte din programa acestui curs opțional, cu accentual pus pe argumentul conceperii lui.*

***Cuvinte cheie:** curs opțional, concepere, motivație, argument, context.*

1. OVERVIEW: motivation and context

Being an English teacher implies open-mindedness towards any approach that can enhance the quality of such a teacher's performance. This is, in my opinion, one of the most important lessons that is to be learned by any teacher. I am perfectly aware of the fact that I do not have a lot of teaching experience, but I can say with my hand on my heart that if one is not willing to continuously learn and adapt to endlessly new contexts, then they would find it extremely difficult to perform their tasks among students, in the most effective way. Moreover, when it comes to adaptability, there is one aspect that is of utmost importance: regardless the level of study a teacher is to be part of, they need not to take music for granted. Music is not only for the primary school pupils, and not even only for those students that are advanced and who therefore can easily deal with aspects that revolve around music topics. If wisely chosen, music can perform miracles when it comes to children's development and especially when it comes to their emotional development.

This is what I will try to illustrate in my paper and having in mind the aspects I have already mentioned, my target group will be the 6th grade students of the Middle School *Budacu de Sus*, in the village having the same name (Budacu de Sus) that everyone can find in Bistrita-Nasaud county, Romania. I am the English teacher of these children and I intend to identify the manner in which an optional school subject that is directly linked to music could provide them with interesting and useful English classes apart from those that are part of the core curriculum.

My choice of working on an optional school subject was strongly influenced by me taking part in a training course meant for educators and organized by The Ministry of Education. This particular course is called "Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți" (Relevant Curriculum, Open Education for everyone – CRED) and it helped me from various and numerous points of view that are directly linked to the daily life of a teacher in Romanian schools. For example, I learned how to design the syllabus (programa) for an optional course and even if for that course I did it in Romanian and I focused on something that has nothing to do with music, I challenged myself to mould that point of depart into the shape of an optional course called Sing, dance and learn English in awesome ways! For reasons of time and space, I adopted a strategy that will follow the pattern of: writing the syllabus for the optional subject, giving an insight into the schemes of work (planificările) that focus on the annual structure and the units of learning, to get to the point where in the end I contextualise some well-defined activities that can easily be integrated into lesson plans.

2. THE SYLLABUS of the optional course: complete structure

Name of the optional object: SING, DANCE and LEARN English in awesome ways!

Curricular area: Language and Communication

Specialty: English Language

Type of the optional object: mixture of different curricular areas

LEVEL: A1-B1 (6

th grade)

Period: 1 year

Number of hours / week: 1

Teacher: Oana-Mihaela Dănilă

School: Middle school Budacu de Sus

School year: 2022-2023

ARGUMENT

My main aim in regards to SING, DANCE and LEARN English in awesome way! is that this optional object should be designed to meet some real needs of the 6th grade students. In addition to this, I consider that the two English classes – as part of the common core curriculum– are not enough to allow me to build up a new perspective, different from the one already existing in the syllabus for the English language associated to the core curriculum. These children love the English classes and they told me on several occasions that they wish they were more comfortable than they already are when it comes to speaking and delivering oral presentations.

Moreover, we all know that there are eight Key competences that have to be followed and developed in such a way that the young adults get to better integrate in the society. In our case, the optional course I am thinking of will find a balance between communication in a foreign language on the one hand, and digital competence, learning to learn, social and civic competences, and cultural awareness and expression, on the other hand. The school subjects that will be approached in the context of this optional subject belong to different curriculum areas (Language and communication, Human being and society, Physical education and sports, Arts, Counselling and guidance). Some key documents I referred to while conceiving this optional subject syllabus are: the syllabus for the first Modern Language – English (programa școlară pentru limba modernă – engleză), Key Competences for Lifelong Learning, and the vision of CLIL (Content and language integrated learning), and due to all of these, there is every likelihood that this optional course I bring forward will become an interactive version of development and evaluation of certain general and specific competences that are different from those developed in the English Syllabus as part of the core curriculum. The learning activities and the associated contents, together with the methodological suggestions and the corresponding bibliography are meant to lead to students' engagement into dynamic and flexible didactic approaches that follow teaching methods focused on students and on broad knowledge horizons.

This is why, taking into consideration all the aspects I brought into discussion, I strongly suggest that such an optional subject be included in the school-based curriculum.

Dănilă Oana-Mihaela
e-mail: oana23.danila@gmail.com

Școala Gimnazială Budacu de Sus, Budacu de Sus, jud. Bistrița-Năsăud

The Little Prince...beyond stereotypes: does the film keep the story alive?

Rezumat: *Faptul că rivalitatea dintre cărți și filme este din ce în ce mai actuală și nu se poate rezuma la o simplă diferență de gusturi personale este un fapt de la sine înțeles. Acest studiu de caz este menit să analizeze evoluția cărții Micul Prinț de Antoine de Saint-Exupéry, de la binecunoscuta versiune clasică pe hârtie la adaptările pe ecran. Intenționez să identific tendințele care au modelat protagonistul și dacă sau nu filmele păstrează mesajul original.*

Cuvinte cheie: rivalitate, diferențe, gusturi, adaptări, tendințe, original, evoluție.

It is very interesting to notice the fact that *The Little Prince* as a book, has been a rich source of symbols, motifs, controversial themes and inspiration since the very beginning. Suffice it to say, there are literally a lot of studies and analyses that revolve around the topic of this book. If we, for example, take a look on *SparkNotes*, we find out that this page web explains each and every of the elements I previously mentioned. However, my aim is not to describe this perspective, but to provide you with my own view, and not to rely on stereotypes. I will take into account the book, and two film adaptations: the 1974 film and the 2015 one.

To begin with, if we start by going on *Wikipedia* we find out that *The Little Prince* by Antoine de Saint-Exupéry "was published [...] in 1943" and the first thought that crosses our mind may be the following one: Is there any connection with the World War II? It certainly is according to the same source and not only, but I would say that this does not mean that the book is entirely related only to his life. The narrator of the story may be easily taken for Antoine de Saint-Exupéry himself, and in my view, this has become a little bit of a stereotype. We read about the author's life, we read the story and then, it is like they both perfectly match like in a puzzle. It is true that the plane crash that brought the pilot in the place where he could meet the little prince might have had some connection with the author being "stranded in the Sahara in the mid-1930s, while on his way from Paris to Saigon on an airmail run." (Rothman, *The Little Prince: The True Events Behind the Story*) This is why, it is quite easy to assume that the image that revolves around him having hallucinations while being there, is strongly connected with the little prince's presence. I think that we can spend a lot of time asking ourselves whether or not the little prince was real in his mind, but my point is to bring into attention the fact that this French pilot fought in the war, he was part of the French Air Force, and was forced to flee in the USA when France collapsed. We are also told in the same article that Exupéry turned into a very melancholic person, that suffered from being apart of his own country. What is even more interesting to notice is the fact that even his death revolves around mystery. (Malloryk, *The Little Prince's Last Flight: The Story of Antoine de Saint-Exupéry: The National WWII Museum: New Orleans*)

The little prince is there in the book, to teach not only the narrator but each of us, about life principles, values, the connection between being unhappy as a child and being unhappy as an adult and so on. (*THE LITTLE PRINCE - ENGLISH : ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY*)

The first film, I will be talking about is "a 1974 British-American fantasy-musical film", that was shot in Tunisia. [*The Little Prince (1974 film)*] The same year, The New York Times referred to the production as "a very exasperating experience", that insists on adults being wrong while living in a world where there is not sympathy, love and happiness. They also emphasise the fact that this is one of those stories that it is extremely difficult to adapt and I cannot but only agree with them. (Canby, *Screen: 'Little Prince': An Exasperating Film at the Music Hall*) If you do remember well, the

little prince is such a charming boy, smiling almost all the time and even dancing together with the narrator and the other characters in the film. Since the little prince looks stunningly alike the narrator in his childhood, it is crystal-clear that this film is meant to underline the connection between Antoine de Saint-Exupéry in his childhood, the narrator again in his childhood, and the little prince himself. In my view, this is not necessarily a bonus point for the film, since as I stated in the previous paragraphs, the story of the French author is too deep and unique to be limited to its author's life.

It is hard to imagine what was the real intention of Antoine de Saint-Exupéry when he actually wrote the book, if it was really meant for children, for adults, or for both of them. We can only speculate since even the dedication that is to be found as introductory part of the book is quite ambiguous and leaves room for interpretations. However, when you take such a story and turn it into a screen adaptation, having as main aim the idea of preserving as much as possible from the original message, there is nothing such as guaranteed success. There is no doubt that the little boy looks and acts like a real prince.

There is another aspect that is worthy being taken into consideration in regards to this film. Since it is a musical, the events, the feelings and the words are all accompanied by music and dance moments. It gets really weird when dramatic scenes such as the encounter between the little prince and the snake is mixed with some funny dance movements. Perhaps, this film's producers considered it too difficult to adapt the book's tensions, and conflicts without music. Here and there, the musical numbers alleviate the dramatic moments even if the whole scenes turn into bizarre images like the one after the little prince and the pilot manage to find water in the dessert and sing "Why am I happy? We're dying of thirst." (*The Little Prince – Micul prinț (1974) online subtitrat • FilmeHD*)

In the film, the little prince does not need to encounter all the apparently important grown-ups that he actually encounters in the book. I would say that on the one hand that would have led to a too long film, and on the other hand this might have been one intention towards getting this adaptation more suitable for children, as some of the drama related to the other inhabitants of the rest of the planets is cut out in the film.

Nevertheless, in my view the film is still inappropriate for the small children, and to justify my opinion I would evoke those images in which the little prince confesses his love for the rose that is not only a red flower but quite a seducing woman. His love for her seems to be innocent and pure, but the way the woman moves, talks to him and begs for constant attention are not at all what a child would expect from a little boy loving a rose. We should take into consideration the fact that Consuelo, the author's wife is thought to have inspired him in writing the book. (*12 Charming Facts About The Little Prince*)

The animals the little prince spends time with such as the snake and the fox come up as real animals but also as human characters that speak and interact with the little prince. This approach is a little bit creepy, if we think that the fox for example is meant to teach him what friendship means and what is the connection between trust and love.

This film is the first such adaptation of this story and it must have had a strong impact on the society of those times, even if we are told that it was not successful from the very beginning. I would still say that it managed to keep alive the actual essence of the original book, even if, as I tried to illustrate in my paper there are some drawbacks that we need to pay attention too. The message is still there, and if we go beyond the book being meant or not for small children, I would say that this film might have even a stronger impact than the book itself.

The second film I would take into consideration is "the 2015 English-language French-Italian 3D animated fantasy adventure family drama film.[*The Little Prince (2015 film)*]I will insist neither on the animation techniques, nor on the fact that turning the story into a cartoon is clearly a sign of the inappropriacy of the original story for small children.

First of all, this film has been conceived as a continuation of the book's story. I do not think that after the little prince actually dies, and the pilot flies back home, we really need to put a comma. Moreover, I do not believe that adapting a book to any real society means that the protagonist in the book is not anymore, the protagonist in the film. I can only think about those children that watch the

film, and then maybe a few years after get to read the book. They are likely to get shocked by the differences between them.

Secondly, the idea of the little prince standing in the shadow of a little girl that faces the same issues as he does in the book, is not at all a successful approach. The little prince gets to be a grown-up, he does not remember anymore about his planet, his rose, his childhood, and he needs this little girl to help him be happy again.

This is why, to conclude, I would certainly go for the first film adaptation I have presented. Progress does not always mean that we have to take a book's message and turn it upside-down, in order to come up with something new.

WORKS CITED

- "12 Charming Facts About The Little Prince.Mental Floss", 9 Mar. 2018, www.mentalfloss.com/article/64148/12-charming-facts-about-little-prince. Accessed 5 Feb 2021.
- Canby, Vincent. "Screen: 'Little Prince':An Exasperating Film at the Music Hall. *The New York Times*", *The New York Times*, 8 Nov. 1974, www.nytimes.com/1974/11/08/archives/screen-little-princean-exasperating-film-at-the-music-hall.html. Accessed 5 Feb 2021.
- Konnikova, Maria. "The Big Lesson of a Little Prince: (Re)Capture the Creativity of Childhood. *Scientific American Blog Network*", *Scientific American*, 18 Mar. 2012, blogs.scientificamerican.com/literally-psyched/the-big-lesson-of-a-little-prince-recapture-the-creativity-of-childhood/. Accessed 5 Feb 2021.
- Malloryk. "The Little Prince's Last Flight: The Story of Antoine De Saint-Exupéry: The National WWII Museum: New Orleans." *The National WWII Museum | New Orleans*, The National World War II Museum, 18 Sept. 2020, www.nationalww2museum.org/war/articles/the-little-prince-antoine-de-saint-exupéry. Accessed 5 Feb 2021.
- Rothman, Lily. "The Little Prince: The True Events Behind the Story." *Time*, Time, 4 Aug. 2016, time.com/4255854/little-prince-1943-history/. Accessed 5 Feb 2021.
- SparkNotes, SparkNotes, www.sparknotes.com/lit/littleprince/motifs/. Accessed 5 Feb 2021.
- "THE LITTLE PRINCE - ENGLISH : ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY : Free Download, Borrow, and Streaming." *Internet Archive*, archive.org/details/TheLittlePrince-English/page/n35/mode/2up. Accessed 5 Feb 2021.
- "The Little Prince (1974 Film)." *Wikipedia*, Wikimedia Foundation, 8 Jan. 2021, [en.wikipedia.org/wiki/The_Little_Prince_\(1974_film\)](http://en.wikipedia.org/wiki/The_Little_Prince_(1974_film)). Accessed 5 Feb 2021.
- "The Little Prince – MiculPrint (1974) Online Subtitrat • FilmeHD." *Filme Online HD SubtitrateÎnRomână • FilmeHD | Filme Online HD SubtitrateÎnRomână • FilmeHD*, 21 Nov. 2016, filmehd.se/the-little-prince-micul-print-1974-filme-online.html. Accessed 5 Feb 2021.
- "The Little Prince (2015 Film)." *Wikipedia*, Wikimedia Foundation, 2 Feb. 2021, [en.wikipedia.org/wiki/The_Little_Prince_\(2015_film\)](http://en.wikipedia.org/wiki/The_Little_Prince_(2015_film)). Accessed 5 Feb 2021.

Preda Roxana
e-mail: monica_madalina2006@yahoo.com
Școala Gimnazială „Prof. Dinu Mihail Dan”, comuna Tomșani

Metode și tehnici de evaluare în învățământul preuniversitar

Rezumat: Evaluarea, alături de predare și învățare reprezintă componenta procesului de învățământ. Atunci când vorbim despre evaluare, ne gândim în special la evaluarea școlară. Evaluarea școlară vizează în primul rând activitatea elevilor, însă și cadrul didactic are un rol esențial în alegerea tipului de evaluare aplicat, a momentului de aplicare sau a conținutului vizat.

Evaluarea vizează raportul dintre obiectivele propuse și rezultatele elevilor obținute în urma activității de predare-învățare. În procesul de învățământ, evaluarea se realizează printr-o mare varietate de metode, folosind o multitudine de instrumente cu scopul de a măsura și verifica pregătirea academică, progresul învățării, formarea de competențe sau a identității nevoile educaționale ale elevilor.

Cuvinte cheie: evaluare, metode și tehnici de evaluare, rolul evaluării.

Evaluarea este o componentă de bază a procesului instructiv educativ care se realizează cu maximă atenție încă din învățământul preșcolar, deoarece rezultatele unui proces de evaluare bine realizat reprezintă punctul de pornire pentru un proces de predare-învățare corect realizat în conformitate cu nivelul de achiziții al preșcolarilor.

Indiferent de nivelul la care se realizează evaluarea, profesorul, deoarece acesta este inițiatorul și coordonatorul acestui proces, trebuie să țină cont de 5 întrebări cheie:

1. De ce se face evaluarea? (care este rostul evaluării, care sunt funcțiile ei?)
2. Raportat la ce anume se face evaluarea? (care sunt criteriile de evaluare, care este sistemul de referință?)
3. Pentru cine este realizată evaluarea? (care sunt destinatarii rezultatelor evaluării?)
4. Ce se evaluează? (comportamente, cunoștințe, rezultate, procese, evoluții?)
5. Cu ce se realizează evaluarea? (ce metode, instrumente, procedee, tehnici?)

Analizând aceste cinci întrebări constatăm că procesul de evaluare este complex și ține cont de mai mulți factori precum: contextul, conținutul, metodologia, subiecții. Corectitudinea evaluării depinde în mare măsură de capacitatea cadrului didactic care inițiază și dirijează acest proces, de capacitatea acestuia de a gestiona resursele necesare, de a doza corespunzător mijloacele necesare și timpul acordate evaluării.

Evaluarea nu se realizează întâmplător, iar momentele dedicate evaluării sunt clar specificate inclusiv în metodologiile și legislațiile care coordonează procesul educativ inclusiv în învățământul preșcolar. Astfel, în curriculumul pentru educație timpurie în vigoare se indică necesitatea alocării unui număr de săptămâni de evaluare inițială (acea evaluare de început, care are loc de fiecare dată când elevii încep un an școlar, un program de instruire, un ciclu școlar, etc.) Evaluarea inițială are funcție diagnostică, în sensul în care rezultatele obținute indică stadiul la care se află preșcolarii la debutul unui an școlar, dar și o funcție prognostică, în sensul în care întreaga proiectare pornește de la aceste rezultate înregistrate.

De asemenea, și evaluarea finală este clar plasată la finalul unui an școlar, ciclu școlar, în timp ce evaluarea formativă se poate realiza în funcție de natura și amploarea conținuturilor, în perioade alese de către cadrul didactic, deoarece acesta cunoaște cel mai bine momentele oportune unei evaluări continue.

În ceea ce privește alegerea metodelor și tehnicilor de evaluare putem spune că întreaga responsabilitate în identificarea celor mai relevante și oportune modalități de evaluare care se pretează conținutului, momentului și capacităților elevilor îi revine profesorului. Acesta are deplina libertate de a selecta din categoria de metode de evaluare tipul care se potrivește clasei de elevi. Astfel, profesorul poate opta pentru metode clasice de evaluare (probe scrise, probe practice, probe orale), sau pentru metode alternative precum observarea sistematică, portofoliul, proiectul, autoevaluarea.

Deși societatea actuală impune schimbări în ceea ce privește sistemul de evaluare și notare în general, totuși, în învățământul preșcolar metodele tradiționale, cu precădere probele orale, rămân cele mai utilizate metode de evaluare a preșcolarilor. Probele orale au avantajul de a oferi posibilitatea de interacționare directă între educatoare și copil, aspect deosebit de important la vârsta preșcolară. Ținând cont de faptul că unii preșcolari pot fi emotivi, nesiguri în elaborarea răspunsurilor, putem spune că un alt avantaj al probelor orale este flexibilitatea în alternarea sau chiar modificarea întrebărilor în funcție de calitatea răspunsurilor. Având în vedere că elevii sunt copii cu vârste între 3 și 6 ani, iar limbajul lor este în plină dezvoltare, un alt avantaj este reprezentat de faptul că probele orale oferă copilului posibilitatea de a formula răspunsurile libere, cu cuvinte accesibile, fără a le structura în mod obligatoriu conform rigorilor limbii române.

De asemenea, probele practice sunt adesea utilizate pentru evaluarea realizată în cadrul unor domenii precum Domeniul Estetic și Creativ, Domeniul Om și Societate. Probele scrise sunt și ele utilizate într-o măsură destul de mare, deoarece sunt adesea utilizate fișe de lucru, exerciții grafice pe caiete, etc.

Dintre metodele alternative de evaluare, în grădiniță se utilizează portofoliul de progres, în care preșcolarii adună elementele din cadrul activităților.

Dintre metodele și procedeele interactive utilizate în grădiniță, amintim următoarele: turul galeriei, ciorchinele, Diagrama Venn, cubul, R.A.I. (Răspunde. Aruncă. Interoghează.) jurnalul grupei.

Depinde de măiestria evaluatorului modalitatea prin care evaluarea inițială se poate realiza într-o manieră cât mai naturală, relaxantă dar motivatoare, astfel încât preșcolarii să nu se simtă presați și să aibă randament maxim în acest proces evaluativ.

Bibliografie:

1. C.Cucoș, Teoria și metodologia evaluării, 2008, Ed. Polirom, Iași;
- 2.M. Manolescu, I. Neacșu, D.Potolea, Metodologia evaluării realizărilor școlare ale elevilor. Ghid metodologic general, 2011, București;

Gabriela Cernat
e-mail: cernatgabriela10@yahoo.com
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 3, Bragadiru, jud. Ilfov

Abordări actuale ale folosirii jocului didactic în activitatea din grădiniță

Motto: „Jocul copilului nu este numai o oglindă fidelă a personalității sale în formare, ci poate fi utilizat ca și auxiliar educativ și chiar să servească drept bază a metodelor de predare în școala preelementară și elementară.” Emile Planchard

Rezumat: *Jocul didactic este un mijloc de educare și instruire a copiilor fiind considerată cea mai importantă activitate desfășurată la nivel preșcolar. Prin joc, copilul traduce în fapte ceea ce își imaginează, potențele virtuale care apar succesiv la suprafața ființei sale, le asimilează și le dezvoltă, le îmbină și le complică, își coordonează ființa și îi dă vigoare. Jocul didactic se desfășoară atât cu întreaga grupă de preșcolari, cât și cu grupuri mici, având rolul de pregătire a unor activități de însușire sau fixare, verificarea unor cunoștințe.*

Cuvinte cheie: *joc didactic, preșcolari, metodă, învățare, grădiniță.*

Vârsta preșcolară este recunoscută ca înregistrând un ritm de dezvoltare fizică și psihică deosebit de rapid și imposibil de egalat în perioada școlarității. Stadiialitatea dezvoltării psihice a copilului nu se definește printr-o rigidă ajustare cronologică, ci prin specialitatea fiecărui stadiu și prin generalitatea ordinei lor de succesiune. Procesul de dezvoltare al copilului poate fi frânat sau accelerat, în raport cu obstacolele pe care le depășește în diverse etape copiii, mai exact, în raport cu felul în care este pregătit să depășească obstacole inevitabile în plan fizic, cognitiv, emoțional și social.

Activitatea dominantă a copilului în preșcolaritate este jocul, care are un rol deosebit în dezvoltarea fizică dar și cognitivă și emoțională a acestuia. Jocul, în toate formele sale, organizat în cadrul grădiniței, care se dezvoltă, devine tot mai complex, ca formă de achiziție, învățare și dezvoltare, iar pe de altă parte care ajută să integreze copilul preșcolar în mediul educativ, extrafamilial (realizată în grădiniță).

Jocul este un mijloc de însușire activă a cunoștințelor devenind activitatea principală care stimulează și întreține cele mai importante modificări ale psihicului în cadrul căruia se dezvoltă procesele psihice și pregătesc trecerea copilului pe o treaptă superioară de dezvoltare.

Prin implicarea și dedicarea cadrului didactic se va realiza mult mai ușor integrarea copilului în cadrul grupului, acesta reușind să devină deschis către ceilalți, dezvoltând relații de prietenie, dorindu-și interacțiunea cu semenii săi. Prin jocul didactic se poate vorbi de modalitatea de a stimula nu doar atenția, memoria, imaginația, ci și conturarea personalității copilului preșcolar, pregătindu-l pe acesta pentru școală, pentru societate.

Ursula Șchiopu și Emil Verza, în cartea „Psihologia vârștelor”, descrie perioada preșcolară ca fiind împărțită în trei subperioade: a preșcolarului mic (3 - 4 ani), a preșcolarului mijlociu (4 - 5 ani) și a preșcolarului mare (5 - 6 ani).

Perioada preșcolară mică (3 - 4 ani) se remarcă prin plăcerea explorării mediului, de creștere a intereselor, aptitudinilor și aspirațiilor care contribuie la satisfacerea plăcerii de a explora mediul în care trăiește, se joacă și învață.

Pentru copilul preșcolar mic jocul practicat este sărac, realitatea lui subiectivă este accentuată întrucât predomină încă egocentrismul înțelegând greu jocurile. Adeseori apare conflictul din dorința copiilor de a se juca cu același obiect refuzând să împartă cu celălalt.

În perioada preșcolară mijlocie (4 - 5 ani) se intensifică dezvoltarea limbajului, a conștiinței de sine, dezvoltarea autonomiei, datorate progreselor care vizează deprinderile alimentare, de igienă, îmbrăcare.

În perioada de preșcolaritate mijlocie copilul cunoaște și aplică regulile, deși nu se poate vorbi încă despre o integrare socială în joc. Se trece însă la rivalitate, însingurare în competiție existând totuși o tendință de cvasi-colaborare în activități și în joc, motivația conflictului venind adeseori din dorința de a-l întrece pe celălalt sau de a juca rolul preferat.

La copilul preșcolar mare (5 - 6 ani) se observă o mai mare forță, capacitatea de adaptare la un nou grup, inteligență, reticență în situații ușor penibile, câmpul atenției fiind dominat de o înțelegere mai profundă a situațiilor.

„În preșcolaritatea mare, copilul respectă normele de grup și regulile jocului, apare acordul și proiectul de joc, conflictul poate apărea ca urmare a încălcării regulilor. Respectarea regulilor în această perioadă este un indicator de maturizare afectivă și intelectuală a copilului. (Șchiopu, Ursula, Verza, E., 1995, pag. 141 - 146)

Prin activitățile didactice jocul are valențe formative care contribuie în mod deosebit la dezvoltarea personalității a copilului preșcolar. Jocurile didactice se aplică, fie în cadrul activităților matematice, fie în activități de cunoaștere a mediului sau în ceea ce ține de domeniul limbă și comunicare, invitându-l pe copil să asimileze noi informații dar și să aprofundeze cunoștințele deja învățate, prin metode de învățare captivante, motivante.

Grădinița are ca mijloace principale de educație jocul, liber sau dirijat, activități libere și cele comune, desfășurate cu toată grupa sau cu grupuri mici de copii, fiind importantă crearea unui mediu interesant, motivant și stimulatив pentru dezvoltarea socio-emoțională, intelectuală și fizică a copilului.

Conform teoriei lui H. Gardner (1983) jocul este considerat a fi un proces interdisciplinar, încurajând astfel toate tipurile de inteligență: lingvistică, muzicală, logico-matematică, spațială, corporal-chinestezică, personală și socială.

În ceea ce privește activitățile instructiv-educative din grădiniță, educatoarea se folosește de anumite metode de predare, respectiv de învățare. Originea cuvântului „metodă” derivă din cuvântul din limba greacă „methodos” (odos = cale, drum ; metha = spre, către), însemnând „calea spre..”, „cale...de urmat”, în vederea atingerii unui mod de a descoperi, de a atinge un obiectiv propus.

Ioan Cerghiț definește metoda ca: „Fiind o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda, care reunește într-un tot familiar eforturile educatoarei și al copiilor.”

Prin metoda jocului sau învățarea prin joc se poate vorbi despre o metodă de învățare prin simulare, bazată pe acțiunea fictivă, alături de metoda dramatizării și învățarea pe simulatoare.

Pedagogul Emil Plonchard remarcă faptul că se determină un transfer de energie dinspre jocul propriu-zis spre activitatea de învățare, acțiunea distractivă se transformă într-un factor important de exersare (de antrenament, de însușire a unor metode comportamentale de exemplu) fără ca cel care se joacă să fi avut această intenție.

Jocul în viața copilului preșcolar aduce beneficii deosebite în ceea ce privește dezvoltarea socio-emoțională a acestuia, absolut necesară asimilării și integrării educației primite prin intermediul activităților instructiv-educative din cadrul grădiniței.

Jocul didactic este, conform dicționarului de pedagogie, un „tip de joc prin care educatorul consolidează, precizează și verifică cunoștințele predate copiilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe”.

Jocurile didactice folosite în grădinițele de copii sunt foarte variate, clasificându-se după conținut și materialul didactic. După conținut, se împart în: jocuri didactice pentru educarea limbajului (pronunție, vocabular, structură gramaticală); jocuri didactice pentru cunoașterea mediului (animale, fenomene ale naturii, formă, mărime, culoare); jocuri didactice matematice (numerație, asocieri, mulțimi); jocuri logico-matematice (formă, mărime, culoare); jocuri didactice muzicale.

Scopul jocului, sarcina didactică (problema intelectuală), conținutul jocului, regulile și acțiunile de joc (ghicire, surpriză, mișcare, etc.) conferă jocului didactic un caracter specific, înlesnind

rezolvarea problemelor puse copiilor. Materialul didactic este necesar să fie adecvat conținutului jocului și nivelului de vârstă a copiilor, putând conține: jucării, jetoane, fișe de lucru individual, planșe, tablouri utilizate pentru descrieri și povestiri, desene de decupat, figuri geometrice, materiale din natură, acuarele, costume, etc.

Prin crearea de condiții favorabile pentru exersarea priceperilor și deprinderilor precum și aplicarea multilaterală a cunoștințelor sub forma unor activități plăcute și atractive constituie o caracteristică esențială a jocului didactic.

De asemenea, jocul didactic poate constitui o veritabilă metodă de lucru în activitățile instructiv-educative cu preșcolarii, educatoarea având astfel la îndemână instrumentul necesar pentru a valorifica potențialul de care dispune fiecare copil.

Exemplu de câteva jocuri din domeniul experiențiale derulate în cadrul activităților educative din grădiniță:

- Domeniul Limbă și Comunicare: „Cocoșul și găscă” (recunoașterea păsării, denumirea, imitarea sunetelor emise de aceasta, construirea unei propoziții simple); „Focul și vântul” (redarea unor sunete izolate și a sunetelor din componența unor cuvinte); „Șarpele și albinuța” (pronunțarea corectă a consoanelor s și z); „Cine face așa ?” (reprezentarea corectă a onomatopeei la acțiunea ilustrată, pronunțarea onomatopeei în contextul unei propoziții); „Jocul silabelor”.

- Domeniul Știință - Cunoașterea mediului: „Când facem așa ?” (determinarea momentului din zi în care se efectuează o anumită acțiune); „Poștașul” (recunoașterea și denumirea lucrătorului care folosește anumite unelte sau face anumite produse); „Cu ce construim... ?”; „Ghicește ce ai gustat” accentul cade pe perfecționarea sensibilității gustative.

- Domeniul Știință - Activitate matematică: „Săculețul fermecat” (denumirea corectă a obiectului scos din săculeț, raportarea lui la alte obiecte, de aceeași categorie); „Cine are aceeași figură?”. Se fixează reprezentări de forme precum: cerc, pătrat, oval, triunghi etc; „Unde am așezat jucăria ?”; „Te rog să-mi dai... !”; „Ce formă au... ?”

Prin abordările actuale ale jocului didactic în cadrul activităților instructiv-educative din grădiniță se poate vorbi despre un real progres al copilului preșcolar pe toate cele cinci domenii de dezvoltare (dezvoltarea fizică, a sănătății și igienei personale; dezvoltare socio-emoțională; capacități și atitudini față de învățare; dezvoltarea limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrierii; dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii vii).

Bibliografie:

1. Bârsănescu Ș. (1935). *Didactica pentru școlile normale și seminarii*. Craiova: Editura Scrisul Românesc;
2. *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, (1975), Editura Didactică și Învățământului Preșcolar nr.1-2,(1996), București;
3. Cristea, S. (1998). *Dicționar de termeni pedagogici*. București: Editura Didactică și Pedagogică;
4. Plonchard E. (1986). *Mijloace de educație*. București: Editura „Didactică și Pedagogică”;
5. Eduard Claparède E. (1975). *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*. București: E.D.P.;
6. Schiopu, U., Verzea,E. (1995). *Psihologia vârstelor*. București: E.D.P.;
7. Tomșa, G. (2005). *Psihopedagogie preșcolară și școlară*. București: Editura C.N.I. Coresi S.A.;
8. *Curriculum pentru educație timpurie (0 - 6/7 ani)*, București: M.E.N., (2019).

Nicoleta Alexandra Ungureanu,
e-mail:nicoletaungureanu2008@yahoo.com
drd. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chisinau

Educația ecologică la vârsta preșcolară

Rezumat: *Prin acest articol ne-am propus să demonstrăm care este importanța educației ecologice în învățământul preșcolar, precum și să dezbatem aspecte practice asupra felului în care acesta poate fi „predat” copiilor de la cea mai timpurie vârstă. Totodată urmărim ca prin acest material să sprijinim cadrele didactice de la grădiniță în implementarea educației ecologice la clasă.*

Cuvinte cheie: *preșcolari, educație ecologică, învățământ, didactică;*

„Copilul e și al nostru e și al tău și al meu, al tuturor”- spunea psihologul Herman Alice.

Copilul de astăzi este adultul de mâine, care va construi la rândul lui viitorul copilului său, societatea, deci nimănui nu-i poate fi indiferent cum se va dezvolta, cum va arăta viața lui.

Omul contemporan trebuie să știe că este parte indisolubilă a naturii. Trebuie să protejăm natura, mediul în care trăim și în care vor trăi urmașii noștri. Încălcarea legilor ce guvernează natura poate determina transformări ale căror urmări nefaste vor fi ireparabile. Trebuie să educăm generația următoare în așa fel încât cunoștințele lor despre protecția mediului să-i ajute să diminueze distrugerea ireparabilă a acesteia.

Credința noastră este educația ecologică a copiilor începe la naștere și se continuă la vârsta de 3 ani, în grădiniță, unde se pun bazele educației. Din această cauză grădinița joacă un rol determinant în formarea gândirii și spiritului ecologic. La intrarea în grădiniță, copiii vin în contact cu mediul specific: sala de grupă, curtea grădiniței, educatoarele, colegii. Se crează legături de prietenie, contacte directe și indirecte cu natura.

Programul grădiniței presupune activități în sala de grupă, jocuri în aer liber, plimbări, excursii. În acest fel, copiii constată că pădurea nu e numai o mulțime de copaci, tufișuri și plante, ci este adăpostul sigur al animalelor sălbatice. O mare parte din păsări își construiesc cuiburile din coroana bogată a copacilor, în scorburi. Studiind în liniște viața pădurii, descoperim freamătul și totodată pacea acesteia. Încercăm să oferim o imagine cât mai colorată și mai variată despre natură, despre posibilitățile oferite de aceasta. Păstrăm curățenia mediului, observăm transformările naturii, efectuăm experimente și căutăm prieteni în natură. Păsărelele se întorc constant la căsuțele amplasate de noi și la hrana pe care le-o pregătim. Impresiile lăsate de experiența directă sunt mult mai puternice decât cele obținute pe alte căi.

Să aducem copiii în natură! O plimbare, o excursie, observarea unei flori, ciripitul păsărelelor nu pot fi înlocuite cu nimic. Măreția naturii se poate simți cu adevărat doar în mijlocul ei: în pădure, pe malul râului, pe o pajiște. Noi, educatoarele, știm foarte bine că preșcolarii preferă jocul și poveștile. Povestea este o activitate „serioasă”, și cea mai utilă. Să povestim mult copiilor despre natură: despre semințe, despre picătura de apă, despre fluturi, pomi și flori. Se poate povesti despre orice. Să-i punem și pe ei să povestească, identificarea lor cu insecte, flori, etc. este cea mai bună cale pentru formarea unei atitudini ecologice.

Jucându-se și povestind, ei „învață”, lumea. Când observă, fac experimente, își însușesc cunoștințe de bază despre natură, copiii se joacă. Se joacă cu comorile naturii pe care le adună în timpul excursiilor, plimbărilor și care, păstrate corespunzător, constituie material didactic pentru activitățile practice, artistico-plastice de-a lungul întregului an.

În fiecare anotimp găsim astfel de comori din care putem confecționa fel și fel de obiecte cu care ne jucăm sau le valorificăm. Din colecția realizată în timpul excursiilor putem alege jucării care provoacă bucuria descoperirii, a cunoașterii, a rezolvării problemelor, copilul învață în mod spontan să se orienteze, să înțeleagă, să observe.

Sarcina noastră permanentă este îmbogățirea cunoștințelor și experimentelor copilului, evidențierea relațiilor cauză-efect, orientarea copilului spre o atitudine științifică aplicarea în practică a cunoștințelor și deprinderilor însușite. Serbările noastre sunt legate de protecția mediului și sunt menite să creeze relație de suflet între natură și copil. Pregătirea acestor evenimente și serbările propriu zise oferă posibilitatea întâlnirii cu părinții și crearea unei atmosfere familiale.

„Să trăiești în natură cu tot corpul, toate simțurile, toată curiozitatea, toată inteligența și pasiunea, constituie cheia reală a descoperirii mediului înconjurător și o practică pedagogică”.

Bibliografie:

1. Pistol Mădălina, Din Nicoleta, „Ecologie 5 – 7 ani”, București, Editura Erc Press, 2004, pag. 10;
2. Vidu Alexandra, Predețeanu Maria Lucia, „Prietenii naturii” – Ecologie – cls. a III a – a IV a, București, Editura Erc Press, 2004, pag. 69, 70;
3. Vasile Bunescu, Eugenia Șincan, „Ghid practic pentru aplicarea programei de educație moral – civică în învățământul primar”, București, Editura Coresi, 1994, pag. 63 -74, 182.

Nicoleta Alexandra Ungureanu,
e-mail: nicoletaungureanu2008@yahoo.com
drd. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chisinau

Formarea comportamentului ecologic la preșcolari prin activitățile de educație ecologică

Rezumat: În perioada actuală, în multe țări ale lumii, educația pentru protecția mediului, a devenit o nouă dimensiune a curriculumului, cu scopul de a iniția și promova o atitudine responsabilă față de mediu, de a-i face pe copii să conștientizeze pericolele unei degradări accentuate a mediului. Încă de la vârstă mică, copiii trebuie să învețe și să respecte legile naturii, ei fiind ajutați să descifreze și să-și însușească ABC-ul ecologiei, să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Copiii trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii, menținând curățenia și îngrijind frumusețile ei oriunde s-ar afla, să înțeleagă că ocrotind naturii se ocrotesc pe ei înșiși.

Cuvinte cheie: educație ecologică, România, preșcolari, învățământ;

Protecția mediului înconjurător a devenit un obiectiv major al lumii contemporane. De aceea omenirea caută soluții pentru prevenirea poluării mediului de viață și crearea unui mediu echilibrat și propice vieții.

Programa învățământului preșcolar la categoria activităților opționale și educația ecologică. Aceasta presupune că, în pofida importanței sale, programa de educație ecologică se aplică în funcție de diverși factori: resursa umană competentă și cu disponibilitate pentru acest tip de activități, materialele didactice necesare, factori materiali, sociali. Poate unii își pun întrebarea: „De ce este obligatoriu ca educația ecologică să înceapă de timpuriu, încă de la vârsta preșcolară?”. Pentru că aceasta este vârsta la care începe formarea viitorului cetățean al planetei, din toate punctele de vedere. Pe de altă parte, este evident că nu trebuie să uităm de valoarea, pentru formarea viitorului individ uman, acelor „7 ani de acasă”, prin care unui copil i se transmit normele elementare de comportament, care constituie fundamentul acțiunilor unui cetățean preocupat de mediul în care trăiește.

Deci, școlii îi revine rolul important în educarea copiilor pentru păstrarea echilibrului ecologic. Considerăm că este de salutat faptul că încă de la grădiniță copiii sunt familiarizați cu noțiunile de ecologie, sunt încurajați să ia parte la experimente în aer liber cum ar fi: grădiniț, excursii în natură sau acțiuni de recuperare a zonelor deteriorate. Este bine să extindem aceste experiențe care pot fi organizate mai aproape sau mai departe de grădiniță și pot avea atât caracter educațional cât și recreativ.

La copiii de vârstă preșcolară, educația ecologică se poate realiza mai mult la nivelul formării deprinderilor și al trăirilor afective. Pentru grupele pregătitoare pentru școală și clasele primare, trebuie să existe o strategie de organizare a conținuturilor științifice și de transmitere a lor într-un mod individualizat. Trebuie să axăm această strategie în mod special pe valențe formative mai accentuate construită adecvat capacităților specifice vârstei și ritmului de dezvoltare al fiecărui copil, nevoilor și intereselor sale. De aceea, cunoașterea mediului și a problemelor sale, la această vârstă trebuie să îmbrace aspecte practice și să provoace trăiri emoționale. Ori de câte ori este posibil trebuie să punem copiii în situația de a acționa, de a reacționa, de a manifesta atitudini.

Copiii mici tind să dezvolte un atașament emoțional față de ce le este familial și față de care se simt bine. Un lucru care trebuie avut în vedere atunci când lucrăm cu copiii, este acela, că dacă ei nu pricep de ce trebuie făcut un anumit lucru, interpretează că acel lucru nu trebuie făcut. Unele atitudini pozitive față de mediu ce pot fi formate și repetate la această vârstă, includ acțiuni precum

oprirea apei în timpul spălării dinților, oprirea luminii atunci când nu ne este necesară folosirea ei și cunoașterea faptului că hârtia trebuie reciclată.

Cunoscând natura și descifrându-i tainele sub îndrumarea educatoarei copiii vor înțelege importanța acesteia și necesitatea de a o păstra sănătoasă pentru ei și pentru generațiile viitoare.

În acest sens printr-o serie de activități desfășurate la grupă, am adus în atenția copiilor probleme legate de efectele impactului omului asupra naturii, pentru ca aceștia să înțeleagă pericolele ce amenință planeta. Am avut în vedere realizarea unor obiective majore :

- dezvoltarea interesului și curiozității față de orizontul înconjurător;
- trezirea curiozității și interesului pentru natură prin activități ecologice;
- dezvoltarea unui comportament adecvat în natură, evaluând corespunzător urmările posibile ale faptei lor;
- înțelegerea conexiunilor din natură și a faptului că distrugerea acestora ar avea urmări negative pentru om;
- formarea unei atitudini adecvate față de relațiile omului cu natura;
- formarea capacității de a simți și înțelege factorii poluanți și efectele lor în natură;
- dezvoltarea unor abilități de predicție (ce s-ar întâmpla dacă...?);
- dezvoltarea capacității de investigare a mediului înconjurător în vederea formării conștiinței ecologice a copiilor, a capacității de transfer, de valorificare și aplicare a experienței asimilate.

Pentru a conștientiza mai bine necesitatea protecției mediului, a ocrotirii vieții în cele mai variate forme ale sale, am organizat o serie de acțiuni cu copiii:

- Observări spontane, observări pe termen lung;
- Plimbări, excursii, vizite în colaborare cu centru pentru protecția mediului;
- Lecturarea unor texte inspirate de fauna și flora noastră;
- Expuneri de diapozitive;
- Vizionarea unor emisiuni TV pe teme de educație ecologică;
- Formarea de cercuri ecologice: „Eco-piticii”, „Să iubim pământul și natura”, „Ocrotim viața”.

Formarea comportamentului ecologic la preșcolari în cadrul activităților pe care le-am desfășurat l-am realizat folosind diferite mijloace prevăzute de programă:

- Lectură după imagini, convorbiri, lectura educatoarei;
- Jocuri didactice, povestiri, scenete;
- Proiect de diafilme;
- Parada costumelor ecologice.

În acest context exemplificăm prin observările dirijate cu tema „Crizantema și tufănică”, „Ghiocelul și viorea”, „Roșia și ardeul”. Copiii au văzut și au înțeles că plantele (flori, legume) au nevoie de aer, apă, căldură și lumină pentru a se menține în viață. Ca experiment la această temă am ținut o plantă (crizantema) la întuneric. Ea a devenit palidă, gălbuie, frunza ofilindu-se. Le-am explicat copiilor că acest fenomen de ofilire a plantei apare numai când planta este crescută în întuneric în condiții necorespunzătoare dezvoltării vieții.

Pentru veridicitatea experimentului am readus planta în condiții de lumină și căldură și copiii au observat că încet, încet planta își revine la culoarea normală. În acest fel, am demonstrat copiilor că plantele au nevoie și de lumină, căldură, pentru a se dezvolta, pentru a crește.

În cadrul activității de observare „Roșia și ardeul”, am desfășurat un joc distractiv în care copiii au recunoscut numai prin pipăire și gust legumele observate anterior, specificând modul în care se pregătesc aceste legume pentru consum (spălare, cojire, tăiere).

În cadrul lecturii după imagini „Cum ocrotim natura?”, am citit imaginea sub aspectele de bază pozitive și negative concluzionând că fără grija față de natură, prin îndemnuri :

- ✓ Ocrotiți natura!
- ✓ Salvați pădurea!
- ✓ Nu lăsați resturi menajere!
- ✓ Nu aprindeți focul în pădure!

Copiii devin sensibili la frumusețile naturii, grijulii cu ea și simt că trebuie să o aibă permanent alături. Pentru evaluare am folosit o fișă în care preșcolarii trebuie să coloreze aspecte ecologice pozitive (plantare de puieți, udarea arborilor, adunatul gunoaielor) și să taie cu o linie aspectele ecologice negative (ruperea copacilor, aruncarea gunoaielor pe jos în parcuri și păduri). În completarea evaluării activității, copiii au spus ce activități ecologice au desfășurat în vacanță alături de părinți și care au fost aspectele pozitive și negative ale acestora.

Prin aceasta am urmărit conștientizarea acțiunilor întreprinse atât de ei cât și de părinți și modul prin care acestea pot ajuta sau dăuna naturii (udarea plantelor, stropirea pomilor împotriva dăunătorilor, sau dimpotrivă ruperea crengilor copacilor pentru foc, aprinderea focului în pădure, lăsarea și împrăștierea resturilor menajere la plecarea din parc, pădure).

Toate aceste activități, ca multe altele care pot fi desfășurate în grădiniță constituie o cale de dobândire a cunoștințelor ecologice și despre mediul înconjurător de verificare, de consolidare și chiar aplicare a acestora, a modului în care preșcolarii percep și interpretează realitatea înconjurătoare, deschid largi posibilități de stimulare a curiozității și interesului pentru cunoaștere, educă la copiii dragostea pentru natură și frumusețile ei.

În concluzie putem spune că educația ecologică vizează diferite laturi ale dezvoltării personalității individului. Ea are ca scop formarea premiselor de înțelegere a efectelor unui comportament necorespunzător asupra mediului și, deci, a atitudinii de protejare a mediului.

Scopul final al educației ecologice la preșcolari este de a le forma bazele unei gândiri și atitudini centrate pe promovare a unui mediu natural propice vieții, de a le dezvolta spiritul de responsabilitate față de natură. Prin participare tuturor factorilor educativi: școală, familie, comunitate, mass-media, la realizarea acestor intenții, copilul înțelege mai bine efectele pe care le are un comportament necorespunzător asupra mediului.

În cartea sa „Sentimentul întrebării / nesigurantei”, Rachel Carson spunea. „Dacă un copil trebuie să mențină viu spiritul său nativ de a se întreba... el are nevoie de compania cel puțin a unui adult căruia să i-l împărtășească redescoperind împreună cu el bucuria și misterul lumii în care trăim”.

Educația ecologică bine realizată în grădiniță și apoi în școală răspunde la una din prevederile fundamentale ale Drepturilor Omului și anume : „*Dreptul la sănătate, dreptul la viață!*”.

BIBLIOGRAFIE:

1. Geamăna Nicoleta Adriana, Dima Maria, Zainea Dana, „Educația ecologică la vârsta preșcolară”, Supliment al Revistei Învățământ Preșcolar, C.N.I. Coresi, București, 2008, pag 15-18;
2. Pârveu Constantin, „Ecologie generală”, Editura Tehnică, București, 2001, pag 233-240;
3. * * * Programa activităților instructiv – educative în grădinița de copii, aprobată prin O.M. nr. 4481/2000.

Dezvoltarea comportamentului ecologic la preșcolari prin orele de educație ecologică

Rezumat: *Cursanții de toate vârstele trebuie să fie în măsură să își dezvolte cunoștințele, competențele și stilul de viață pentru a trăi într-un mod cât mai durabil, pentru a adopta noi modele de consum și a contribui la un viitor mai ecologic. Educația și formarea joacă un rol esențial în a-i ajuta pe cetățeni să treacă de la conștientizarea problemelor de mediu la acțiuni individuale și colective de protecție a mediului.*

Un număr tot mai mare de inițiative și acțiuni privind schimbările climatice, biodiversitatea și sustenabilitatea se desfășoară în toată Europa în sectorul educației și al formării. Cu toate acestea, în ciuda progreselor înregistrate și a interesului tot mai mare al publicului, educația în domeniul durabilității mediului nu este încă o caracteristică sistemică a politicilor și practicilor din UE.

Cuvinte cheie: *educație ecologică, România, UE, învățământ, societate;*

În contextul societății cunoașterii, școala de mâine se construiește din transformări progresive ce alimentează continuitatea în schimbare. Ea are pecetea democratizării prin adaptarea curriculum-ului la specificul local și asigură caracterul integrat conținuturilor multidimensionale. Registrul bogat al „noilor educații” permite deschiderea școlii spre problematica lumii contemporane. Protecția mediului, prioritate a lumii contemporane, regăsită în Strategia de la Lisabona și Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene este însușită de Guvernul României, exprimată prin promovarea unor politici sustenabile în ceea ce privește capitalul uman și natural și asumată prin acceptarea principiilor documentului UNESCO „Carta Pământului”, ca instrument educațional în contextul Decadei pentru Educație pentru Dezvoltare Durabilă. Educația ecologică răspunde acestei cerințe, investind în dezvoltarea gradului de conștiință și a simțului responsabilității tuturor oamenilor față de mediu și problemele sale; vizează în egală măsură asimilarea de cunoștințe, formarea de atitudini și comportamente dezirabile, clarificarea valorilor, precum și un demers practic eficient. În acest context, rolul educației ecologice și de protecție a mediului înconjurător este evident, el se concentrează pe modelarea viitorului cetățean capabil de a-și forma un punct de vedere obiectiv asupra realității înconjurătoare, de a-l incita la participare, devenind astfel conștient de viitor și de faptul că viața generațiilor de mâine depinde într-o mare măsură de opțiunile sale. Educația ecologică este o educație prin și pentru valori, care poate prinde forme concrete de realizare, la diferite nivele de școlaritate, livrând conținuturi informaționale în modalitate transdisciplinară, în context formal sau nonformal.

Din păcate, în școlile din România ecoeducația rămâne și azi opțională. Asta înseamnă că cei mici deprind noțiuni despre mediu și poluare fie de acasă, fie, dacă se ivește contextul, de la profesori sau învățători. De cele mai multe ori însă, elevii iau contact cu educația ecologică prin programe și acțiuni organizate în instituțiile de învățământ de ONG-uri.

Educația ecologică începe de-acasă

De la ce vârstă le putem spune copiilor că e necesar să aibă grijă de natură și când pot înțelege ei noțiuni precum „mediu înconjurător”, „poluare” sau „reciclare”?

Educația ecologică poate începe din momentul în care un copil poate diferenția „bun” de

„rău”, prin „rău” înțelegând inclusiv gunoi, mizerie, suferință. Odată ce copiii pricep că anumite lucruri se aruncă și altele nu și că Pământul „suferă” atunci când aruncăm gunoaie, ecoeducația începe. Pentru că sunt în formare, cei mici vor adopta mult mai ușor comportamente pozitive față de mediul înconjurător, pe care le vor păstra, cel mai probabil, pe tot parcursul vieții.

De ce contează atât de mult?

Grija față de natura se va revărsa în multe alte comportamente ale copilului – grija față de spațiul personal – de la camera și bancă, până la ghiozdan și dulap. Un copil care deprinde din timp noțiuni de ecologice va deveni un adolescent responsabil.

Există multe imagini care ilustrează Pământul ca o ființă vie. Pentru un copil va fi mai ușor să înțeleagă noțiunea de „Pământ”, dacă îl asociază cu o „față” cu o zi de naștere (22 aprilie), o formă de viață care are preferințe – de exemplu, „Pământului îi plac copacii, dar nu îi plac bateriile din jucării”.

De pildă, un copil care la 4 ani știe deja că bateriile nu se aruncă la gunoi, va păstra acest obicei de-a lungul anilor de școală și mult timp după. Dacă cel mic pricepe că jucăriile funcționează cu ajutorul bateriilor, poate înțelege și că acestea nu se aruncă, ci se pot refolosi (în fabricarea altor produse sau chiar a altor baterii).

Ce se întâmplă la gimnaziu și liceu?

Indiferent de vârstă, copiii sunt mult mai predispuși să învețe și să își asume rolul de „eroi”, mai ales când primesc recompense, insigne, bonificiații sau apreciere. Inspirați de personajele din desenele animate și filmele cu supereroi, își iau rolul în serios, dacă au modele și susținere în școală, dar și acasă.

Mulți dintre elevii din gimnaziu și liceu sunt receptivi la noțiunile de protecția mediului, înțeleg că trăiesc într-un mediu extrem de poluat și că „viitorul depinde de ei.”

Atfel educăm și formăm niște „eroi ai reciclării”, încurajând elevii să înțeleagă, să practice și să promoveze în rândul familiei și prietenilor principiile colectării selective și reciclării. În cadrul proiectului, copiii și profesorii se pot implica în acțiuni de protecție a mediului, concursuri de colectare selectivă a echipamentelor electrice vechi și a bateriilor uzate, dar și activități eco-creative (realizarea de colaje, benzi desenate, scenete de teatru sau experimente științifice).

Obiectivul? Dezvoltarea unor comunități active de elevi care promovează reciclarea și, implicit, formarea unei generații de adulți responsabili și implicați în problemele cotidiene și stricte ale umanității

BIBLIOGRAFIE:

1. <https://reciclamimpreduna.ro/educatia-ecologica-parte-din-educatia-pentru-viata/>;
2. <https://you.com.ro/2019/12/09/rolul-educatiei-ecologice-in-viata-viitoarelor-generatii/>;
3. http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Pri/CD/Educatie%20ecologica%20si%20de%20protectie%20a%20mediului_%20prescolar_primar_gimnazial.pdf;
4. <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/green-education/about>;

Dezvoltarea spiritului ecologic al școlărilor mici prin activități extracurriculare

Rezumat: Suntem la începutul unui secol care va trebui să aducă schimbări esențiale în politică avută asupra mediului, altfel însăși existența noastră va fi pusă sub semnul întrebării. Pentru a cunoaște modul de funcționare al acestui sistem din care facem parte, este vital ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru tot ceea ce îl înconjoară, pentru ca el să devină conștient de faptul că nu este stăpânul naturii, ci parte a ei. Iar această educație trebuie făcută de la cea mai mică vârstă.

Cuvinte cheie: educație ecologică, preșcolari, școlari, învățământ, didactică;

Educația ecologică este valoroasă pentru că presupune o un demers de formare prin și pentru valori, care poate dobândi forme concrete de realizare, la diferite nivele de școlaritate, livrând conținuturi informaționale în modalitate transdisciplinară, în context formal sau nonformal. Educația ecologică este un proces care are scopul să îmbunătățească calitatea vieții prin asigurarea oamenilor cu „uneltele” de care au nevoie pentru a rezolva și împiedica problemele de mediu. Ea poate ajuta oamenii să câștige cunoștințe, deprinderi, motivații, valori și angajamentul de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului și de ași asuma răspunderea pentru menținerea calității mediului. Fie că lucrăm cu preșcolarii sau elevii din gimnaziu, din zone rurale sau urbane, în programele de educație a comunității sau ca profesor, putem introduce educația mediului în activitățile noastre. În ciuda părerilor multor oameni, educația de mediu nu se leagă numai de planul de învățământ al obiectului științe, ci se intersectează cu toate celelalte obiecte de studiu, inclusiv în afaceri, economie, arta limbajului, istorie, studii sociale, ea nu se produce doar în activități obligatorii, ci și în activități extracurriculare. Copiii sunt o resursă importantă pentru educația mediului prin dubla lor calitate de gestionari și consumatori de mâine ai resurselor. Se pornește de la premise ca în multe cazuri copiii își pot influența părinții și alți membri ai comunității. Educatorii și toți cei care lucrează în școli și cu elevii pot avea un impact deosebit: de la creșterea conștientizării și cunoașterii până la formarea de atitudini și proiecte active în numele educației mediului. Este important să recunoaștem că nu este doar o singură cale corectă de a „face” educație ecologică, ca parte a noilor educații, impune corelarea informațiilor pe toate palierele. Ca educatori, avem puterea să schimbăm viețile oamenilor și să servim ca modele pentru colegii noștri.

Cunoașterea profilului psihologic al școlărilor mici este de o mare importanță în abordarea strategiilor didactico-educative, în stilul de muncă al cadrului didactic și în relațiile cu copiii. Fiecare disciplină care se studiază în școală are menirea de a „construi” și „reconstrui” logic și progresiv în structurile mentale ale elevului un sistem de cunoștințe științifice care să se aproprie de logica științei respective. Când vorbim despre particularitățile psihopedagogice ale școlărilor din ciclul primar este necesar să amintim faptul că între perioadele de vârste nu există granițe fizice, trecerea de la o perioadă la alta făcându-se pe neobservate. După vârsta de 3 ani, copilul devine obiectul unor influențe educative mai complexe. Câmpul acestor influențe depășește sfera familiei, deoarece începând de la această vârstă sunt puși în situația de a se deplasa pe stradă, de a comunica cu oamenii pe care îi întâlnesc.

Complexitatea dezvoltării psihice a elevilor din ciclul pre-primar conferă școlii un rol special. Școala contribuie atât la formarea și educarea inteligenței, cât și a caracterului. Întregul proces

de învățare trebuie să țină seama de caracteristicile fizice, psihice și sociale. Perioada școlară mică se caracterizează printr-o deosebită receptivitate față de realitatea înconjurătoare, dar percepția sa este globală, uneori superficială. Gândirea este predominant concretă, dar este vorba de un concret mai puțin imediat, mai detașat de percepția directă. Există posibilitatea asimilării unor cunoștințe care depășesc sfera manipulării practice sau a contactului nemijlocit cu obiectele și fenomenele realității. În acest mod, din intuitivă gândirea devine operațională. Gândirea copilului se organizează în jurul câtorva noțiuni fundamentale de timp, de spațiu, de număr, de cauză, de mișcare. Elevul de vârstă școlară mică se caracterizează printr-o permanent solicitare a gândirii, a cunoașterii sistematice a realității. Piaget considera că abia la 6-7 ani are loc trecerea de la gândirea intuitivă, de la intuiția articulată, la organizarea unor structuri mentale concrete care operează cu lungi serii și clasificări. Caracteristic pentru această perioadă sunt modificările evidente ale potențialului de activitate intelectuală și formarea a numeroase categorii de noțiuni. În această perioadă se poate vorbi despre „stadiul operațiilor concrete caracterizat prin apariția grupărilor operaționale care permit conceptualizări și coordonări de concepte”. În perioada școlară mică are loc o creștere simțitoare a caracterului explicit al înțelegerii. Curiozitatea se diversifică în perioada școlară mică, se dezvoltă imaginația reproductivă, cât și cea creatoare. Micul școlar se obișnuiește treptat cu efortul de a-și organiza atenția voluntară ca expresie a cerinței de a respecta și îndeplini un program impus de activitate. Atenția se modifică din punct de vedere calitativ, este mai stabilă, mai flexibilă și distributivă. Tot acum se diferențiază stilurile cognitive, adică modul în care elevii răspund varietății sarcinilor și problemelor intelectuale. Copiii impulsivi au un ritm de conceptualizare rapid și tendința de a da primul răspuns care le vine-n minte. Copiii reflexivi au nevoie de o perioadă de gândire, fiind preocupați de calitatea răspunsului și nu de rapiditatea cu care este oferit acesta. Copiii cu stil cognitiv analitic pleacă în conceptualizare de la detalii, iar cei cu stil tematic iau în considerare întregul. Pentru organizarea unui proces instructiv-educativ de calitate un punct de plecare îl reprezintă cunoașterea de către profesor a particularităților psihice ale copiilor. „Învățarea prin acțiune constituie elementul principal, adevărata învățare având loc în condițiile activității proprii de gândire” Învățământul modern, centrat pe elev, prezintă o serie de avantaje, spre deosebire de învățământul tradițional, centrat pe material de învățat:

- învățarea este individualizată în funcție de interesele și nevoile celui care învață;
- învățarea este înlesnită prin identificarea unor pretexte problemă motivante pentru elevi;
- explorarea experimentală stă la baza procesului de învățare;
- reconsiderarea rolului cadrului didactic (înlesnește demersul didactic al elevului, orientează și facilitează accesul elevilor la informații);
- încurajarea inițiativei elevilor, responsabilizarea și motivarea elevilor pentru eficientizarea procesului de comunicare;
- realizarea de proiecte individuale sau de grup cu rolul de a dezvolta elevilor “deprinderi de proiect”.

Metodele de predare folosite de cadrele didactice în funcție de particularitățile de vârstă ale preșcolarilor sau elevilor au un rol important în dezvoltarea proceselor intelectuale. Reevaluarea metodologiei didactice nu se poate realiza dacă nu se iau în seamă cele mai noi achiziții ale psihologiei și pedagogiei contemporane, precum și a altor date cu semnificație educațională din domeniul sociologiei, al informației, al comunicației care, valorificate constructiv, aduc un suport teoretic practicii școlare. Dezvoltarea optimă a elevului în procesul de învățământ, din punct de vedere intelectual, presupune folosirea intensă a forțelor lui de cunoaștere, în așa fel încât fiecare copil să obțină într-o anumită perioadă de evoluție, performanțe cognitive maxime, adică o perfecțiune sau desăvârșire stadială optimă” spune Zlate, M. Însușirea de către elevi a unor cunoștințe despre natură și om, alături de dezvoltarea operațiilor intelectuale, are ca rezultat final formarea unor reprezentări și noțiuni. „Studierea vârstei la care este posibilă formarea primelor noțiuni științifice are o importanță principală. Ea pune în evidență faptul că vârsta la care începe acest proces nu trebuie să fie neapărat înaintată, iar pe de altă parte atrage atenția asupra eforturilor ce trebuie depuse la clasele mici”.

Dacă ne referim la gândire, omul poate depăși informațiile oferite nemijlocit de simțuri,

poate pătrunde în esența fenomenelor, poate să prevadă desfășurarea lor viitoare. Astfel putem afirma că gândirea este activitatea constructivă cu ajutorul căreia, în baza experienței anterioare, ajungem la cunoașterea unor fapte din lumea înconjurătoare. Operațiile gândirii sunt: analiza, sinteză, comparația, abstractizarea, generalizarea. Funcțiile psihologice ale elevilor din grupa mare și clasele I și a II-a permit constatări simple în legătură cu unele fenomene din natură: „este zăpadă și frig pentru că este iarnă”, „se mișcă frunzele copacilor fiindcă bate vântul”. Cu ajutorul disciplinei Matematica și explorarea mediului, elevii sunt puși să descopere anumite fenomene, să observe legături esențiale între cauză și efect, să completeze conținutul unor noțiuni despre natura înconjurătoare. Cu elevii clasei I am început munca prin înlocuirea treptată a noțiunilor empirice cu noțiuni științifice, folosind angajarea lor permanentă: „observă”, „compară”, „explică de ce”, stimulându-le atenția, interesul și judecata. Cea mai mare pondere în sistematizarea, ordonarea informațiilor dobândite de elevi îl deține procesul instructiv-educativ. Între 7 - 10 ani apar caracteristici ale sistemului nervos care favorizează desfășurarea proceselor psihice mai evolute, creierul are 1200 de grame și activitatea lui capătă o nouă bază funcțională, se realizează „căi funcționale complexe între analizatorii vizual-auditiv, motor și motor-verbal pe planul semnalizării complexe superioare”. Cunoscând aceste aspecte ale psihologiei copilului, voi încerca să prezint posibilitățile de însușire a cunoștințelor științifice despre natură și om, despre mediul geografic, concomitent cu formarea unor reprezentări și noțiuni din acest domeniu.

Perceperea prin simțuri a naturii reprezintă prima treaptă a cunoașterii științifice, a observării caracterului material al lumii, care trebuie urmată de activitatea gândirii. Este specifică grădiniței. Observarea directă în natură a unor fenomene (vânt, zăpadă, ploaie, polei, tunet, fulger), a unor forme de relief (câmpie, deal, munte), chiar dacă nu realizează raportul de cauzalitate între ele, are însă meritul înzestrării gândirii științifice. Este absolut necesar să insistăm în mod deosebit ca elevii să fie îndrumați să gândească, să examineze lucrurile, obiectele, fenomenele naturii - nu izolat unul de celălalt, ci într-o legătură reciprocă, să se străduiască a afla cauzele fenomenelor pe care le observă, întrebându-se: cum se poate explica această, din ce cauză? etc. Faptul că ei posedă mai multe noțiuni cu caracter empiric, incomplete ca sferă și conținut, face necesară corectarea acestora. Majoritatea copiilor consideră ca făcând parte din lumea vie numai animalele. Este necesar să îi convingem că și plantele intră în sfera noțiunii de viețuitoare, ca și păsările. Formarea gândirii științifice la preșcolarii și elevii din clasele I - IV se poate obține cu ușurință dacă învățătorul reușește să trezească la elevi interesul pentru obiect. Stimulând activitatea intelectuală, îi ajutam pe elevi să înțeleagă relațiile dintre fenomene: “Primăvara, razele căldute ale soarelui topesc zăpada, care se adună în pâraie, râuri, toate revărsându-se în Dunăre. Bogăția de apă face să meargă hidrocentralele, să avem curent electric, să irigăm culturile” etc.

Astfel, Prin munca de educare științifică, elevii se ridică de la viziunea empirică despre lume la viziunea rațional științifică; cunoștințele de calitate achiziționate în mod activ și conștient parcurg drumul de la cunoștințe independente la sisteme de cunoștințe, care fac apoi saltul de transformare în convingeri, pe baza cărora se formează concepția științifică despre lume și viață

BIBLIOGRAFIE:

1. Mihaela Cornienco, Claudia Nicolaie, *Dezvoltarea spiritului ecologic al școlărilor mici prin activități extracurriculare*, Editura Cartea Vranceană Casa Corpului Didactic "Simion Mehedinți" Vrancea, 2021;
2. Tică Carmen. (2007). *Pedagogia învățământului primar și preprimar / Științe și cunoașterea mediului. Didactica științelor și a cunoașterii mediului în învățământul primar și preșcolar. MEC*. Proiectul pentru învățământul rural;
3. Popescu- Neveanu, Paul și colaboratorii, *Psihologie, manual pentru clasa a X-a școli normale și licee*, București : Editura Didactică și Pedagogică, R.A, 1997;
4. Ministerul Educației – Educația ecologică și de protecție a mediului, http://www.edu.ro/resurse/downloads/Educatie_ecologica-romana/Ed_ecoGhid_primar.pdf;

Nicoleta Alexandra Ungureanu,
e-mail: nicoletaungureanu2008@yahoo.com
drd. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chisinau

Educația ecologică în contextul reformei învățământului românesc

Rezumat: Școala de mâine se construiește, în contextul societății cunoașterii, din transformări progresive ce alimentează continuitatea în schimbare. Ea are pecetea democratizării prin adaptarea curriculumului la specificul local și asigură caracterul integrat și transdisciplinar al conținuturilor. Registrul bogat al „noilor educații” permite deschiderea școlii spre problematica lumii contemporane. Protecția mediului este o prioritate a lumii contemporane. Școala românească are misiunea de a organiza și desfășura o vie și susținută mișcare de educație ecologică și protecție a mediului, iar elevii, prin îndrumarea cadrelor didactice de specialitate pot și trebuie să formeze o echipă de ocrotitori ai naturii.

Cuvinte cheie: România, UE, învățământ, educație ecologică, reformă;

Ca răspuns la noua prioritate politică mondială, sistemele de învățământ au acționat cu promptitudine, lărgindu-și aria de cercetare, prin promovarea de noi concepte și de adaptare a conținutului termenului de educație a mediului. Astfel au apărut concepte noi, precum: educația în perspectiva ecologică, educația pentru conservarea naturii, concepte care încearcă să rezolve o serie de probleme și care reconsideră procesul și scopul educației prin faptul că omul nu poate exploata la nesfârșit și fără urmări resursele planetei. Una din problemele sistemului de învățământ preuniversitar este dată de întrebarea: cine poate preda educația ecologică în grădinițe, școli sau licee? Cu certitudine, profesorii de științe ale naturii și geografie sunt specialiști în acest domeniu. Însă, la ora actuală se pot implica și cadrele didactice cu alte specializări (matematică, fizică, chimie, limba maternă, religie, desen, sport etc.) dar și membrii ONG-urilor de mediu, din fundații sau asociații pentru acțiuni ecologice, care doresc și sprijină promovarea educației ecologice. Acest proces necesită cunoașterea și însușirea un volum considerabil de informații despre mediu, înțelegerea conexiunilor dintre mediul ambiant, mediu natural, mediu înconjurător și influența (pozitivă sau negativă) a factorului antropic, realizarea de programe viabile în vederea susținerii educației ecologice. Astfel, se apreciază că educația ecologică nu poate fi integrată într-o singură arie de cunoaștere, ci fiind un proces complex, necesită implicarea specialiștilor și cercetătorilor din diferite domenii, adică o abordare interdisciplinară.

Importanța educației ecologice în sistemul actual de învățământ

Plecând de la premisa că scopul educației ecologice este de a preveni deteriorarea mediului, în acest sens omul trebuie să acționeze conștient pentru menținerea și îmbunătățirea permanentă a calității acestuia. În prezent, societatea umană se confruntă cu o serie de probleme negative: limitarea rezervelor și resurselor naturale, degradarea continuă a mediului, efectele încălzirii globale etc. Dacă la începutul anilor 1980 acestea erau considerate ca fiind de domeniul specialiștilor, a liderilor din diferite domenii, pe parcurs au devenit probleme concrete pentru umanitate. Astfel, s-a ajuns la conturarea și definirea conceptului „problematica lumii contemporane” care a generat o serie de acțiuni și manifestări ca: apărarea păcii mondiale, protecția și conservarea mediului natural, promovarea unei noi ordini economice.

Educația ecologică - disciplină reformatoare a învățământului românesc

Actualele probleme de mediu sunt grave și trebuie abordate de întreaga comunitate, iar educația școlară reprezintă o soluție viabilă. Astăzi, copiii - ca viitori gestionari și consumatori ai resurselor naturale, pot interveni prin acțiuni constructive (sensibilizarea propriilor părinți, a cetățenilor indiferent de vârstă) la salvarea mediului înconjurător. În general, majoritatea elevilor din România nu au formată o educație ecologică - pungii, ambalaje, cutii de plastic etc. aruncate în curtea școlii sau pe stradă, stau mărturie lipsei de educație ce ar trebui să provină din familie și să fie consolidată în instituțiile de învățământ. În prezent, ca disciplină școlară, educația de mediu este materie opțională. În opinia unui fost ministru al Mediului (Korodi Attila) „în școli, o oră pe săptămână alocată studiului mediului înconjurător este insuficientă”. În declarația făcută, domnia sa a subliniat că va propune Ministerului Educației să pună accent deosebit pe studierea problemelor de mediu în instituțiile de învățământ, că dorește mai multă educație ecologică (după modelul european) în școlile generale și liceele românești. Modelul european Green Package al „cutiei verzi” prevede lecții cu tematică despre mediul înconjurător înglobate tuturor materiilor școlare (matematică, fizică, chimie, limbă maternă etc.) este considerat a fi cel mai potrivit pentru introducerea în învățământul din România. „Problemele de mediu trebuie studiate nu doar dintr-o singură carte, ci și la fizică, chimie ori biologie și vom încerca să integrăm cutia verde în cât mai multe materii” a afirmat fostul ministru al Mediului, care a adăugat că: „acest model se implementează în paralel în mai multe țări europene”. Alt fost ministru al Mediului, Borbely Laszlo, a declarat că își dorește ca ecologia să devină disciplină obligatorie la școală, subliniind că speră în schimbarea mentalității. „Avem un așa-zis Green Package, deci un pachet verde pentru Ministerul Educației pe care sper să îl introducem de anul viitor nu numai în manualul școlar, ci și ca acțiuni pentru a conștientiza nu numai copiii, ci și părinții cât de important este să aperi mediul”, a declarat Borbely. Totodată a precizat că deși această disciplină există, ea este doar opțională între clasele V-VIII. „Va trebui să discut cu ministrul Educației să încercăm totuși să introducem ca disciplină obligatorie și să schimbăm și materia care se predă, în sensul în care să aibă cât mai multe activități interactive de ieșit în mediu, de a arăta cum colectezi deșeurii în mod selectiv”, a arătat ministrul. În prezent, în România sunt implementate proiecte și programe de educație ecologică, de la nivel de grădinițe la instituții de învățământ superior.

Metode de predare a educației ecologice în școlile românești

Educația ecologică se poate realiza prin orice tip de activitate școlară, activități științifice, artistice, practice, sportive sau religie. Din multitudinea formelor de manifestare menționăm: observații în natură, experimente, povestiri științifice, desene, plimbări, drumeții, excursii, vizionare de diapozitive sau expuneri power point, jocuri de mișcare instructiv - distractive, labirinturi ecologice, vizitarea muzeelor, expozitii, spectacole, vizionari de emisiuni TV cu specific educațional, concursuri. Tematicile care pot fi parcurse sunt stabilite în funcție de subiectul propus: "Să ocrotim natura", "Poluarea în diferite anotimpuri", "Ce se întâmplă iarna cu plantele și animalele?", "Ce știm despre pădure?" "Natura se trezește la viață", "Copac tânăr, copac bătrân", "Ce ne învața natura?", "S.O.S. natura...", "Culorile și sănătatea", "Aspectul cartierului meu, satului meu", "Curiozități ecologice", "Pământul, planeta vie", "Măști și costume ecologice", etc. Specialiștii în teoria și practica educațională definesc metoda de predare ca fiind „modalități de acțiune cu ajutorul cărora elevii, sub îndrumarea profesorului își însușesc cunoștințe, își formează priceperi, deprinderi, își dezvoltă aptitudini și iau atitudinile”. Realizarea acestor acțiuni este asigurată de baza teoretică structurată a metodelor și mijloacelor de învățare, de strategii privind organizarea procesului predării-învățării materializate în comunicarea dintre profesor și elev. Procesul de învățare este susținut de materiale didactice variate, mijloacele audio-vizuale, aplicații de teren, utilizate în practica educației ecologice. Metodele și tehnicile folosite în educația ecologică sunt adaptate în funcție de grupele de vârstă ale copiilor (preșcolari, școlari sau liceeni), fiind grupate în patru categorii:

a. Metode de comunicare: orală (pozitive, interrogative, rezolvarea problemelor); scrisă (consultarea manualelor și analiza pe text); vizuală (limbajul cuvântului, imaginii, sunetului); de comunicare interioară (bazate pe limbajul intern).

b. Metode de explorare sistematică a realității obiective: directă (observația sistematică, cercetarea documentelor, studiul de caz) și îndirectă (demonstrația, modelarea etc.).

c. Metode fundamentate pe acțiune practică: externă, reală (exercițiul în aer liber, lucrările practice, activități creative) și fictive sau simulare (jocuri didactice, jocuri de simulare).

d. Instruirea informațională: instruirea cu ajutorul calculatorului (lecțiile interactive prin programul AEL-Advanced eLearning); simularea unor procese și fenomene naturale în laboratoarele școlare sau în cadrul lecțiilor AEL; folosirea hărților interactive și a imaginilor satelitare etc.

Aceste metode vizează: cunoașterea și utilizarea noțiunilor de mediu în descrierea și explicarea unor fenomene obiective și a relațiilor din mediul natural, dezvoltarea spiritului de observare, investigare și cercetare la elevi și formarea unui set de valori pozitive față de mediu și a motivației de a participa la menținerea calității mediului.

Din lipsă de spațiu încheiem acest material afirmând că Educația ecologică nu este doar o forma de educație, un instrument în rezolvarea problemelor de mediu sau în gestionarea resurselor naturale. Este un proces de o dimensiune esențială în recunoașterea valorilor mediului înconjurător și definirea conceptelor privind mediul având ca scop îmbunătățirea calității vieții. Acest tip de educație urmărește inducerea, în special în instituțiile de învățământ, a dinamicii sociale cu privire la educație (cunoștințe, deprinderi, motivații, valori), care să stimuleze dezvoltarea personală, abordarea colaborativă și critică, dar și asumarea responsabilităților cu privire la deciziile luate pentru menținerea calității mediului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Educația Ecologică –raport de cercetare, coordonator DEZSO Iuliana, Cercetarea a fost elaborată în cadrul proiectului cu titlul „Development of the Environmental Education Institutional Structure in the Cross-border Region”, finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – Romania 2007 – 2013, contractului de grant HURO/0801/073;
2. Darie, Nicolae, Uniunea Europeană. Construcție. Instituții. Legislație. Politici comune. Dezvoltare, Editura Matrix Rom, 2001;
3. Ungureanu, Irina, Geografia Mediului, Editura Universității "Al. I. Cuza" Iași, 2005;
4. Mihaela Roberta Stanef, Sistemul educațional din România, disparități dintre mediul urban și cel rural, Academia de Studii Economice din București, 2013;

Lucaci Melinda
tamaslucacimelinda@yahoo.com
Liceul Teoretic "Samuil Micu" / G.P.P. – Sărmașu

Violența în școală

Rezumat: *Violența la școală este tot mai răspândită. Care sunt aceste cauze? De unde provin problemele și conflictele? De ce copiii și tinerii nu sunt empatici și au o atitudine violentă, dură. Care sunt metodele cu care putem să diminuăm violența?*

Cuvintele cheie: *Violența, școala, familia, gentilețea, cearta, umilința, insolența.*

Ce este violența?

Violența este una dintre marile probleme ale lumii contemporane. Presa scrisă sau audiovizuală, informează în permanență cu privire la manifestări diverse ale acestui fenomen.

În acest context, apariția diferitelor forme de violență în mediul școlar, pare aproape o fatalitate și devine, adesea, un lucru obișnuit, cu care semenii coexistă fără măcar a se mai sesiza asupra pericolului.

Problema violenței în școală poate și trebuie să devină o temă de reflecție pentru toți cei implicați în actul educațional.

Cu atât mai mult cu cât școala dispune, credem, de importante resurse pentru a concepe programe de prevenire a violenței și pentru a rupe cercul vicios al violenței în mediul școlar.

Gentilețea mai are oare loc în lecțiile de la școală?

Este, oare, înlocuită de legea junglei? Pentru specialiști nu încapе îndoiala. Vedem asta zi de zi, copiii nu mai sunt emoționați de autoritatea profesorilor. Școala este adesea locul unde sunt agresati de alți colegi sau chiar de profesori. Nicio grupă de vârstă nu este scutită. Chiar și grădinița, odinioară spațiu de siguranță, este astăzi motiv de anxietate pentru părinți.

Din experiența mea ca și educatoare timp de 27 de ani am fost martoră a multor schimbări de generații atât la copii cât și la părinți.

Copiii s-au schimbat odată cu schimbarea societății. Când valorile societății se schimbă atunci se schimbă și comportamentul oamenilor împreună cu copiii lor. Copiii sunt influențați de foarte mulți factori externi și interni.

Dacă noi părinții sau cadrele didactice nu suntem atenți la acești factori, informații care le pot influența pe copiii noștri și să controlăm pe acestea atunci putem avea consecințe negative în comportamentul lor. Din păcate violența atât verbală cât și fizică se începe de la această vârstă.

Dacă la această vârstă nu este corect prevenit excesele de violență atunci mai târziu violența va fi un mod de viață a individului.

Să evităm CEARTA

„Ambianța școlii este foarte importantă. Prezența atentă a adulților și susținerea celor superiori ierarhic în rândul profesorilor dezvoltă un sentiment de securitate, indispensabil tuturor”

(André Agard Maréchal)

Să evităm UMILINTELE

Bătaia de joc, bruscarea copiilor mici, dar și umilirea din partea profesorilor față de copii, toate acestea sunt o lecție a răutății. „Jignirea, insultele, toate astea le vezi zi de zi”, spune un elev de la un colegiu bucureștean. „Și dacă nu le parezi, ești victimă”.

„Aceste atitudini sunt mai frecvente la adolescenții care vor să pară dominatori în ochii celorlalți”, spune Alain Braconnier, „cel mai obraznic având rolul de a întări coeziunea grupului. Când se dezvoltă la cei mai tineri, aceste comportamente sunt răspunsul la un traumatism”.

Activități ÎMPREUNĂ

Nimic mai bun pentru dezamorsarea conflictelor, decât activitățile făcute împreună...cu condiția să

participe toată lumea.

A face ceva împreună sudează grupul și ne permite să vedem că suntem inter-independenți. Fără celălalt, nu suntem nimic.

A avea alături nu numai profesorul, preocupat de buna desfășurare a procesului instructiv-educativ, dar și „omul care să se apropie cu înțelegere și cu căldură” de problemele lor reprezintă o adevărată trebuință pentru elevi.

Pedepsirea INSOLENTELOR

Încă o dată, ceea ce poate fi mai rău, ar fi ignorarea obrăznicilor. Din momentul în care există încălcarea unei reguli, trebuie să existe și sancțiune.

Dacă a făcut o boacăna, copilul sau adolescentul ”cea mai bună reacție este umorul, pentru că permite o anumită distanță”, spune Alain Braconnier. Asta instalează o anumită distanță și dezamorsează aroganța.

Dacă obrăznicia devine normă, cel care provoacă mereu, trebuie exclus, oricare ar fi vârsta lui.

Refuzul acestui tip de comportament prin excluderea de la ore este util și copilului, și profesorului.

Pentru că provocarea verbală îi este utilă agresorului pentru a se face remarcat în grupul de elevi.

Bibliografie

Iancu S., Psihologia școlarului – De ce merg unii elevi „în crunțați” la școală?, Editura Polirom, 2000, Iași.

Ferréol G. și Neculau A., Violența, aspecte psihosociale, Editura Polirom, 2003, Iași.

Pellé- Douël C. Cum facem față violenței la școală, revista PSYCHOLOGIES, numărul 43, 2011.

Vincent, G, Liceenii, apud Hameline, D., Profesori și elevi, E.D.P., București, 1978, p. 59.

Sărbătorirea tradiționalului carnaval și implementarea ei în activitățile de la grădiniță la popoarele maghiare

Rezumat: *Carnavalul își are rădăcinile încă din vremea romanilor. S-au descoperit puncte comune între obiceiurile păgâne și cele creștine. Cu diferite costume, măști, jocuri, dansuri, poezii ritmice oamenii alungă iarna care este de fapt sfârșitul anului și trebuie alungat spiritele rele. Această tradiție s-a conservat mai mult la popoarele germanice și cele maghiare.*

Cuvinte cheie: *Carnaval, serbare păgână, costume, mascații, mâncăruri tradiționale, jocuri, dansuri și poezii ritmice.*

1. Istoricul Carnavalului

Carnavalul are rădăcini încă din vremea romanilor sub denumirea „carneval” iar după răspândirea creștinismului acest obicei a fost interzis de aceea numai în anumite locuri s-au mai păstrat din aceste tradiții.

Etnologii și istoricii au descoperit puncte comune între obiceiurile păgâne și cele creștine. În sărbătorirea iernii se împletesc învierea și moartea naturii, lupta între haos și ordine, maturitatea, dragostea, căsătoria și fertilitatea, norocul și nenorocul, destinul și multe altele dintre aspectele vieții. Aceste serbări păgâne au fost foarte sângeroase cerând și vieți umane.

Mai târziu aceste jertfe au devenit simbolice iar ceremoniile niște jocuri mistice. Despre obiceiurile de carnaval au rămas izvoare scriptice numai din secolul al XIV. Totodată în aceste obiceiuri s-au implementat numeroase tradiții slave și balcanice ceea ce demonstrează că au rădăcini din Roma și Grecia Antică.

În perioada Eviului Mediu s-a răspândit pe trei teritorii cum ar fi curtea domnească, burghezia orașenească și satele cu țărani. În curtea domnească influența italiană a avut o conotație mai accentuată iar în rândul țăranilor era o influență germană. Etimologia cuvântului „carneval” provine din limba italiană care din păcate nu este folosită în limba maghiară numai cea de etimologie germană „vaschang”.

Carnavalul a avut loc în perioada de după anul nou până de lăsatul secului. Înaintea postului se țineau baluri cu multe năzdrăvănii, îmbrăcați în diferite costume în care femeile se îmbarcă în bărbați și bărbații se îmbracă în femei.

Mascații sau păpărunii sau ciufii sunt îmbrăcați în haine urâte din care unul este acoperit cu verdeață cu crengi de arin și urății îl apără să nu fie udat.

Oamenii participanți la carnaval încearcă să le ude cu apă pentru a spăla răul, iar ei ripostează cu funingine ca să împrăștie răul. În altele locuri este îmbrăcat o sperietoare care este dus pe o căruță în tot satul. Se organizează o înmormântare al acestuia iar bocitoarele plâng după el. La finalul drumului sperietoarea este arsă ceea ce simbolizează că s-au ars spiritele rele, se termină iarna și se așteaptă primăvara. Zonele cele mai frecvente unde se mai practică aceste obiceiuri sunt Nireș, Mănăstirea, Benedek, Rimetea, Ditrău. Se joacă diferite scenete umoristice, se spun diferite poezii satirice despre diferite personalități în aceea așezare.

Fetele nemăritate sunt ironizate prin diferite cântece sau poezii satirice. Carnavalul se organizează începând de după bobotează din 6 ianuarie până de lăsatul secului iar după aceea se ține postul de 40 de zile. Un alt obicei răspândit era carnavalul femeilor când la șezătoarele din sat se aduneau femeile și fetele nemăritate iar în fiecare seară mergeau și băieții unde împreună cu fetele dansau, cântau, făceau glume, nebunii. Aceste chefuri se țineau până dimineața și așa se cunoșteau mai bine tinerii de unde se porneau și poveștile de iubire.

Aceste petreceri erau ca niște nunți mai mici cu dansuri, tarafe și cu mâncăruri, prăjituri tradiționale. Mâncărurile tradiționale erau: sarmale, răcitur, gogoși, băuturi și diferite mâncăruri din carne. Iar după aceste chefuri înaintea lăsatul secolului se organiza pe plan local în sat înmormântarea carnavalului, unde participă tot satul. În zona secuimii se ține obiceiul „măscura” când unii se îmbracă în haine frumoase sau alții în haine urâte.

Aceste costume pot fi: țigan, comerciant, drac, moarte, husar, hornar și diferite animale cum ar fi: capră, cal, taur, urs etc.

Aceste tradiții și obiceiuri se încearcă să se mențină în gândirea și viața copiilor cu ajutorul cadrelor didactice mai ales în grădinițe.

2.Sărbătorirea carnavalului în grădiniță

În rândul copiilor este preferatul eveniment deoarece momentele hazlii, glumețe, umoristice sunt acompaniate cu alegerea diferitelor costume .

Ei sunt bucuroși pentru că au ales costumele preferate, eroii preferați în care se pot deghiza cu această ocazie. Se învață cântece, poezii ritmice populare, jocuri, dansuri și se spun poezii hazlii despre costumul în care s-au îmbrăcat.

În unele locuri unde nu s-au păstrat tradițiile carnavalului s-a preluat unele influențe moderne. Deaceia în aceste locuri educatoarea are un rol foarte important de a reînvăța copiilor unele elemente tradiționale. Pentru sărbătorirea carnavalului ne pregătim în jur de 3-4 săptămâni deoarece acele dansuri, cântece, poezii ritmice necesită timp. Împreună cu copiii confecționăm diferite măști și costume. Educatoarea va povesti și prezenta copiilor diferitele obiceiuri și tradiții de carnaval în unele zone . La finalul proiectului de 3-4 săptămâni copiii vor chema părinții la serbarea lor unde vor prezenta măștile, costumele și toate dansurile, cântecele, poeziile hazlii . Ca răsplată pentru munca lor vor primi diplome de participare și de mențiune pentru evaluarea diferitelor costume.După aceea va începe muzica și voia bună se va începe petrecerea unde se pot dansa și mânca dulcuri tradiționale de carnaval.

3.Concluzii

Influența carnavalului asupra copiilor are și un alt aspect deoarece ei vor să sărbătorească carnavalul mai precis mormântarea carnavalului în curtea grădiniței cum se practica odinioară în sate.

BIBLIOGRAFIE:

Carnavalul- Editura Silver Tek

Dicționar explicativ al limbii maghiare

Jeles napok ünnepi szokások (Obiceiuri zilelor și al serbătorilor tradiționale) – Tátrai Zsuzsánna és Karácsony Molnár Erika , Planétás Kiadó, Reálszisztéma Dabasi Nyomda Rt. 1997

Sănătatea mentală – stil de viață sănătos

Rezumat: Pentru o viață sănătoasă trebuie să ținem sub observație unele aspecte cum ar fi: reziliența, conexiunea socială, atitudinea pozitivă, relaxarea, alimentația sănătoasă, somnul odihnit și scopul vieții bine definit. Totul depinde de noi de cum percepem lucrurile așa vom avea o minte sănătoasă în corp sănătos.

Cuvinte cheie: Sănătate mentală, boli mentale, reziliență, conexiune socială, atitudinea pozitivă, relaxare, alimentație sănătoasă, somn, scopul vieții.

Cum ne dăm seama că avem probleme de sănătate mentală?
Cum ne dăm seama că ceva nu este în regulă cu noi?

Orice om poate avea probleme. Aceste probleme îl poate dărâma, ar putea fi anxios dar totuși este o diferență dintre o stare de cădere psihică, de supărare și o stare depresivă sau boală mentală. Se pot enumera zeci de boli mentale cum ar fi: depresia, tulburări de anxietate, atac de panică, tulburare obsesiv-compulsivă, tulburare de stres post-traumatic, tulburări de alimentație, tulburări de dispoziție, schizofrenia, dependență de anumite substanțe etc.

Bolile mentale nu depind de educație, vârstă, etnie sau sex. Simptomele bolilor mentale apar și cu o durere fizică de ex: de stomac, dureri de spate, insomnie etc.

Cauzele lor nu sunt cunoscute în totalitate dar totuși se pot enumera: moștenirea genetică, expunerea la anumite condiții în perioada fetală cum ar fi: inflamație, toxine, alcool, droguri, factori de neurochimie cerebrală adică neurotransmițătorii fiind anumite substanțe chimice din creier care transmit semnale către alte părți din creier sau din organism, situații stresante din viața de zi cu zi, anumite boli cronice cum ar fi diabetul, lovituri la cap, experiențe traumatice, consumul de alcool sau droguri, neglijarea sau abuz din copilărie.

Simptomele din care putem să ne dăm seama că cineva de lângă noi suferă de o boală mentală sunt: sentimentul de ratare, modificări extreme în starea de spirit, izolare de familie, prieteni sau activități, oboseala, lipsa de energie sau probleme cu somnul, sentimente de furie, ostilitatea, violență, schimbări bruște ale dispoziției, paranoia, gândul frecvent la moarte sau sinucidere.

Cum putem să ne menținem sănătatea mentală?

Trebuie să ne construim viața în așa fel încât să avem câteva obiective. Aceste obiective ne ajută să menținem o viață sănătoasă atât fizic cât și psihic. Deci prioritatea noastră este:

- flexibilitatea și adaptarea la situații noi, învățând mecanisme de rezistență la stres
- să avem poftă de viață,
- să menținem un echilibru între muncă și relaxare
- să construim relații sănătoase cu semenii,
- să vedem scopul și sensul acțiunilor noastre
- să avem un sentiment de mulțumire și de încredere în sine.

Reziliență

Fiecare dintre noi trecem prin situații grele, traume, suferințe, neazuri. E foarte important ca să putem gestiona emoțiile și sentimentele de frustrare. Trebuie să ne eliberăm de acele întrebări: "De ce mie mi s-a întâmplat?" „Cu ce am greșit să merit asta?"

Având o abilitate numită reziliență care este o caracteristică a unei sănătăți psihice puternice și permite revenirea din evenimentele neplăcute, persoanele în cauză reușesc să rămână concentrate,

flexibile și productive în acțiunile lor. Ei pun problema și întrebările altfel:

”Ce pot învăța din ceea ce s-a întâmplat? Cum pot deveni mai puternic? Cum pot folosi ceea ce s-a întâmplat în favoarea mea? Cum pot fi mai bun? Tot ceea ce s-a întâmplat s-a întâmplat cu un scop?” Ei au și răspunsul la întrebări deoarece văd și scopul acelor întâmplări.

Având un nivel crescut al rezilienței psihice și emoționale, ele reușesc să găsească mecanisme de adaptare la situațiile dificile, sunt mai puțin temătoare de incertitudinea caracteristică a viitorului și sunt mai deschiși experiențelor noi. Da ne putem întreba nu toți suntem rezilienți atunci ce se întâmplă cu cei mai slabi? Da într-adevăr așa este se poate învăța cum să gestioneze mai bine emoțiile prin diferite modalități de adaptare la stersul zilnic menținând la un nivel scăzut și să funcționeze optim.

Din propria experiență aș dori să prezint câteva metode pe care le folosesc atunci când am o problemă gravă. În primele zile foarte mult mă ajută plânsul și îmbrățișările cu cei dragi. Mă ajută faptul că pot împărtăși durerea cu membrii familiei mele, cu cei care sunt alături de mine, cu cei în care am încredere deplină și știu că orice se întâmplă ei nu-mi trădează încrederea. Poate am clipe în care am și o stare de furie, de țipete, de revoltă dar cu asta eu încerc să mai las din energiile negative și să mă liniștesc. După aceea vine o perioadă de liniște în care meditez asupra întâmplărilor și încerc să pun la loc toate sentimentele și emoțiile. Îmi spun ”Trebuie să fie ceva bun din asta! Nu degeaba s-a întâmplat! Trebuie să am răbdare ca să văd care este scopul întâmplării! Dumnezeu are un scop cu toate acestea, trebuie să am răbdare!

De multe ori dorim un răspuns imediat, dar nu este așa. Trebuie să avem răbdare și noi vom fi care ne dăm seama de răspuns.

Nu trebuie să suferim, nu trebuie să facem din suferință o prioritate. Să facem din viață o prioritate și să ne bucurăm de ea alături de cei dragi.

Conexiune socială

Conexiunea socială mai ales cea față-n față este o prioritate. Viața poate să ne aducă destule dezamăgiri în ceea ce privește relațiile pe care le avem cu cei din jur, ne poate face timizi și neîncrezători în oameni. Asta nu înseamnă că mereu se va întâmpla la fel, asta nu înseamnă că trebuie să renunțăm la interacțiunea cu ceilalți.

Suntem ființe sociale, avem nevoie de conexiuni pozitive și relații emoționale cu ceilalți.

Experiențele mai puțin fericite pe care le-am avut în trecut vis-a-vis de acest subiect n-ar trebui să ne inhibe, din contră, ne-ar putea ajuta să căutăm relații sănătoase, constructive, bazate pe valori reale.

Un aspect foarte important este conexiunea față-n față. Am uitat de ea de când trăim în secolul vitezei, iar socializarea s-a mutat în spațiul virtual. Dar să ne amintim că noi suntem oameni reali, cu nevoi reale și avem nevoie să mai privim un om în ochi în timp ce vorbim cu el și să-l îmbrățișăm cu drag.

Sunt multe aspecte pozitive pe care le-am adus în discuție aici. O îmbrățișare sinceră primită de la un om drag este un medicament, eliberează la nivelul creierului substanțe chimice care ne dau o stare de bine și liniște. Apoi, privind în ochi omul în care ai încredere vei avea mai multă deschidere când discuți cu el despre problemele tale, vei simți mai mult confort afectiv când vei vedea că nu te judecă și că te înțelege, iar comunicarea voastră va deveni mai pozitivă ajungând practic o mare parte din soluția problemei.

Acțiunile de voluntariat sunt iarăși o metodă de socializare deoarece întrunesc grupuri mari de oameni și cu siguranță găsești cu cine să interacționezi. Amintește-ți că o stare bună, un zâmbet și un salut sunt o carte de vizită care poate deschide multe uși.

Atitudinea pozitivă

Mai mult decât atât, atitudinea ta pozitivă pe lângă faptul că îți face bine ție, mai înseninează și ziua

celui care interacționează cu tine. Așa că, de ce nu? Ieși din spatele virtualului și stai conectat cu oamenii în viața reală.

Activitatea fizică eliberează de asemenea endorfine, substanțe chimice care ne dau o stare de bine, ne ajută să combatem nivelul de stres, îmbunătățesc memoria, ne fac mai energici, mai activi și ne ajută să dormim mai bine.

Poți ieși la o plimbare în parc cu un prieten sau cu animalul de companie, poți alege să mergi pe jos în loc să-ți conduci mașina, până și să dansezi pe muzica preferată este o activitate fizică declanșatoare de bună dispoziție. În timpul exercițiilor fizice pe care le faceți eliberați-vă de gânduri, focusați-vă mai bine pe cum se mișcă mâinile și picioarele dumneavoastră, simțiți-vă respirația, simțiți-vă pe dumneavoastră în acel moment făcând ceva benefic pentru propria persoană. Acest lucru vă va ajuta să stați conectat cu prezentul și va ameliora nivelul de stres pe care îl simțiți când vă gândiți la câte mai aveți de făcut, veți simți că dețineți situația sub control.

Din propria experiență aș putea să împărtășesc și munca fizică din grădina de flori și de zarzavat, De ex. în grădina de flori mă bucur de floarea de care am plantat-o , am udat-o și am avut grijă de ea iar ea la rândul ei îmi răspunde bunătaea mea cu floarea, cu mirosul și culoarea frumoasă . În grădina de zarzavat mă bucur după o muncă grea și lungă de roadele sănătoase, de mirosul frumos ,de culoarea frumoasă al zarzavatului și mai ales de gustul unic ce îmi oferă ca o recompensă pentru munca depusă. Și știu că tot ce mănânc de acolo e pusă de mâna mea , e muncită de mine și o pot mânca și eu și familia mea cu încredere deoarece oferă sănătate fizică dar și mentală.

Mai am o experiență personală foarte frumoasă acum trei ani am cumpărat un teren. Aici cândva s- a cultivat vie. Totul era lăsat în paragină iar eu cu soțul am curățat fiindcă era crescut de copaci, pomi și tufișuri în neștire . La un moment dat am găsit în ”pădurea” aceasta un nuc de mărime mijlocie. Eu m- am oferit să curăț în jurul de tufișuri și de copacii. Când am terminat munca epuizantă i- am spus :”Copacule acum primești aer, soare și apă să văd dacă vei face nuci ?” De atunci așa a rămas în familie că e nucul meu. ”Nucul meu” an la an e mai frumos, mai falnic. De câte ori mă duc acolo vorbesc cu el, iar în toamna aceasta a făcut două găleți de nuci ca recompensă zic eu. Părerea mea că și copacii și plantele simt dragostea cu care sunt îngrijiiți. Eu așa concep utilitatea mea în viață. Normal că mă simt utilă și pe alte planuri ale vieții dar acesta este un mod de relaxare , de liniște. Ne trebuie liniște, să ne întoarcem în natură să ascultăm ce mesaje ne trimite natura.Când am cumpărat acel teren m- am speriat ce era acolo dar acum am înțeles cum au putut să supraviețuiască acei copaci lăsați în paragină. Ei așteptau pe cineva care va scoate de acolo și vor repune în lumină. Iar eu m- am regăsit împreună cu soțul că facem ceva util și munca noastră e valoroasă.

Relaxare

Rețineți că viața înseamnă mișcare și aveți dreptul să vă relaxați făcând ceva util pentru corpul și mintea dumneavoastră.

Cum se poate menține acest stres sub control pentru o bună funcționare? Prin învățarea unor mecanisme de adaptare.Vorbește cu o persoană dragă. Acest lucru îți va aduce o stare de liniște, poate nu va modifica situația stresantă, dar cu siguranță te va face pe tine mai calm și prin urmare, mai apt în a găsi o rezolvare situației tale.Nu-ți neglija simțurile. Ascultă muzica ta preferată, miroase o floare sau parfumul care îți aduce o stare de bine, bea un ceai, privește un tablou care-ți place și te duce departe de ceea ce te supără pe moment.

Descoperă ce anume îți calmează agitația care, nu uita, este de moment, la fel cum este și situația dificilă în care te afli. Va trece, abordează-o cu calm și vei găsi rezolvarea potrivită. Descoperă-te prin reacțiile pe care le manifesti în astfel de momente, apoi după ce vei privi mai detașat situația vei putea să analizezi mai bine reacția ta și-ți vei îmbunătăți modalitățile de adaptare la factorii de stres. Ce vei obține prin acest lucru? Ceea ce numim reziliență psihică și emoțională și vei ține stresul sub control.

Amintește-ți de timpul tău liber. Poate că ai multe de făcut, timpul pare că se îngustează și tu nu știi

cum să înghesui toate activitățile tale în câteva ore. Ia o pauză, vezi un film bun, discută cu un prieten, citește dintr-o carte bună, fă ceva doar din simplul fapt că te bucură.

Ia-ți o pauză să îți amintești că ești viu, că viața este un miracol, că ești binecuvântat cu tot ce ai sau nu, acordă-ți o pauză de recunoștință și mulțumire. Vei fi surprins să afli că după aceasta timpul tău s-a dilatat considerabil și tu deții controlul situației.

Fă din relaxare o rutină. În ceea ce privește menținerea sub control a nivelului de stres, yoga, meditațiile de tip mindfulness, respirația profundă și relaxarea musculară progresivă sunt alte tehnici care vă susțin în dobândirea unei bune sănătăți psihice și emoționale.

Consumarea alimentației sănătoase

Mâncatul pe fugă, consumul unor alimente bogate în grăsimi rele, dar sărace în nutrienți, ca să nu mai zicem de alimentele super-procesate. Toate acestea vor duce în timp la afectarea stării de sănătate pe toate planurile – fizic, psihic, emoțional; vor scădea nivelul energetic; perturbă somnul și afectează sistemul imunitar. Benefic ar fi să reducem treptat consumul de cofeină, alcool, prăjeli, glucide rafinate, alimente procesate sau foarte încărcate de hormoni, renunțând apoi la ele în favoarea unei diete sănătoase pentru mintea noastră. Vom observa efectele favorabile ale consumului de nuci, pește, avocado – alimente bogate în omega 3 cu un rol important în buna funcționare a creierului. De asemenea, legumele și fructele vii colorate sunt un aport de vitamine și nutrienți care ne ajută la îmbunătățirea stării de spirit.

Somnul

Somnul este un alt aspect al sănătății psihice care merită discutat. Parcă auzim tot mai frecvent că oamenii au insomnii, că nu se odihnesc cum trebuie, unii se trezesc mai obosiți decât au adormit, alții nu reușesc să adoarmă din pricina a prea multor gânduri, o altă parte nu-și acordă decât vreo câteva ore de somn pentru că „timpul nu le permite”. Dacă noi credem că este o rezolvare să dăm skip la somn, creierul nostru nu este de aceeași părere. Neuronii noștri au nevoie să ne eliberăm de gânduri înainte să ne punem capul pe pernă, putem face o baie caldă înainte de somn, putem asculta o muzică liniștitoare sau să citim ceva relaxant. Respectarea ritmului somn-veghe chiar și în timpul weekendului este un aspect important în ceea ce privește odihna de care avem nevoie. De asemenea și mediul în care dormim trebuie să fie unul liniștit, răcoros și întunecos astfel încât celulele noastre secretoare de melatonină din glanda pineală să se poată adapta la modul nocturn.

Scopul vieții bine definit

Scopul și sensul nostru în viață. Pentru ce trăim? Ne surprindem la un moment dat în viață în timp ce alergăm găfâind de cotidian și uitându-ne în urmă vedem de ce am fugit, de lucruri bune sau mai puțin bune, dar ne surprinde o întrebare. Unde fugim și care este sensul nostru? Firește, cu toții avem un scop, fiecare om are menirea sa și o va găsi atunci când va fi pregătit pentru asta. Sensul vieții este perceput diferit de fiecare individ în parte, dar el este cel care ne face să ne simțim utili, declanșează în noi motivația de a merge mai departe pe un drum ales sau de-a ne schimba traiectoria pentru a deveni mai buni. Oricum ar fi, sensul nostru este cel care ne determină să ne dăm jos din pat dimineața. Mai mult decât atât, găsirea lui duce la generarea de celule noi, la construirea de noi rețele neuronale și la întărirea sistemului imunitar. Totodată, găsirea sensului nostru în viață îmbunătățește starea de spirit ajutând astfel în ameliorarea nivelului de stres și în dobândirea unei bune sănătăți psihice și emoționale.

Munca, fie că este jobul tău plătit sau munca de acasă unde îți place să grădinărești, să desenzi, să scrii sau să ai grijă de un animal de companie, oricare dintre acestea te vor face să te simți activ și util.

Acțiunile de voluntariat, pe lângă faptul că implică socializarea despre care am menționat mai sus, este tot un mod de a simți că ai un sens, te vor învăța despre bunătate, compasiune și loialitate.

Deci în concluzie viața sănătoasă depinde tot de noi de cum abordăm situațiile stresante și ce

atitudine luăm în fața lor.

BIBLIOGRAFIE:

- Riga D, Riga S (2010). Construcția sănătății și medicina omului sănătos. Revista Medicală Română. 57(4): 223-229. ·
- Milea Șt (2008). Psihiatrie și/sau sănătate mintală? Revista Română de Psihiatrie. 10(1-2): 1-5.
- Milea Șt (2009).
Profilaxia primară a tulburărilor psihice la copil și adolescent. vol. 2. Ed. Ama Best Art, București. ·
- Mircea T (2004).
- Alina B (2019). Educația pentru sănătate–calitate, relevanță, necesitate. Revista Didactica Pro..., revistă de teorie și practică educațională, 115(3), 25-28.
- Corina, Z. (2017). Sănătate mintală prin educație pentru dezvoltare emoțională. In Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului. pp. 109-118.

Metode tradiționale și moderne în educația preșcolară. Efectele lor.

REZUMAT: *Metodele tradiționale sunt bazele educației preșcolare și se desfășoară mai mult frontal. Dezvoltarea copilului cu aceste metode tradiționale sunt vizibile, dar cele moderne ajută ca unele informații să fie percepute mai ușor și mai plăcut. Învățatul devine ușor și interesant. Se dezvoltă foarte mult creativitatea, gândirea logică și aplicarea în practică a experimentelor.*

CUVINTE CHEIE: *interactiv, cooperativ, creativ, practic, argumente.*

Importanța metodelor în activitatea instructiv- educativă

De-a lungul carierei mele didactice am avut ocazia să cunosc mai multe metode de lucru în grădiniță. Am fost „martoră” la mai multe reforme în educație preșcolară ceea ce a condus pas cu pas la performanță.

Noi educatoarele avem un deosebit noroc deoarece am fost supuși la mai multe experiențe didactice permanente în de-a lungul anilor, ceea ce ne-a format personalitatea, creativitatea, eficacitatea, seriozitatea, punctualitatea. Așa am reușit să ne concentrăm cu maximă dăruire asupra copiilor din punct de vedere al educației, al dezvoltării psihice – fizice.

Totuși nu trebuie să uităm faptul că metodele tradiționale sunt baza educației și al metodelor moderne preșcolare.

Metodele tradiționale ajută cadrele didactice să lucreze eficient cu fiecare copil în parte, mai ales la dezvoltarea limbajului și al comunicării și să respecte particularitățile de vârstă a fiecăruia.

Prin metodele: convorbire, lectură după imagini, memorizare, joc didactic copilul este introdus în comunicare, vorbire prin care își dezvoltă vocabularul activ și auzul fonetic, exprimarea corectă din punct de vedere gramatical, dezvoltă memoria și implementează dragostea față de limbă.

În comparație cu contemporanitatea, copiii din vremurile trecute știau să se exprime destul de corect gramatical, își exprimau sentimentele, gândurile, erau mai respectuoși, comunicau cu cadrele didactice, cu colegii și cu părinții.

Nu erau așa de interiorizați, inhibați. Cei cu probleme de deficiență de vorbire și de disgrafie nu erau într-un număr așa de ridicat.

Metodele tradiționale pun accent prin implementarea și însușirea cunoștințelor realizându-se mai mult frontal.

De ex. la matematică și la educația psihomotorică e foarte important să se respecte particularitățile de vârstă al copiilor și să se respecte programul lor educațional.

La matematică trebuie să înțeleagă, să cunoască cunoștințele și să folosească corect limbajul matematic. Iar cu metodele moderne aceste cunoștințe deja știute se pot fixa mai bine sau chiar folosi în activitățile de zi cu zi. Aici mă gândesc la orientarea în spațiu unde copilul nu numai că trebuie să cunoască acele expresii matematice ci și să folosească în activitatea de zi cu zi.

Deci în general metodele tradiționale se folosesc implementate în nenumăratele și diferitele metode moderne. De ex. explicația, demonstrația, convorbirea, conversația, exersarea, repetarea, analizarea, experimentarea, evaluarea, jocul didactic etc. se folosesc în orice tip de activitate și este baza oricărei metode moderne.

La metodele moderne putem aminti de ex. cele interactive, cooperative și metoda proiectului.

Eficiența și creativitatea cadrului didactic se pot afla prin activitățile integrate care sunt pe placul

copiilor și ajută la dezvoltarea creativității, al imaginației acestora. Activitățile de acest gen sunt foarte dinamice, cooperative, jucăușe și la obiect. Toate metodele moderne subliniază această linie de dinamicitate, creativitate și de joc. Experimentarea conduce la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinile copiilor, la organizarea rațională a activităților copiilor.

Aceste metode moderne se deosebesc de cele tradițional prin activizarea lor adică cele tradiționale sunt mult mai pasive.

Aș dori să vorbesc mai mult despre aceste metode interactive,cooperative.

De ce sunt mai eficiente ? Ce dezvoltă ele ? De ce sunt mai apreciate de către copii și cadre didactice ? Ce efecte sau impacte au asupra copiilor ?

Instruirea interactivă reprezintă un tip superior de instruire, care se bazează pe activizarea subiecților instruirii, pe implicarea și participarea lor activă și deplină în procesul propriei formări, precum și pe instaurarea de interacțiuni, schimburi intelectuale și verbale, schimburi de idei, confruntare de opinii, argumente etc. între aceștia.

Modernizarea continuă a procesului instructiv- educativ, impune ca strategiile aplicate să fie cât mai riguros selectate și într-o formă accesibilă, novatoare.

Prin folosirea diversificată a metodelor, educatoarea urmărește eludarea monotoniei, plictisului, rutinei, deschizând sufletul copilului, dorința de învățare într-un mod eficient și creativ.

Învățarea activă are la bază implicarea copilului în procesul de învățământ transformându-l într-un cooperant la propria instruire și educare. Prin accentuarea caracterului formativ educativ a tuturor strategiilor se contribuie la dezvoltarea potențialului individual, a capacității de a opera cu informațiile asimilate, de a le aplica în practică, la dezvoltarea capacității de a investiga de a căuta soluții situațiilor problemă.

Metodele noi interactive se bazează pe cooperarea dintre copii în timpul unei activități. Ei trebuie să relaționeze unii cu alții astfel încât responsabilitatea individuală să devină presupuziția majoră a succesului.

Practicarea unei pedagogii interactive înseamnă trecerea de la o pedagogie implicită, opacă și chiar secretă, la o pedagogie explicită, cât de transparentă este posibil, în care elevul însuși, negociază raportul său cu achizițiile, le poate accepta, le poate critica sau chiar refuza.

O astfel de pedagogie centrată pe elev sau pe grupul de elevi, este o pedagogie activă și interactivă cristalizată ca o caracteristică majoră a socio- constructivismului, ea promovând descoperirea noului de către participanții la procesul de educației și stabilizarea de relații între ei, cât și dezvoltarea creativității.

Educarea creativității elevilor a devenit o preocupare de prim ordin a școlii de pretutindeni.

Progresul omeniului nu este disponibil fără activitatea creatoare, teoretică și practică a oamenilor. Din acest motiv este firesc ca activitatea creatoare să fie considerată ca forma cea mai înaltă a activității omenești.

Creator poate fi considerat oricine, nu rămâne la ceea ce a moștenit, la ceea ce a învățat și apoi reproduce în chip mecanic ce încearcă să a ducă o contribuție personală, să progreseze, să-și expună ideile asupra unui anumit subiect, prin urmare elementul creator nu se găsește numai în așa numitele activități superioare.

„ Orice creație este un act al dăruirii de sine, e o faptă a iubirii prin care prinde viață și căldură întreaga comunitate umană chemată să se înalță și să se bucure de acel dar.”

Creativitatea reprezintă pentru lumea contemporană o povocare cu totul specială, un fenomen unic, cu caracter complex și interdisciplinar. Sintagma „ formarea personalității creative ”este prezentă în însăși idealul educațional al școlii românești, care constă în

„ dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creative.”

Noile cerințe ale elevilor și societății impun ca sistemul de instruire și de metodologie didactică să fie suplu și permisiv la dinamica schimbării care are loc în componentele procesului instructiv și

educativ.

Pentru a implementa aceste idealuri ale societății, adică de dezvoltare a creativității elevilor, este nevoie de noi metode și mijloace care să asigure acest lucru.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experimentale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al cultului de predare-învățare- evaluare. Prin folosirea acestor metode preșcolarii depun efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a atâtor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții. De asemenea, aceste metode activează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să le argumenteze deciziile luate.

Aceste metode presupun respectare particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare- copil. Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale ori în combinație cu acestea.

Trebuie însă, să folosim pe scară largă metodele activ- participative, prin apelarea la metode pasive, dar când este nevoie, prin maximizarea dimensiunii active a acestora, prin punerea în valoare a aspectelor calitative ale metodei. În cadrul procesului de predare- învățare- evaluare trebuie să ținem cont de alternarea unor caracteristici a acestuia în planurile activ- pasiv, abstract- concret etc. și să nu apară o singură metodă dominantă. Se poate considera astfel că, orice metodă posedă la un moment dat trăsături care să se integreze succesiv în procesul instructiv- educativ, deoarece nu putem renunța la anumite metode pentru că astfel elevul bun nu ar mai avea nici un punct de pornire de la cel să creeze. Un elev își manifestă spiritul creativ atunci când: se implică activ în procesul de formare și învățare, adoptă o atitudine activă și interactivă, explorează mediul și găsește soluții personale, problematizează conținuturile și face descoperiri, elaborează produse intelectuale unice și intelectuale etc. Acest fenomen al creativității trebuie să-l urmărim și să-l dezvoltăm în permanență, fără a-l bloca. De aceea, în vederea împlinirii celor afirmate au apărut metode noi care să stimuleze spiritul creativ și asocierea de noi idei, putând fi aplicate cu precădere și la vârsta preșcolară.

Care sunt efectele și impactul metodei proiectului asupra copilului ?

Făcând o analiză comparativă între tradițional și noile metode putem afirma că majoritatea schimbărilor constau în plasarea copilului în procesul educativ: locul primordial îl ocupă copilul de la asigurarea temei și până la identificarea unor situații de cercetare soldate cu soluții proprii, de la un proces didactic fragmentat la unul integrat, global.

Metoda proiectului prezintă avantajul că dezvoltă deprinderile de documentare științifică, capacitatea de a structura și sistematiza materialul, încurajează asumarea responsabilității, valorifică numeroase comportamente și abilități ale copiilor.

Având în vedere cele mai sus menționate susțin aplicarea metodei proiectelor tematice alături de structurarea tradițională a activităților didactice această metodă permițându-mi organizarea progresivă a activității copiilor în funcție de dezvoltarea lor, de interesul manifestat pentru activitatea propusă, de gradul de cunoaștere al temei propuse. Metodele interactive utilizate în cadrul diferitelor proiecte îi stimulează pe copii pentru cunoaștere, îi motivează, îi provoacă și îi încurajează să se exprime liber, să-și susțină prin argumente ideile, să caute, să accepte și alte soluții. Folosind metodele interactive le vom stimula copiilor dezvoltarea proceselor psihice senzoriale și de cunoaștere: gândirea, limbajul, spiritul de observație.

BIBLIOGRAFIE:

Revista învățământului preșcolar, Nr 3-4 – C.N.I.” Coresi” S.A.-2009

Elena Gongea, Silvia Breben, Gargeta Ruiu, Mihaela Fulga- „, Metode interactive de grup ” –Ghid metodic, Editura Arves,2002

Curriculumul pentru învățământul preșcolar- M.EC.T.-2008

Mărțișorul, simbolul primăverii

Rezumat: Sărbătoarea Mărțișorului provine încă din vremea romanilor când de 1 martie se sărbătorea Anul Nou. Simbolica mărțișorului era folosit în mai multe zone diferit cultura populară doar anotimpul primăvara este punctul de legătură.

Cuvinte cheie: Primăvara, mărțișor, obiceiuri, natură, legende, ață albă și roșie, trifoi.

Legătura omului cu natura

După o lungă amorțeală a naturii dar nu numai și al oamenilor e timpul să vină deșteptarea. Sună ceasul deșteptător și lumea începe să se dezmoștească. Căldura și strălucirea soarelui pătrunde în cele mai întunecate colțuri ale naturii dar și în sufletul oamenilor. Omul fiind întotdeauna influențat de natură ba chiar în antichitate se rugau Soarelui, Vântului, Furtunii pentru bunăstare. Aceste elemente conduceau viața omului de atunci crezând că sunt niște zei care fiind veseli atunci natura este liniștită iar dacă sunt supărați atunci se dezlănțuie furtună și viscol. Acest lucru a influențat și artele precum pictura, literatura și religia. S-au născut legende și povești nemuritoare despre tot ce înseamnă formele ale naturii. Chiar și Eminescu pomenește în poeziile sale de dragoste prezența naturii care este un decor al scenelor de amor.

În poezia *Revedere* ne dă de înțeles prin diminutivele folosite „*codrule, codruțule ce mai faci drăguțule* ?” apropierea omului față de natură, prietenia și protejarea care este oferit omului la nevoie. Pornind de la vorba „*Codrul e frate cu românul*” omul contemporan nu s-a schimbat foarte mult în atașamentul față de natură, ba din contră încearcă să mențină această legătură moștenită din strămoși prin diferite sărbători, tradiții și obiceiuri formate despre diferite schimbări ale naturii sau al vremii.

Primăvara ar fi un moment de bucurie atât pentru faună și floră cât și pentru oameni. Se spune că de 1 martie se sărbătorește Ziua Mărțișorului.

Care este originea acestei sărbători ?

În primul rând are o legătură cu înnoirea anului. În vremea romanilor de 1 martie se sărbătorea Anul Nou și se celebra sărbătoarea „Matronalia”. Luna lui Marte care era și zeul războiului dar și al forțelor naturii, al primăverii, al agriculturii, al fertilității și al vegetației. Dualitatea între pace și război se remarcă și în culorile mărțișorului, roșu înseamnă război iar albul înseamnă pace.

La începutul secolului al XVII-lea arheologii au descoperit amulete asemănătoare mărțișorului la Schela Caldovei. Aceste amulete erau confecționate din niște pietricele vopsite și purate la gât.

În Moldova și Bucovina mărțișorul era format dintr-o monedă de aur sau de argint, prinsă cu ață albă și roșie, purtat de copii în jurul gâtului. În primele 12 zile ale mărțișorului fetele adolescente purtau mărțișorul la gât, iar apoi au prins în păr până la sosirea primilor cocori și înflorirea arborilor. După aceea fetele și-au atârnat mărțișorul de creanga unui copac iar moneda o dădeau pe casă. Aceasta însemna că anul este productiv.

Cum sunt mărțișoarele în ziua de azi?

Mărțișoarele de azi s-au schimbat foarte mult și sunt confecționate dintr-o gamă largă de material de ex: sârmă, pietricele, mărgelă, textile, hârtie colorată, lână colorată etc. Au diferite forme cum ar fi: diferite flori, inimioare, diferite păsări, fluturași, trifoi cu patru foi, hornar, bicicletă, diferite găze, potcoavă etc. Iar de la câțiva ani încoace aceste mărțișoare sunt confecționate ca niște bijuterii mai ales ca niște broșe care se pot folosi în orice moment al anului sau la orice ocazie.

Ce simbolizează mărțișorul ?

Chiar dacă de-a lungul timpului forma mărțișorului s-a schimbat semnificația acestuia a rămas aceeași adică este un simbol al primăverii, al revenirii la viață. Ne aduce optimism și credință.

Cum a apărut mărțișorul în tradiția românească?

Iată povestea mărțișorului... Odată soarele coborî într-un sat, la horă, luând chipul unui fecior. Un zmeu l-a pândit și l-a răpit dintre oameni, închizându-l într-o temniță. Lumea se întristase. Păsările nu mai cântau, izvoarele nu mai curgeau, iar copiii nu mai râdeau. Nimeni nu îndrăznea să-l înfrunte pe zmeu. Dar într-o zi, un tânăr voinic s-a hotărât să plece să salveze soarele. Mulți dintre pământeni l-au condus și i-au dat din puterile lor ca să-l ajute să-l biruie pe zmeu și să elibereze soarele. Drumul lui a durat 3 anotimpuri: vara, toamna și iarna. A găsit castelul zmeului și au început lupta. S-au înfruntat zile întregi până când zmeul a fost doborât. Slăbit de puteri și rănit, tânărul elibera Soarele. Acesta se ridica pe cer înveselind și bucurând lumea. A reînviat natura, oamenii s-au bucurat, dar viteazul n-a ajuns să vadă primăvara. Sângele cald din răni i s-a scurs în zăpada.

Pe când acesta se topea, răsăreau flori albe, ghiociei, vestitorii primăverii. Până și ultima picătură de sânge se scurse în zăpada imaculată. Muri. De atunci tinerii împletesc doi ciucurași: unul alb și unul roșu. Ei le ofera fetelor pe care le iubesc sau celor apropiați. Roșul înseamna dragoste pentru tot ce este frumos, amintind de culoarea sângelui voinicului. Albul simbolizeaza sănătatea și puritatea ghiocelului, prima floare a primăverii. Deaceia de 1 Martie pe lângă mărțișor se mai dau cadou și buchete frumoase de ghiociei.

Primul mărțișor

Legenda mărțișorului spune că: umblând cu oile prin pădure și torcând lâna din furcă Baba Dochia a gasit o pară, i-a făcut o "borță" și a legat-o cu un fir de ață, asta se întâmpla într-o zi de 1 Martie și de atunci s-a extins obiceiul. Insa despre mărțișor a început să se vorbească mai târziu iar primele informații fiind furnizate de folcloristul Simion Florea Mihai.

Obiceiuri de mărțișor la grădiniță

Din păcate obiceiurile de mărțișor în zona noastră nu este așa de frumoasă ca și în alte zone dar este remarcabil un lucru. Această sărbătoare fiind moștenită și transmisă de generații numai de poporul român, totuși și alte popoare, etnii conviețuitoare au preluat acest obicei . De ex. și maghiarii cumpără din comerț mărțișoare și le fac cadou prietenilor membrilor de familie. În grădiniță avem obiceiul ca de la an la an să confecționăm mărțișoare pentru părinți pe care copiii le duc acasă. Educatoarea va povesti semnificația acestui simbol și mai ales al șnurului roșu cu alb împletit. Copiii vor spune părinților, prietenilor cărora le dau mărțișoarele” La mulți an de 1 Martie”sau „Să ai o primăvară frumoasă ”.

La școli și la grădinițe cadrele didactice primesc mărțișoare și flori de 1 Martie de la copiii lor din clasa lor. Aceste mărțișoare sunt purtate pe palton sau pe bluză măcar o săptămână sau până în data de 8 martie de Ziua Femeii. Îmi amintesc când eram copil eram foarte bucuroasă dacă am primit de la un coleg sau colegă mărțișor și chiar ne laudam fiecare cât avem și care are cel mai frumos mărțișor. Acum în unele clase unii colegi dăruiesc pentru fiecare coleg de clasă câte un mărțișor. Acest obicei s-a transformat la noi un simbol de prietenie și respect. Cu acest gest se dă startul sosirii primăverii și al bunăstării.

BIBLIOGRAFIE:

Consultații pentru activitatea educativă în grădiniță- Gica Hogiu, Elvira Bartoș, Georgeta Ruiu- Eurobit, Timișoara, 1996

Povestea Mărțișorului – Passionaria Stoicescu- , Editura- Tehno- Art , Petroșani

Elemente păgâne și creștine în ritualurile românești

Rezumat: *În cultura populară în mare parte al sărbătorilor își au rădăcina din ritualuri păgâne. După apariția creștinismului unele sărbători s-au transformat după ritual creștin dar totuși au mai păstrat din arterele păgâne.*

Cuvinte cheie: *Animismul, ritual păgân, creștinism, tradiții, obiceiuri, credință, cultura populară.*

Despre cultura populară

Oamenii din cele mai vechi timpuri au fost înspăimântați de lumea necunoscută, plină de primejdii, în mijlocul căreia s-au trezit, ai nimănui. Există un numitor comun în evoluția umanității, prin același mod de gândire în încercarea de a înțelege viața, de a supraviețui, de a asigura fertilitatea în toate formele ei prin diferite ritualuri. Oamenii au început să se închine tuturor forțelor necunoscute, așa s-a născut prin prima credință a omenirii - animismul, izvorâtă din teama stărnită de fenomenele înconjurătoare, de natura care poate fi binevoitoare sau potrivnică.

O bună parte a ritualurilor "păgâne" preluate de creștinism și atribuite unor sfinți, deoarece erau prea temeinic infiltrate în credința popoarelor pentru a putea fi ignorate, sunt dedicate fertilității sau Cultului Soarelui - primul Zeu căruia i s-au închinat muritorii.

Pretutindeni în lume există tradiții identice, legate de aceeași factori determinanți, dar în cadrul social al altor credințe, care nu mai pot fi catalogate drept păgâne doar pentru faptul că nu aparțin creștinismului.

Obiceiurile cuprind semnificații profunde asupra omului și relațiilor lui cu natura, cu lumea înconjurătoare. Astfel, obiceiurile prezintă viața socială și diversele aspecte ale rânduiei ei.

În cultura populară tradițională, obiceiurile formează un capitol important, fiindcă întreaga viață a omului, munca lui din timpul anului și diferitele lui ocupații, relațiile cu semenii și cu întrușipările mitologice erau întretesute cu obiceiuri. În folclorul nostru, unele obiceiuri au păstrat până astăzi forme ample de desfășurare, în care vechile rituri se îmbină cu acte ceremoniale, cu manifestări spectaculoase.

Sărbătorile populare au trei funcții esențiale:

- Întrețin relația cu sacrul, abătându-i pe oameni de la cele lumești, ajutându-i să-și reînnoade legăturile cu cele de dincolo.
- Refac grupul comunitar; uneori aceste sărbători regroupează tot satul, înlesnind comunicarea directă, pe care se bazează cultura țăranului.
- Pun societatea în acord cu Cosmosul.

Folcloristica a grupat, în general, obiceiurile calendaristice în patru cicluri care corespund celor patru anotimpuri: obiceiuri de primăvară, de vară, de toamnă și de iarnă.

Dintre obiceiurile de primăvară, în zona Moldovei se mai păstrează încă unele cu o reprezentativitate mai amplă.

Mărțișorul

Unul dintre cele mai frumoase obiceiuri păstrate la români este Mărțișorul. Tradiția dăruirii mărțișorului datează de demult. În vechiul calendar lunar al romanilor, 1 martie coincidea cu începutul Anului Nou, iar luna respectivă era dedicată Zeului Marte – divinitate a vegetației și

protector al căsătoriilor. Tot acum românii celebrau sărbătoarea femeilor, bărbații oferind daruri soțiilor.

De Mărțișor, femeile și fetele purtau la gât un șnur bicolor ,un fir roșu și unul alb, împletit din lână, „pentru a avea noroc la rodirea câmpului și pentru a nu se pârlă la soare în timpul verii, pentru a fi frumoase ca florile, plăcute și drăgăstoase, bogate și norocoase, ferite de boli și de deochi”, de care se agăța câte o monedă găurită, din metal strălucitor. Mărțișorul era purtat 9 sau 12 zile, după care era legat de ramura unui copac tânăr. În mai, femeile și fetele mergeau să vadă dacă le-a rodit pomul, deducând din asta norocul lor în acel an. Legarea mărțișorului de un pom simbolizează conjuncția contrariilor, redată și prin cele două fire împletite: firul alb semnifică iarna, iar cel roșu căldura primăverii. Și pentru că în majoritatea gospodăriilor animalele aveau un rol foarte important, de multe ori li se agățau și lor la gât astfel de podoabe.

În ciuda modificărilor survenite și uitării semnificațiilor ancestrale, mărțișorul apare și astăzi în forme ornamentale (floare, fluture, buburuză etc.) specifice simbolurilor feminine. El marchează ascendența principiului feminin, vizibilă în toate manifestările începutului de primăvară. Obiceiul a fost atestat în toate teritoriile locuite de români și aromâni. De la ei a fost preluat și de alte popoare din centrul și sud-estul Europei.

Obiceiul se păstrează și astăzi. De Mărțișor, deși în alte zone ale țării bărbații oferă femeilor și fetelor flori de primăvară și mărțișoare, ca simbol al respectului și dragostei ce le poartă, în zona Moldovei , femeile sunt cele care oferă bărbaților mărțișoare , ele , doamnele și domnișoarele urmând a fi „sensul zilei de 8 Martie ”, zi în care sunt înconjurată mai mult ca oricând cu mult respect, dragoste , admirație , primind flori și cadouri simbolice.

O dată cu 1 martie se intră în zilele Babelor, nouă la număr.

Zilele babei cuprind un ciclu de 9 zile, începând cu 1 martie și corespund cu zilele de urcuș ale Babei Dochia cu oile, la munte. Se spune că așa cum va fi ziua aleasă, din Babe (frumoasă, urâtă, întunecată, însorită), așa va fi firea și sufletul persoanei în acel an.

Zilele urcușului, echivalente cu numărul cojoacelor, reprezintă durata ciclului de renovare a timpului, iar moartea Dochiei, în ziua de 9 Martie se consideră hotar între anotimpul friguros și cel călduros.

Mucenicii

Sărbătoarea creștină a Sfinților 40 de Mucenici din Sevastia s-a suprapus peste începerea anului agricol tradițional și a generat o sărbătoare tradițională românească, Mucenicii sau Măcinicii. În această zi, se trece la curățenia gospodăriei, dându-se foc gunoaielor strânse numai cu foc adus din casă, pentru a aduce căldura din casa și afară.

În credința populară, în ziua mucenicilor se încheie zilele babelor, zilele capricioase ale îngemănării iernii cu primăvara, lasând loc zilelor moșilor, zile calde.

În ziua mucenicilor, în credința populară, se deschid mormintele și porțile Raiului, iar gospodinele fac, în cinstea Sfinților Mucenici, 40 de colaci numiți sfinți, mucenici sau bradoși. În Moldova, aceștia au forma cifrei 8, o stilizare a formei umane, și sunt copti din aluat de cozonac, apoi unși cu miere și nucă.

Conform tradiției populare cum va fi vremea în 9 martie, când sunt prăznuiți Sfinții Mucenici, așa va fi timp de 40 de zile.

Paștele

Deși viața modernă ne rostogolește în caruselul ei cotidian, sărbătoarea Paștelui își păstrează o semnificație aparte. În familie, fiecare dintre noi împlinim datinile primite din bătrâni. De la toleranță și iertare la spovedanie, împărtășanie și până la pregătirea coșului pascal din noaptea Învierii , Paștele este o punte de legătură între trecut și prezent.

Învieria Domnului sau Paștele este una din cele mai așteptate și mai respectate sărbători

religioase care comemorează evenimentul fundamental al creștinismului, Învierea lui Iisus Hristos – Marele îndrumător al omenirii, considerat Fiul lui Dumnezeu. Paștele este sărbătoarea cea mai sfântă din calendarul creștin, urmată de Crăciun.

Pentru ortodocși Paștele semnifică trecerea de la moarte la înviere și la viața veșnică. Viața și moartea, învierea, poruncile lui Isus – exemplul sigur de urmat pentru toți creștinii într-o nemurire. În fiecare an Sfintele Paști se sărbătorește primăvara. Paștele (Pascalia ortodoxă) s-a stabilit în acord cu criteriile adoptate la primul Sobor Ecumenic (a. 325) de la Niceea, să se sărbătorească în prima duminică ce urmează după luna plină a echinocțiului de primăvară, nu mai devreme de 4 Aprilie. Toate bisericile creștine ortodoxe sărbătorească Paștele pe stil vechi, cu excepția celei din Finlanda, care a trecut la stilul gregorian (cel nou), în totalitate.

Sărbătoarea Paștelui conține câteva etape îndelungate de pregătire a trupului și sufletului pentru întâlnirea și petrecerea acesteia. Sînt respectate un șir de obiceiuri care se practică în preajma acestei sărbători și care se desfășoară în Postul Mare timp de șapte săptămâni.

Pregătirea bucatelor pentru Paști începe în Săptămîna Mare, fiind respectată o anumită rînduială. Se pregătesc afumăturile din carne: jambonul, pastrama, cîrnații de casă. Cu o zi înainte de Paști se pregătesc și alte bucate precum: răcitură, pîrjoale, miel copt, friptură de miel, diferite salate. În Joia Mare gospodinele coc pască.

Pentru sărbătorile de Paști, creștinii vopsesc ouă roșii. Originea acestei obiceiuri se pierde în negura vremurilor. Oul este considerat drept simbol universal al nașterii, în cazul religiei creștine este atribuit mai frecvent simbolului renașterii, al nemuririi, făcînd parte și din simbolurile reînvierii naturii și vegetației.

Obiceiul de a înroși ouă de Paști l-au practicat strămoșii noștri din timpurile cele mai vechi. La început ouăle erau vopsite numai în culoarea roșie, dar cu timpul au început să fie utilizate și alte culori. În vopsirea tradițională a ouălor de Paști se folosesc coloranți naturali: flori, frunze, fructe și coji de copaci. Spre regret astăzi unele metode de vopsire cu coloranți s-au uitat, fiind înlocuite cu cei chimici, dăunători sănătății. Odată cu vopsirea ouălor într-o singură culoare s-a practicat și se continuă încondeierea ouălor cu diverse motive decorative. Este important de menționat că acest obicei s-a transformat în prezent într-o adevărată artă. În noaptea învierii, credincioșii merg la Biserică pentru slujba religioasă și sfințirea bucatelor de Paști. În coșul de Paști gospodinele pun ouă roșii, pască, bucate din carne, caș etc. Alimentele aduse la biserică în această noapte sînt un simbol al reînvierii și al belșugului. În tradiția strămoșească era primit, ca întorcîndu-se de la biserică să păstreze focul aprins, aducînd lumina în casă și gospodărie.

Ajunși acasă, înainte de a se așeza la masă creștinii se spală cu apă proaspătă în care se pun un ou roșu, unul alb și o monedă de argint „ca să fie curați, sănătoși, rumeni și bogăți anul împrejur”.

Așezîndu-se la masă creștinii mîncă din cele sfințite, nu înainte de a se saluta cu expresia „Hristos a Înviat!”, răspunsul fiind „Adevărat a Înviat!”. Masa de Paști se caracterizează prin bogăția bucatelor, ouă vopsite, pască etc. Tradițional, de Paști se servește mielul copt.

Sacrificarea mielului la această sărbătoare este preluată din practici precreștine, pentru a marca începutul perioadei de renovare a timpului.

Fiecare creștin trebuie în perioada postului să se abțină de la consumul bucatelor din carne și lactate și să se îngrijească de suflet prin fapte de dăruire și milostenie. În același timp, postul este și o perioadă de luptă cu sine, cu capriciile și obișnuințele, fapt pentru care doar cei ce reușesc să le înfrunte, pot primi sfînta împărtașanie.

Focul este un element tradițional în noaptea Învierii, fiind o preluare a tradiției păgâne, când, cu prilejul sărbătorilor primăverii, se aprindeau focuri enorme, simbolul soarelui care învinge iarna, a luminii care domină întunericul, a vieții care învinge moartea. În același timp avînd rol de purificare, de curățirea, de alungare a tuturor spiritelor malefice ale iernii și de stimulare a fertilității. Liturghia din noaptea Învierii, începe cu focul, de la care „se ia lumina”, adică se aprinde lumînarea de Paște.

Paștele este precedat de sărbătoarea Bunei-Vestiri, care se serbează la 7 aprilie, este ziua în care i se vestește Maicii Domnului că-l va naște pe Iisus Hristos. În această zi Biserica Ortodoxă dă dezlegare la pește. În multe părți ale țării femeile afumă cu tămâie pomii fructiferi ca să nu-i mănânce insectele peste an. Tot în această zi se dezleagă limba păsărilor în deosebi a cucului.

În perioada postului fiecare familie este preocupată de curățenia generală atât în casă cât și în toată gospodăria, pentru a întâlni Învierea Domnului într-un mediu curat. Gospodinele „primenesc” casa pentru sărbătoare, iar bărbaților le revine curățenia din gospodărie.

Precum reînvie natura și pământul se îmbracă în haină nouă de verdeață și flori, așa și oamenii pentru Sărbătoarea Învierii Domnului își înnoiesc garderoba, confecționându-și, iar mai recent procurându-și ținute noi.

Duminica Floriilor

Ultima săptămână din Postul Mare, numită Săptămîna Patimilor, începe în Duminica Floriilor, când se sărbătorește intrarea lui Isus Hristos în Ierusalim și se sfîrșește în Sîmbăta Mare. Este săptămîna în care sînt comemorate patimile lui Isus, răstignirea și moartea Sa din Vinerea Mare. La Florii se aduc la biserică ramuri verzi de salcie, care se sfințesc și se împart credincioșilor, drept semn de bucurie, amintind de sosirea lui Isus Hristos la Ierusalim. Se crede că însași Maica Domnului a binecuvîntat salcia, care se aduce în biserică și se sfințește pentru că ramurile ei au ajutat-o să treacă peste o apă.

Se cunosc mai multe obiceiuri și credințe specifice Duminicii Floriilor: cine înghite trei mugurași de salcie va fi sănătos tot anul, este bine să se planteze pomi și flori în această zi, să se pună ramuri de salcie în grădini și vii pentru a le proteja de vătămători.

Alexiile

Alexie din calendarul popular, serbat în ziua de 17 martie, este considerat a fi patronul tuturor viețuitoarelor care au hibernat în subteran (reptilele, mai ales) sau au stat ascunse sub coaja copacilor (insectele, numite gujulii) și care se trezesc, acum, la viață.

Sărbătoarea cunoscută sub numele de Alexii face parte din același ciclu ritualic de înnoire a timpului calendaristic, în prag de primăvară.

Focurile aprinse în zorii acestei zile prin livezi sau prin grădinile caselor aveau și o semnificație fertilizatoare, ziua fiind un important moment în calendarul pomicol tradițional.

Femeile obișnuiau să ia cărbuni din focul aprins, în castroane sau căni și să afume, pe rând, fiecare arbore fructifer din livadă, înconjurând și gospodăria de trei ori.

Rusaliile

Una dintre cele mai vechi și mai respectate sărbători arhaice la romani a fost Rosalia - Sărbătoarea rozelor, floarea ce reprezenta primăvara dar totodată și caracterul trecător al frumuseții și vieții. Ea era dedicată trandafirilor și cultului morților.

La daco-romani, apoi la români, Rosalia s-a transformat într-un ciclu de nouă zile denumite Rusalii, care au căpătat și alte semnificații în calendarul mitic popular, nu numai ca o importantă sărbătoare dedicată cultului morților (Moșii de Rusalii e zi de pomană funerară și de praznic) dar și ca și cult solstițial al soarelui, făcut în vederea obținerii unei recolte bogate, pentru protejarea apelor, a vegetației, pentru tratarea unor boli .

Astfel, păstrându-se elementele precreștine și Rosalia a fost preluată de creștinism și asimilată cu sărbătoarea Coborârea Sfântului Duh sau Cincizecimea (cu dată mobilă, care este celebrată a 50 zi după Paște) în calendarul popular Rusaliile – tot o sărbătoare legată de cultul morților.

Bibliografie:

- “Viața Sfinților”, Editura Episcopiei Romanului și Hușilor, 1998;
- Ion Ghinoiu – “Obiceiuri populare de peste an”, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997;
- Ion Ghinoiu – “Sărbători și obiceiuri românești”, Editura Elion, București, 2002;
- Romulus Vulcănescu – “Mitologie Română”, Editura Academiei Române, București, 1985;
- Irina Nicolau – “Ghidul Sărbătorilor Românești”, Editura Humanitas, 1998;
- Simion Florea Marian – “Sărbătorile la români”, Editura “Grai și Suflet – Cultura Națională”, 2001

Lucaci Melinda
e-mail: tamaslucacimelinda@yahoo.com
Liceul Teoretic "Samuil Micu" / G.P.P. – Sărmașu

Educatia incluzivă - educație de calitate pentru toți

REZUMAT: *Elevii cu deficiențe de învățare în școlile românești nu sunt ajutați ca să progreseze. E o problemă și acei copii care sunt săraci și nu permit să frecventeze școala. Problemele de etnie sau chiar de religie sunt frecvente în școli. Care ar fi soluția; O școală incluzivă care ar fi o rezolvare pentru toate problemele enumerate.*

CUVINTE CHEIE: *școală incluzivă, cooperare, identitatea culturală, remediere școlară, activități extracurriculare, principiul egalității, valori.*

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Cadrele didactice implicate în educația incluzivă pun accentul pe dezvoltarea de activități prin lucrul în echipă și cooperare. E foarte important respectarea identității culturale a fiecărui copil în parte și pe monitorizarea constantă a eficacității activităților de predare - învățare - evaluare la nivelul fiecărui copil. În același timp, programele de sprijin și remediere școlară, utilizarea posibilităților oferite de curriculum-ul la decizia școlii și implicarea părinților în diverse activități extracurriculare organizate la nivelul unității de învățământ reprezintă tot atâtea pași către succesul școlar al fiecărui copil.

Desigur, procesul de transformare a școlii tradiționale într-una incluzivă cere timp și tehnici noi de abordare din partea fiecărui profesor. Obiectivele educației incluzive vizează combaterea neparticipării școlare, ca și a abandonului și eșecului școlar, prin demersuri care depășesc barierele impuse de dificultățile de ordin material, personal, familial sau social cu care se confruntă copiii. În același timp, educația incluzivă vizează asigurarea unor condiții optime de învățare care să ofere tuturor șansa unui start egal în viața din punct de vedere educațional. Principiul egalității de șanse reprezintă conceptul de bază al școlii incluzive, prin aplicarea căruia aceasta contribuie la anularea diferențelor de valorizare bazate pe criterii subiective, de ordin etnic sau social. Incluziunea la nivel școlar se realizează prin respectarea și valorizarea diferențelor socio-culturale existente în rândul elevilor și prin promovarea bogăției și a diversității experienței educative care rezultă din aceste diferențe.

Școala incluzivă devine astfel o școală deschisă tuturor, o școală prietenoasă, flexibilă, o școală care abordează procesul de predare - învățare - evaluare într-un mod dinamic și atractiv, o școală care, prin sprijinul pe care îl oferă tuturor copiilor, se constituie într-un factor de bază al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecăților legate de apartenența la un anumit mediu și la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunități.

"O școală incluzivă este o școală deschisă către orice elev, o școală care primește orice elev, îl valorizează și îl face să se simtă acasă. Este, așa spune, școala ideală, unde toată lumea se duce cu plăcere și toți copiii sunt ajutați să-și atingă maximul potențialului nativ. Este școala care oferă sprijin accentuat pentru acei copii care au nevoie în mod deosebit de el".

Din păcate realitatea nu este întotdeauna la nivelul idealului. Există multe practici care generează disconfort în rândul elevilor, părinților și uneori chiar și al cadrelor didactice. Iar la nivelul școlilor sunt o serie de practici care exclud anumite categorii de copii de la beneficiile educației. De exemplu, în școala românească s-a dezvoltat o adevărată tradiție care constă în a valoriza doar copiii cu rezultate deosebite la învățătură; mai mult, cred că școala românească și-a ridicat stacheta foarte sus - ceea ce nu este deloc rău, problema e ca

nu-i sprijină pe copii să atingă această stachetă.

Desigur, există și școli unde lucrurile nu se întâmplă astfel, dar de cele mai multe ori, sprijinul oferit copiilor nu este pe măsura nevoilor acestora. Cu alte cuvinte, politica școlii românești este oarecum „*Aceasta e stacheta, sari!*”. Dar ce face școala pentru a-l ajuta pe elev să sară? Ce facem pentru cei care au dificultăți în a atinge stacheta?

Tendința de a ignora copilul care are un ritm de învățare mai lent e un fenomen foarte răspândit, și nu se ține cont ca acel copil nu are neapărat un nivel scăzut de inteligență, ci pur și simplu un alt ritm de învățare. Copiii care provin, de exemplu, din

învățământul special și au fost integrați în școlile de masă trebuie să facă față aceluiași standard de ca și ceilalți copii, și astfel se confruntă cu fenomene de excludere sau de ignorare.

Predăm la nivelul copiilor excepționali, al olimpicilor, restul nu ne interesează.

Din păcate, există și excluderi bazate pe criterii etnice, nu multe, dar cu atât mai flagrante. Desigur, sunt și școli în care situația este echilibrată, dar fenomenul despre care vorbeam e deosebit de răspândit.

Cu cât școala este mai departe de idealul școlii incluzive, cu atât mai mare este nevoia de intervenție. E vorba despre comunități în care apar probleme lingvistice, în sensul în care elevii vorbesc acasă altă limbă decât româna, fapt valabil pentru toate minoritățile. Însă cei care au nevoie urgent de sprijin sunt membrii minorității rome, pentru că, dacă celelalte minorități au învățământ în limba maternă, romii au o singură școală în toată țara unde se face predare în limba romani. În rest, ei se adaptează învățământului în limba română, și trebuie să spun că sunt foarte doritori să facă acest lucru, însă un copil care nu înțelege limba în care i se predă nu poate performa la școală. Acest tip de comunitate trebuie sprijinită.

În alta ordine de idei, participarea la învățământul preșcolar este o precondiție a succesului școlar, iar copiii care nu participă nici măcar la grupa mare încep școala cu un handicap evident, cu atât mai mult cu cât acești copii nu pot beneficia acasă de sprijinul părinților - este cazul comunităților sărace de romi, unde părinții au un grad de educație foarte scăzut. Din această cauză decalajul existent la început se accentuează pe parcurs, iar trecerea în clasa a cincea devine un moment foarte dificil, în care începe să se manifeste abandonul școlar.

O școală incluzivă este utilă tuturor.

Acest proiect se adresează unui număr limitat de școli, și le-am vizat pe acelea care au cele mai mari probleme. Însă ideea de incluzivitate ar trebui să se manifeste în toate școlile, peste tot există copii care sunt „puși la colț” de colegi și de profesori pentru că nu reușesc să performeze, fără ca școala să le ofere acestor copii sprijin diferențiat.

În toate școlile există cadre didactice care nu accepta ca părinții au un cuvânt de spus în școală ceea ce este complet fals, părinții trebuie consultați și priviți ca parteneri ai școlii. Desigur, în comunitățile sărace beneficiile școlii incluzive sunt evidente, poate că este prima oară când cineva chiar încearcă să identifice și să rezolve câteva din problemele acestor comunități. Pentru multe din aceste școli este prima dată când cineva se ocupa de formarea cadrelor didactice pentru că nivelul de profesionalism al acestora să crească și ele să poată rezolva problemele cu care se confruntă la clasă și în școală, este prima dată când cineva le oferă o minimă dotare materială pentru că învățarea să se desfășoare într-un mediu agreabil, primitor, și nu unul închis și opresiv.

Oferta școlii de a sprijini copilul prin programe-suport, prin ore suplimentare și prin activități extracurriculare, dar și prin programe de tip *șansa a doua*, care nu se adresează doar copiilor, ci și tinerilor și adulților, toate acestea reprezintă pasul decisiv către eradicarea abandonului școlar și oferirea unei educații de calitate pentru toți copiii .

Școala incluzivă facilitează accesul tuturor la o educație de calitate prin:

- ameliorarea și flexibilizarea curriculum-ului;
- utilizarea unor metodologii de predare - învățare - evaluare centrate pe elev;
- implicarea comunității în viața școlară;

- formarea cadrelor didactice din perspectiva valorilor educației incluzive;
- oferirea de servicii educaționale conform principiului „resursa urmează copilul”;
- programe de tip "A doua șansă" dedicate persoanelor care au abandonat școala sau nu au frecventat niciodată învățământul obligatoriu;
- îmbunătățirea atitudinilor adulților și copiilor față de diversitatea culturală, umană și etnică dintr-o comunitate.

Cele trei dimensiuni ale incluziunii la nivel școlar:

Dimensiunea culturală

Se referă la măsura în care filosofia educației incluzive este împărtășită de toate cadrele didactice din școala și în care ea poate fi observată de toți membrii comunității școlare și de toți cei care intră în școala. Crearea unei culturi a școlii trebuie să devină un proces la fel de important ca acela de predare a cunoștințelor și de dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie va putea sta apoi la baza elaborării unor strategii și a luării unor decizii curente privind practica.

Dimensiunea strategică

Se referă la plasarea abordării incluzive în nucleul dezvoltării școlare, astfel încât aceasta să se reflecte în toate strategiile școlare și să nu fie privită ca o adăugire exterioară, distinctă de toate celelalte. Conceptul de educație incluzivă trebuie să se reflecte în toate documentele de planificare școlară.

Dimensiunea practică

Se referă la asigurarea reflectării în activitatea la clasă atât a culturii cât și a politicilor incluzive ale școlii.

Metodele de predare - învățare - evaluare trebuie să încurajeze participarea fiecărui elev la activitățile desfășurate în cadrul orelor de curs.

BIBLIOGRAFIE :

1. “Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)”, 2008
2. “Tradițional și modern în învățământul preșcolar- O metodică a activităților instructiv-educative”, Monica Lespezeanu, Editura Omfal Esential, Bucuresti, 2007
3. “O noua provocare pentru educatie: Interculturalitatea” – Teodor Cozma, Editura Polirom, Iasi, 2001

Dezvoltarea creativității prin diferite metode și activități la preșcolari

Rezumat: *Rolul cadrelor didactice este să dezvolte creativitatea la copiii prin diferite metode. Trebuie observat fiecare copil prin ce este caracterizat creativitatea lui. Creativitatea dezvoltă gândirea logică, cognitivă dar și simțul estetic. Copiii au și un comportament specific ceea ce îi diferențiază față de cei din jur.*

Cuvinte cheie: *Creativitate, curiozitate, motivație, imaginație, idei inovatoare, integrare, progres.*

Ce înseamnă creativitate ?

Conform DEX-ului creativitatea este capacitatea umană de a crea, de a produce valori. Desemnează o gândire originală, plină de imaginație, care ne ajută să comunicăm mai bine, să găsim mai bine și mai rapid soluții la diferite probleme. Creativitatea se manifestă prin orice gest, produs sau idee care aduce ceva nou într-un domeniu. Omul creativ este considerat cel care are idei deosebite și îi surprinde pe cei din jur. Copiii creativi se diferențiază de restul copiilor prin diferite comportamente specifice. Dacă le este permis și pus la dispoziție un mediu potrivit atunci ei își dezvoltă în mod liber creativitatea.

Ei sunt curioși, vin cu soluții neobișnuite, cu idei originale, au inițiativă și un spirit de observație foarte bine dezvoltat. Văd conexiuni între elemente aparent fără nici o legătură, pun întrebări adecvate, caută alternative și explorează noi posibilități, manipulează și controlează simultan mai multe idei, învață rapid și ușor, au o memorie bună, un vocabular foarte bine dezvoltat, au o imaginație vie și o capacitate deosebită de a crea.

Copilul care-și manifestă care încă nu este influențat de educația rutinieră este considerat prototipul creativității.

De când se începe educația creativă?

Școala modernă și democratică de astăzi așează în centrul reflecției sale pedagogice și didactice copilul, ca un viitor cetățean creativ și care se integrează în societatea viitoare formând o bază eficientă.

Această educație se începe încă în perioada vârstei preșcolare ba chiar și mai devreme. Educatoarele au menirea de a ajuta progresarea omenirii viitoare care nu este disponibil fără activități creatoare. Pentru a implementa aceste idealuri ale societății, adică de dezvoltare a creativității elevilor, este nevoie de noi metode și mijloace care să asigure acest lucru.

Metode și activități care dezvoltă creativitatea copiilor.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențale de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor.

Scopul acestor metode

Aceste metode formează și promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare- învățare- evaluare. Prin folosirea acestor metode preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții. Aceste metode activează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Le respectă particularitățile de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale, cu munca pe grupuri și

activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare-copil.

Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale ori în combinație cu acestea.

Un copil își manifestă spiritul creativ atunci când:

- se implică activ în procesul de formare și învățare;
- adoptă o atitudine activă și interactivă;
- explorează mediul și găsește soluții personale;
- problematizează conținuturile și face descoperiri;
- elaborează produse intelectuale unice și intelectuale;

Educatorele dar nu numai ele, trebuie să urmărească acest fenomen al creativității și să dezvolte în permanență. Deaceia în vederea împlinirii celor afirmate au apărut metode noi care să stimuleze spiritul creativ și socierea de noi idei.

Tehnica 6/3/5 Brainwriting

Este o modalitate de lucru care se bazează pe construcția de „idei pe idei” în domeniul creativității. Ca obiectiv principal este stimularea creativității în grup a copiilor prin solicitarea de a găsi cât mai multe soluții- idei având la bază o temă dată.

Presupunere:

- 6 membrii în grupul de lucru
- 3 soluții fiecare membru al grupului la o problemă dată
- 5 minute- timpul de lucru pentru cele 3 soluții

Etapele sunt următoarele:

1. Împărțirea copiilor în grupe de câte 6 membri fiecare

Grupurile se pot alcătui de mai multe feluri de ex. educatoarea împarte diferite simboluri (flori, stelute etc.) și în funcție de simbolurile împărțite se vor forma grupele sau se pot juca diferite jocuri din folclorul copiilor unde se solicită grupuri de copii și atunci se și formează grupurile sau educatoarea va spune ce simboluri a pregătit copiilor și fiecare va alege ce dorește . Atenție aici educatoarea trebuie să gestioneze foarte atent acest procedeu deoarece copiii nu vor alege în mod egal și atunci trebuie să implementeze unele compromisuri.

O altă metodă ar fi alegerea de educatoare doi sau trei copii care sunt conducătorii grupelor și ei să aleagă membrii acestora.

Sau o altă variantă când educatoarea va împărții copiii prin numărătoare va număra până la 6 și de două sau trei ori depinde câți copii are în grupă și câte grupe vrea să formeze.

Tot așa se poate alege membrii grupelor prin poezii ritmice numărătoare, se va spune la finalul poeziei cine este arătat cu degetul va merge în grupa X iar apoi în grupa Y.

Dacă se lucrează cu copii mai mici de 4 ani atunci se acceptă 1-2 soluții pentru fiecare problemă. După formarea grupelor se va distribui materialul pentru fiecare membru

2. Prezentarea problemei și a sarcinii de lucru

Ex. Astăzi vom desena tema „La balul carnavalului”. Trebuie gândit care vor fi primele elemente care vor alcătui desenul. După ce ați desenat dați foaia colegului din dreapta pentru a interpreta ideile, desenele pe care ați realizat.

3. Activitatea propriu- zisă –alternează activitatea individuală cu cea de grup.

Copiii desenează trei elemente în maxim 5 minute. După ce au dat foile la colegi de grup la un moment dat desenul va ajunge la copilul care l-a desenat. Fiecare copil care primește desenul colegului are dreptul de a desena alte elemente care să îmbunătățească desenul să fie mai creativ, dar cu precizia să nu se îndepărteze de la tema dată.

Educatorele urmărește:

- schimbul de fișe să se facă în ordinea stabilită

- *copiii să îmbunătățească conținutul temei*
- *notează într-o fișă impicarea fiecărui copil*

1. Analiza rezultatelor

Se analizează fiecare lucrare identificând elementele care alcătuiesc desenul.

Se centralizează aideile rezultate și se apreciază. Fiecare fișă reprezintă o subtemă a temei prezentate la începutul activității. Copiilor li se cere să găsească un titlu care să definească conținutul desenului, dar care face parte din tema „La balul carnavalului”.

La începutul activității se poate specifica fiecărui copil cu ce culoare va desena.

Este foarte important de reținut să se respecte regulile, introducerea semnalelor sonore care marchează scurgerea timpului de ex. bătut din tobă, suflat din fluier etc., măsurarea rezultatelor obținute prin buline , flori stelute etc.

Metoda Philips 6/6

Această metodă solicită 6 participanți în rezolvarea unor sarcini în 6 minute.

Obiectivul metodei reprezintă stimularea creativității individuale și de grup prin emiterea de idei de către 6 membri timp de 6 minute .

Descrierea metodei:

După formarea grupurilor unde se află un lider care dirijează activitatea și prezintă rezultatele și un copil „mesager” al grupului care reține ideile colegilor.

Prezentarea temei și a sarcinii didactice pentru fiecare grup.

Varianta 1.

Fiecare copil va propune un răspuns iar copilul mesager va reține și va spune ideile.

Varianta 2.

Fiecare participant expune în grup o variantă care e analizată și apoi se trece la altă idee.

Fiecare lider al grupului va prezenta ideile elaborate al grupului.

Discuția colectivă- decizii în grup.

Ideile se ierarhizează împreună cu copiii în ordinea importanței, apoi decid în grup soluția finală.

Încheierea discuției.

Educatorea prezintă decizia finală.

Această metodă se integrează în activitățile de Curriculum fie în reactualizarea cunoștințelor, fie în predarea- învățarea- evaluarea conținuturilor.

Tehnica viselor

Aici copilul își lasă în voie imaginația să lucreze pentru a exprima ceea ce a gândit că poate face el în viitor, cum va arăta locuința lui etc.

Obiectivul urmărit este stimularea imaginației prin crearea de situații comparabile cu cele existente în viața reală.

Descrierea metodei:

1. Organizarea copiilor pe grupuri de câte patru.
2. Prezentarea sarcinii didactice

În cadrul temei ” Orașul meu ”fiecare copil își va imagina cum v-a arăta localitatea în care trăiește când va fi mare.

Grupa 1- lingviștii.

Construiți localitatea așa cum v-o imaginați când veți fi mari.

Grupa 2 – arhitecții

Construiți localitatea așa cum v-o imaginați când veți fi mari.

Grupa 3- naturaliștii

Imaginați-vă cum va arăta localitatea fără poluare.

Grupa 4- kinesteticii.

Creați un program artistic pentru teatrul de păpuși din viitor.

3. Explorarea „visului”

Copiii își imaginează în grup, colaborează pentru rezolvarea sarcinii.

Educatorea stimulează copiii în funcție de inteligența evidențiată, sugerând procedeele imaginației „amplificare, diminuare, așezare spațială, schematizare, multiplicare etc. efectuarea unor combinații care să modifice spectaculos rezultatul.

4. Prezentarea muncii în grup.

Fiecare grup prezintă rezultatele obținute: textul, macheta, poster, teatrul de păpuși în formă cât mai plăcută .

5. Activități în grupuri

În cadrul aceluiași grupuri educatoarea revine cu o altă sarcină didactică.

„Gândiți-vă, din ceea ce v-ați imaginat, ce poate fi realizat cu adevărat. Timpul la dispoziție este cel pe care îl arată clepsidra.”

6. Prezentarea rezultatelor

Fiecare grup prezintă soluțiile viabile în funcție de timpul transunerii în realitate.

Beneficiile acestei metode sunt: stimularea imaginației și a acreativității, activizarea grupurilor prin competiția permanentă, impunerea stabilirii unei paralele între lumea reală și cea imaginativă, compararea soluțiilor, dezvoltarea gândirii creative, stimularea bunei dispoziții.

Rolul de animator obligă la ascultare activă a tuturor copiilor, grupurilor, la dialog, la provocare.

Suntem educatori iar aceasta ne obligă să ne adaptăm comportamentul situațiilor apărute. Ar fi frumos ca fiecare dascăl să fie pentru copiii lui „formator” , pentru a simți zilnic acea satisfacție pe care ți-o dă pregătirea pentru activitatea cu copii și ami ales plăcerea de a realiza o predare-învățare- evaluarea creativă diversă, eficientă, atractivă, diferențiată atât pentru tine ca dascăl cât și pentru copii.

Pentru a trăi bucuria rezultatelor instruirii este important momentul dintr-o lecție în care metoda devine „ vedeta” pentru copii.

BIBLIOGRAFIE

1. Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta , Fulga Mihaela- *Metode interactive de grup- Ghid metodic*, Editura Arves, 2002
2. I.Ioan Cerghit – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași 2006
3. *Mangementul clasei de elevi*- Mihaela Stoica- Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2014

Lucaci Melinda
e-mail: tamaslucacimelinda@yahoo.com
Liceul Teoretic "Samuil Micu" / G.P.P. – Sărmașu

Comunicarea în educație cu ajutorul educației tehnologiilor în educație

Rezumat: *Softurile educaționale au un rol important în activitatea profesorului în predarea disciplinei . În privința elevilor au un beneficiu în folosirea acestor tehnologii . Totuși este un semn de alarmă atât pentru profesor cât și pentru elevi ca să nu piardă interesul de a studia disciplina respectivă iar profesorul să-i motiveze și să-i implementeze interesul pentru a studia.*

Cuvinte cheie: *Soft educațional, softuri interactive, softuri de exersare(Drill-and-Practice), softuri de simulare, softuri pentru testarea cunoștințelor, jocuri educative.*

Puncte tari pentru softul educațional

Au menirea de a ajuta disciplinele care se predau în școală iar munca profesorului este ușurată. Disciplina predată poate să-i atragă pe elevi deoarece le place calculatorul iar softurile educaționale sunt diferite fiind pe o paletă extrem de largă. Softul poate prelua sarcina profesorului ca manager al instruirii și aume prezintă elevului lista detaliată sau sintetică a obiectivelor pe care acesta trebuie să le atingă cum ar fi:

- administrează teste pentru a determina progresul elevului;
- înregistrează datele și oferă feedback elevului și profesorului;
- recomandă o continuare adecvată al demersului instructiv;
- la nivel de clasă oferă informații relevante;
- (indicatorii statistici) pe baza cărora se pot lua decizii privind procesul de instruire;

Ca puncte tari mai putem menționa și alte facilități de ex: elevilor se reduce timpul de studiu iar utilizarea computerelor este mai eficientă în științe. Exersarea pentru formarea deprinderilor este mai eficientă și elevii care învață mai încet , cei rămași în urmă câștigă mai multe decât elevii foarte buni. Strategiile bazate pe utilizarea calculatoarelor sunt mai eficiente la nivelurile inferioare

Puncte slabe pentru softul educațional

Din prea mare interes al elevilor pentru calculator se poate ameliora interesul față de disciplina predată . Deci rolul profesorului este să mențină interesul față de disciplina pe care o predă și să motiveze elevii pentru studiere și lărgirea sferei de cunoaștere al acestui domeniu.

Ce înseamnă folosirea tehnologiei în educație?

Tehnologia nu schimbă procesul de predare și învățare , ea fiind vârful icebergului în procesul de palnificare al instruirii , servind ca un necesar sau ca o utilitate.

Rolul cadrului didactic în folosirea tehnologiei

Cadrul didactic în învățământul tradițional având rolul de transmitător al informației , iar aici se transformă în cel al facilitator al învățării. El trebuie să creeze un ambient adecvat (scop, informații, resurse, strategie) care să-i permită elevului să-și construiască și să-și dezvolte cunoștințele.

Are rolul de a pune resursele la dispoziția elevilor pentru ca aceștia să lucreze pe cont propriu. Resursele trebuie să organizeze în asemenea fel încât să inspire elevii, să-i ajute în învățare, să le stimuleze formarea de capacități de gândire de ordin superior și să susțină practicile de instruire.

Clasificarea softurilor educaționale

Softurile interactive pentru însușirea unor cunoștințe noi :

- se creează un dialog între educabil și programul respectiv;
- interacțiunea poate fi controlată de computer (dialog tutorial) sau de educabil (dialog de investigare). Tutorul poate prelua funcțiile unui profesor deoarece educabilul este dirijat de computer, iar softul de investigare indică calea de parcurs pentru elev deoarece elevul este motivat să-și extragă toate informațiile necesare pentru rezolvarea sarcinii;

Softuri de exersare (Drill-and-Practice)

- se realizează exersarea individuală pentru însușirea unor date, procedee, tehnici sau formării unor deprinderi specifice;
- permite ca fiecare elev să exerseze în ritmul propriu și să aibă mereu aprecierea corectitudinii răspunsului dat;

Softuri de simulare

- permite reprezentarea controlată a unui fenomen sau sistem real prin intermediul unui model cu comportament analog;
- se pot modifica unele parametri și observa modul în care se schimbă comportamentul sistemului;
- experimentul este o acțiune de cercetare directă a realității care pot fi realizate de aceste softuri;
 - simularea ajută elevul în crearea unui model mental;

permite elevului să testeze în mod sigur și eficient comportarea sistemului în diferitele situații ;
Simulările oferă educabilului situații practice pe care trebuie să le rezolve și atestă nivelul de cunoștință și deprinderi;

avantajele simulării sunt: creșterea motivației, învățarea eficientă, controlul asupra unor variabile multiple, prezentări dinamice și reluarea simulării în ritmul propriu al elevului;

Softuri pentru testarea cunoștințelor

- ei apar în formă independentă dar pot fi și parte integrată dintr-un mediu de instruire complex;
- măsoară progresul elevilor în învățare;

Jocuri educative

- softuri sub forma unui joc implică pe elev într-un proces de rezolvare de probleme; prin realizarea simulării unui fapt real oferă elevului de aprofunda cunoștințele;
- oferirea unor diferitelor modalități de atingere a scopului;
- crește motivarea elevului;
- crește nivelul de efort pentru activități specifice;
- implicarea activă a elevului în procesul didactic;
- încurajează interactivitatea socială prin intermediul conexiunilor dintre participanți;

BIBLIOGRAFIE:

- Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de liceu. Aria curriculară Matematică și Științe ale Naturii. Editura Aramis Print, București 2001
- Tehnologia informației și a comunicațiilor în procesul didactic – gimnaziu și liceu. Ghid metodologic. Editura Aramis Print, București 2009

Lucaci Melinda
e-mail: tamaslucacimelinda@yahoo.com
Liceul Teoretic "Samuil Micu" / G.P.P. – Sărmașu

Un copil , un univers....

Rezumat: *Copiii cu nevoi speciale în societatea noastră. Cum putem integra acești copii, noi cadrele didactice sau ei cum pot integra într-un colectiv. Cum reacționează unii părinți la aflarea veștii că în grupa sau clasa copilului ei este un copil cu nevoi speciale? Diversitatea și interculturalitatea în societatea românească.*

Cuvinte Cheie: *Copii cu nevoi speciale, diversitate, educarea integrată, toleranță, cooperare, interculturalism, intoleranță.*

„Fiecare copil pe care îl instruiam este un OM dăruit societății”.

Nicolae Iorga

Toți suntem identici și totuși, deosebiți. Un suflet inocent ca cel al unui copil este ca o pasăre care dorește să își ia zborul. Egalitatea între copii ar trebui să reprezinte un mod de viață existent, nu doar o concepție care pare imposibil de atins din cauza unor lucruri minore care în ochii unora iau proporții colosale. Conceptul „copii cu nevoi speciale” a fost înțeles într-un sens larg și a cuprins toți copiii care necesită o atenție specială și care foarte des se află la marginea societății. În acest sens prin „copii cu nevoi speciale” am putea enumera următoarele categorii : copii cu handicap, copii cu boli cronice, copii cu tulburări de comportament, copii proveniți din familii dezorganizate sau aflate în situație de risc social, copii care sunt victimele violențelor, copii din etnii defavorizate. Educarea integrată ajută la creșterea copiilor cu nevoi speciale : dacă sunt crescuți ca și membrii bineveniți ai comunității, comunitatea le dă încredere de sine și ajută la acumularea de noi cunoștințe și abilități. Întâlnim pretutindeni oameni cu deficiențe. Perceperea lor socială nu este întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificații diferite, funcții de cultura și de valorile promovate. Copilul diferit se adaptează greu la relațiile interpersonale, de aceea părinții trebuie să joace rolul de tampon, de mediator între copil și persoanele străine. Uneori părinții pot dramatiza excesiv reacțiile inadecvate venite din partea unei persoane străine, identificând o falsă rea intenție într-un gest oricât de neutru. În alte situații, ei neagă tot ceea ce copilul observă în jurul său legat de propria deficiență, insită pe răutatea și ipocrizia persoanelor din anturaj, cultivând la copil convingerea că lumea în care trăiește este rea.

Pe de altă parte, unii părinți refuză să țină cont de dificultățile sociale determinate de deficiență. În acest fel, ei împiedică pe copii să înțeleagă și să accepte toate aspectele legate de propria deficiență. Instituțiile de educație de ex. grădinița, școala constituie o etapă fundamentală în dezvoltarea copilului, nu doar prin conținutul științific al procesului instructiv- educativ, ci și prin libertatea de acțiune a preșcolarului, care îi stimulează interesele de cunoaștere și contribuie la lărgirea câmpului de relații sociale. Acceptarea necondiționată a diversității într-un grup și stimularea toleranței este o adevărată provocare pentru cadre didactice. Ei trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoașterea și discutarea diverselor obiceiuri, tradiții, valori.

Desigur aceste rezultate nu se văd imediat ci numai în urma multor activități educative având la bază obiective clar precizate și accesibile copiilor preșcolari. Incluziunea preșcolară vizează impelmentarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și formare a comportamentelor copiilor în sprijinul toleranței și nediscriminării, al acceptării și oferirii de șanse egale pentru toți. Aceasta presupune pregătirea a celorlalți copii în vederea acceptării copiilor cu cerințe speciale și de alte etnii în mod firesc, pentru a nu face diferențe în manifestarea comportamentală sau verbală. Consider că nu există „rețete” pentru integrarea copiilor cu deficiențe în învățământul de masă.

Fiecare copil are dreptul la educație și merită să i se acorde o șansă. Învățând împreună, copiii învață să trăiască împreună să se accepte și să ajute la nevoie.

Interculturalismul implică înțelegerea, aprecierea și valorizarea culturii proprii la care se adaugă respectul bazat pe o informare autentică și pe construirea curiozității față de cultura etnică a celuilalt. Interculturalitatea este un proces ce se produce la intersecția dintre culturi, nefiind un scop în sine, dar care poate deveni o finalitate atunci când sunt sesizate transformările nefirești sau comportamentele nefaste la acest nivel de intersectare a culturilor. Problematika lumii contemporane este prezentă în noile tipuri de educații sau „noile educații”. Aceste „noi educații” corespund unor trebuințe socio- pedagogice.

Manifestările intoleranței pot duce la : încălcarea libertății și demnității persoanei, privarea de libertate, marginalizarea, persecuția sau chiar suprimarea fizică.

Intoleranța e sinonimă cu discriminarea. Putem vorbi atât de discriminare directă cât și de discriminare indirectă. Avem de-a face cu discriminare directă atunci când o persoană este tratată mai puțin favorabil decât altă persoană datorită originii sale rasiale sau etnice, religiei sau convingerilor, handicapului, vârstei sau orientării sexuale. Manifestări ale intoleranței pot fi luate în considerație în raport cu rasa, credințele religioase, opțiunile politice, sex opus sau diferite practici sexuale. Trebuie subliniat faptul că ideea de superioritate a unui grup uman asupra altuia este foarte periculoasă. Intoleranța în multe din formele sale este încă prezentă în aproape toate țările, precum discriminarea, rasismul, intoleranța religioasă nu trebuie să se opună oricăror expresii sau acțiuni intolerante. Intoleranța înseamnă încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Educația interculturală urmărește formarea unor atitudini mai bine adaptate contextului diversității culturilor și grupurilor într-o societate dată, mulțumită mai ales unei mai bune înțelegere a mecanismelor psiho- sociale și a factorilor socio- politici. Aceasta mai urmărește și o bună capacitate de a participa la interacțiunea socială. Responsabilitatea individuală și implicarea civică sunt trăsături care se dezvoltă când există condiții prielnice de pildă într-o democrație există condiția împărțirii reciproce a sarcinilor la nivelul unui grup, sarcini care conduc la obținerea binelui public, al ordinii, precum și a independenței personale. Responsabilitatea individuală implică existența unei sensibilități față de nevoile și problemele grupului.

Diversitatea este un aspect fundamental al tuturor societăților li se vizează atât diferențele care există între oameni ca individualități cât și cele între diverse grupuri.

Existența unor identități multiple, a valorilor, tradițiilor, obiceiurilor și a modului de relaționare diferit dintre diverși indivizi sau grupuri, impun cu necesitate abordarea educației și a societății din perspectiva interculturală. Aceasta reprezintă atât o nouă provocare cât și o condiție pentru realizarea coeziunii sociale care are la bază cultivarea respectului reciproc și a înțelegerii atât între indivizi cât și între grupuri. Angajarea în interacțiuni interculturale este inevitabilă și mai mult ea poate aduce atât un plus al cunoașterii cât și al îmbogățirii culturale. Fără o înțelegere mutuală diferențele pot genera conflicte care în cazul în care nu sunt rezolvate pe o cale pașnică pot degenera în violarea drepturilor omului.

În procesul instructiv- educativ pe lângă simpla transmitere și asimilare a informației și următoarele obiective sunt primordiale: identificare specificului și componentele educației pentru cetățenia democratică- educație civică, educație pentru drepturile omului, educație interculturală, educație globală etc. identificarea drepturilor de care beneficiază copii și responsabilitățile ce le revin în viața cotidiană, conștientizarea necesității respectării drepturilor copilului, cunoașterea instituțiilor responsabile cu protecția drepturilor copilului, utilizarea corectă a normelor de protecție a drepturilor copilului, înțelegerea conceptelor, valorilor și identificarea rolului instituțiilor democratice în soluționarea cazurilor de încălcare a practicilor democratice, conștientizarea relației dintre calitatea mediului de viață, exersarea muncii de echipă în cadrul colectivelor artistice, sportive etc., dezvoltarea capacităților de a accepta și a respecta puncte de vedere diferite, precum și identificarea pozițiilor comune, identificarea cazurilor de abuz, trafic de violență, marginalizarea etc, utilizarea tehnicilor de comunicare eficientă, aplicarea normelor de comportare, manifestarea unei atitudini tolerante și deschise, acceptarea diversității. Educația pentru toleranță trebuie să-i

ajute pe tineri să-și dezvolte capacitățile de a-și formula o părere proprie de a avea o gândire critică și de a judeca în termeni etici.

BIBLIOGRAFIE:

Ana Muntean- *Psihologia dezvoltării umane*, Editura Polirom-2006

Constatin Cucoș- *Pedagogie*, Editura Polirom Iași- 1996

Ana Veronn- *Dezvoltarea inteligenței emoționale- Educație rațional emotivă și comportamentală, consiliere în școală*- Editura ASCR

Cuprins

Formarea preșcolărilor în cadrul grădiniței	1
Rolul gradiniței in dezvoltarea copiilor	4
Rolul poveștilor în dezvoltarea socio-emoțională la preșcolari	6
Educația ecologică	8
Inovare de la grupa mică	10
Importanța recunoașterii, exprimării și dezvoltării emoțiilor la preșcolari	12
Educația permanentă	16
Calitatea educației în învățământul profesional și tehnic.....	19
Folosirea mijloacelor moderne în predarea online	22
Educația și problematica lumii contemporane.....	27
Educația și problemele lumii contemporane.	29
Educația multiculturală și interculturală în rândul tinerilor.....	29
SING, DANCE and LEARN English in awesome ways! - optional school subject -.....	31
The Little Prince....beyond stereotypes: does the film keep the story alive?.....	33
Metode și tehnici de evaluare în învățământul preuniversitar.....	36
Abordări actuale ale folosirii jocului didactic în activitatea din grădiniță.....	38
Educația ecologică la vârsta preșcolară.....	41
Formarea comportamentului ecologic la preșcolari prin activitățile de educație ecologică	43
Dezvoltarea comportamentului ecologic la preșcolari prin orele de educație ecologică	46
Dezvoltarea spiritului ecologic al școlărilor mici prin activități extracurriculare.....	48
Educația ecologică în contextul reformei învățământului românesc.....	51
Violența în școală.....	54
Sărbătorirea tradiționalului carnaval și implementarea ei în activitățile de la grădiniță la popoarele maghiare	56
Sănătatea mentală – stil de viață sănătos.....	58
Metode tradiționale și moderne în educația preșcolară. Efectele lor.....	63
Mărțișorul, simbolul primăverii.....	67
Elemente păgâne și creștine în ritualurile românești.....	70
Educația incluzivă - educație de calitate pentru toți.....	75
Dezvoltarea creativității prin diferite metode și activități la preșcolari	78
Comunicarea în educație cu ajutorul educației tehnologiilor în educație	82
Un copil , un univers.....	84

NR.1/2023

ISSN 2457-8428

ISSN-L 2457-8428



Editura Educația Azi